

# انجيلِ عيسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ لُوقا

## پيشگفتار

پيروای عيسیٰ مسیح انجيلِ شريف ره «عهدِ جديد» مَوگه. انجيلِ شاملِ ۲۷ بخش آسته. دَ چار بخشِ اولِ زندگيِ نامِه عيسیٰ مسیح نوشته شده. لُوقا سومنه بخشِ کتابِ انجيلِ آسته. لُوقا يگِ طبيبِ بُوَد و ام يگِ پيروِ مولا عيسیٰ. بعد از نوشته کدونِ زندگيِ نامِه عيسیٰ مسیح، لُوقا بخشِ ديگه ره ام نوشته کده: بخشِ پنجمِ کتابِ انجيلِ، که دَ باره کارایِ مُختلِفِ پيروایِ مولا عيسیٰ بعد از رفتونِ مولا دَ عالمِ باله بُوَد. [لُوقا امچنان بخشِ پنجمِ ره از کتابِ انجيلِ نوشته کده بعد ازی که عيسیٰ مسیح دَ آسمو رفت خُدا تَوْسَطِ يارایِ ازو چي کارایِ ره دَ دُنیا انجام دَده.] بخشِ پنجمِ انجيلِ دَ باره پيروایِ مولا عيسیٰ آسته که اونا دَ مُطابِقِ امرِ مسیح پيغامِ شی ره دَ هر جای ميرسند. ديگه بخشِ های انجيلِ، بغيرِ از بخشِ آخرِ، تمامِ شی خطِ های آسته که از طرفِ يارایِ عيسیٰ دَ پيروایِ شی دَ جای های مُختلِفِ دُنیا ربي شده. بخشِ آخرِ انجيلِ دَ باره واقعه های آینده پيشگوییِ مونه.

خُدا دَ بعضی پيروایِ خُو امرِ کده که بخشای انجيلِ ره نوشته کنه. ازی خاطر تمام

بَخْشایِ کِتَابِ اِنْجِیلِ کَلَامِ خُدا اَسْتَه، وَ نَه سُنَّتْ هَا وَ رَوَاجِ هَا یِ مَرْدُم.

تَقْرِیباً دُو هِزَارِ سَالِ پِیش، دَ زَمَانِ عِیْسَى مَسِیحِ، یِگِ شَخْصِ دَ نَامِ «لُوقَا» زِنْدَگِیِ نَامِه  
مَوْلَا عِیْسَى رِه نُوِشْتِه کِد. دَ سَالِ 33 مِیْلَادِیِ عِیْسَى مَسِیحِ دَ اَسْمُو رِفْت. بَعْدِ اَزُو، دَ بَیْنِ  
سَالِ هَا یِ 60 وَ 90 (م.) لُوقَا بَخْشایِ سِوَمِ وَ پَنْجَمِ اِنْجِیلِ شَرِیْفِ رِه نُوِشْتِه کِد. دَ بَخْشِ  
پَنْجَمِ، لُوقَا دَ بَارِه سَفَرِ هَا یِ رَا یِ عِیْسَى مَسِیحِ وَ پَوْلُسِ نُوِشْتِه کِد وَ اَزِ اَمِیِ نُوِشْتِه هَا مَوْ  
مِیْدَنِیِ کِه لُوقَا کِی بُوْد.

دَمَزُو زَمَانِ دُنِیَا چِنْدُو تَرَقِیِ نَکَدُد وَ چَاپِ خَانِه مَوْجُوْد نَبُوْد. مِگَمِ تَمَامِ کِتَابَا حَرْفِ دَ حَرْفِ دَ  
دِستِ نُوِشْتِه شُدِه. خِیْلِیِ کِتَابَا یِ کِه دَ دِستِ نُوِشْتِه شُدُد تا اَلِیِ رِه مَوْجُوْد اَسْتِه. نُسْخَه  
هَا یِ اَصْلِیِ لُوقَا اِگِرْچِه اِمْرُوزِ مَوْجُوْد نِیِیِه، مِگَمِ نُسْخَه هَا یِ کِه اَزِ اَصْلِیِ کَاپِیِ شُدِه بُوْد،  
اَوْنَا مَوْجُوْد اَسْتِه. بَعْضِیِ نُسْخَه هَا یِ اِنْجِیلِ، مِثْلِ بَخْشِ لُوقَا، اَزِ سَالِ 180 (م.) تا اَلِیِ  
رِه وَجُوْد دَرِه. وَ نُسْخَه هَا یِ پُورِه اِنْجِیلِ اَزِ سَالِ هَا یِ 300 وَ 400 (م.) تا اَلِیِ رِه مَوْجُوْد  
اَسْتِه.

پَوْلُسِ، کِه عِیْسَى مَسِیحِ خُودِ شِیِ اَو رِه وَظِیْفِه دَدِه بُوْد، دَ خَطِ هَا یِ خُو نَامِ لُوقَا رِه نُوِشْتِه  
کِد وَ اَو رِه دَ لَقَبِ "طِیْبِ مَحْبُوْب" مَعْرِفِیِ کِد. دَ اَو زَمَانِ غَدْرِ مُتَخَصِّصِیْنِ تَا یِیْدِ مَوْکِدِ  
کِه لُوقَا یِگِ تَارِیْخِ نُوِیْسِ خُوبِ بُوْد. دَ زِنْدَگِیِ نَامِه عِیْسَى مَسِیحِ، بَخْشِ لُوقَا، مَوْ چِیزَا یِ  
خَاصِ رِه مِیْنِگَرِیِ، مِثْلًا: مُحَبَّتِ عِیْسَى مَسِیحِ قَدِ مَرْدُمَا یِ غَرِیْبِ، طَرِیْقِه دُعَا، فَعَالِیَّتِ رُوحِ

أَلْقُدْس دَ دُنْيَا، خِدْمَتِ خَاتُونُو دَ عَيْسَىٰ مَسِيحِ، يَا بَخْشِشِ كُنَاهَايِ مَرْدُمِ.

ای ترجمه بخش لوقا از کتاب انجیل د زبون آزرگی یگ ترجمه تفسیری آسته. ترجمانا کوشش کده که معنای اصلی ره از زبون یونانی گرفته د لهجه آزرگی ترجمه کنه. ازی خاطر تعداد الفاظ بخش لوقا د زبون یونانی قد تعداد الفاظ ترجمه شده د زبون آزرگی برابر نییه. مهم اینی آسته که معنای اصلی انجیل بخش لوقا از زبون یونانی د لهجه امروزی مردم محفوظ نگاه شده. امید آسته که خاندنه ها و شنونده های ازی کتاب خوش بشه و خبر شنه که خدا د کتاب انجیل چی گفته.

## فهرستِ عنوانها

مقصدِ لوقا از نوشته کدون زندگی نامه عیسیٰ مسیح

پیشگویی تولد یحییٰ

خوشخبری تولد شدن عیسیٰ د مریم

مریم د دیدون الیزابت موره

سرود مریم

تولد یحییٰ

پیشگویی زکریا

تولد عیسیٰ

چوپونو و ملایکه ها

بُردونِ عیسیٰ دَ خانِه خُدا  
عیسای دوازده ساله دَ اورشَلیم  
پَیغامِ یحییٰ پَیغمبر  
یحییٰ عیسیٰ ره غُسلِ تعمیدِ میدیه  
شَجَره نامِه عیسیٰ  
عیسیٰ دَ بَلِه وَ سَوَسه های شَیطو کامیابِ مُوشه  
عیسیٰ دَ منطقه جَلیلیه  
مردُمِ ناصِرِه عیسیٰ ره رَدِ مُونه  
عیسیٰ یگِ آدَمِ چندی ره شفا میدیه  
شفا دَدونِ ناجورا  
عیسیٰ دَ دِیگه جای ها تعلیمِ میدیه  
یارای اوّلِ عیسیٰ مسیح  
شفای یگِ آدَمِ کولی  
جور شُدونِ یگِ آدَمِ شَل  
لاوی مالیه گیر یارِ عیسیٰ مُوشه  
دَ باره روزه  
جَر-و-بَحَث دَ باره روزِ آرام  
عیسیٰ بسمِ دَ روزِ آرام شفا میدیه  
دوازده رَسولِ عیسیٰ

خوشی و غَم  
دَ باره دِیگرو قضاوت نَکَید  
دِرخت و میوه شی  
تادو قوی و ضعیف  
شفای غلام قومندانِ رومی  
زنده کدونِ باچه خاتونِ بیوه  
یحییٰ از بندی‌خانه نفرای خورِه دَ پیشِ عیسیٰ ربی مونه  
شاهدی عیسیٰ دَ باره یحییٰ  
خاتونِ بدکار بخشیده موشه  
خاتونوی که از عیسیٰ پیروی موكد (۸:۱)  
مثل تخم زدونِ دیغو  
تفسیرِ مثلِ دیغو  
مثلِ چراغ  
آبه و برارای عیسیٰ  
آرام کدونِ طوفان  
بُر کدونِ جنیات از آدمِ جندی (۸:۲۶)  
جور شدونِ خاتونِ مریض و زنده کدونِ دخترِ یایروس  
وظیفه دوازده رسولِ عیسیٰ  
تشویشِ هیرودیس حکمران

نان دَدو دَ پَنج هزار  
اِقْرارِ پَتْرُس دَ بارِه عِيسَى  
عِيسَى دَ بارِه مَرگِ خُو پِيشگويى مُونِه  
تَبْدِيلِی شَکْلِ مَسِيحِ  
جورِ شُدونِ آدَمِ جِنْدِی  
عِيسَى بَسْمِ دَ بارِه مَرگِ خُو پِيشگويى مُونِه  
کِی دَ مِینکَلِ مَرْدُمِ بَزْرگِ آسْتِه  
کِسی کِه دَ ضِدِ شُمُو نَبَشِه، اُو قَدِ شُمُو آسْتِه  
تَعْصَبِ مَرْدُمِ سَامِرِه  
شَرطِ هَايِ پَيْرَوِی اَزِ عِيسَى  
رَبِی کَدونِ هَفْتادِ پَيْرَوِ (۱۰:۱)  
سَرزَنَشِ مَرْدُمَايِ بَعِ اِيْمَانِ  
پَسِ اَمْدونِ هَفْتادِ پَيْرَوِ  
اِخْتِيارَاتِ مَسِيحِ  
مُهْمِ تَرِینِ حُکْمِ  
قِصَّه عِيسَى دَ بارِه یِگِ سَامِرِی نِیکُوکارِ  
مُلاقاتِ عِيسَى دَ خانِه مَرْتا و مَرِیمِ  
عِيسَى دُعا کَدو رِه دَ یارایِ خُو یادِ مِیدِیِه  
تُهْمَتِ دَ بَلِه عِيسَى

درخواست بلده مُعجزه

تعلیم دَ باره نُورِ باطنی (۳۳:۱۱)

عیسی رهبرای مذهبی ره سرزنش مونه

پرهیز از ریاکاری

از انسان نترس بلکه از خدا بترس

إقرارِ پیمان قد مسیح

مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتَمَنْد

تَوَكُّلِ وِ اِعْتِمَادِ دَ خُدا

دَوْلَتِ اَسْمَانِی

تیاری بلده پس آمدون مسیح

مَثَلِ نوکَرِ وفادار و بے وفا

اِخْتِلَافَات

مَثَلِ فصل های سال و قضاوت از طرفِ خُدا

مَثَلِ دَ باره توبه کدو و قضاوت از طرفِ خُدا

توبه یا مرگ

مَثَلِ دَ باره صبر و حوصیلِه خُدا

شفا دَدونِ مریض دَ روزِ شَمبِه

کُتِه شُدونِ پادشاهی خُدا دَ دُنیا

مَثَلِ راهِ تنگ

عَمَ و غُصَّه عِيسَى بَلَدِه شَارِ اورشَلِيم  
عِيسَى دَفِعِه دِيگِه دَ رُوژِ شَمْبِه شَفَا مِيدِيه  
دَرَسِ خَاكْسَارِي و بے كِبَرِي  
مِهْمَانِي دَ پَادشَاهِي خُدا  
أَرزِشِ پَيْرَوِي مَسِيح  
نَمَكِ بے مَزِه - پَيْرَوِ بے نَظْم  
مَثَلِ گُوسِپُونِ گُمشُدِه  
مَثَلِ پَيَسِه گُمشُدِه  
مَثَلِ بَاچِه گُمَرَاهِ شُدِه  
مَثَلِ نَاظِرِ هُوشِيَارِ  
مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتَمَنَدِ و فُقِيرِ  
بَخَشِشِ و اِيْمَانِ  
مَثَلِ مَالِكِ و مُزْدُورِ  
مَرَدِ سَامِرِي شُكْرگُزَارِ  
پِيَشگُويِي ظُهُورِ مَسِيح  
مَثَلِ دَ بَارِه يِگِ بِيوِه زَنِ و قَاضِي بے اِنصَافِ  
مَثَلِ دُعَايِ آدَمِ فَرِيَسِي و يِگِ جَزِيه گِيرِ  
عِيسَى بچِكِيچَايِ رِيزِه رِه دُوسْتِ دَرِه  
آدَمِ سَرْمَايِه دَارِ و زِنْدَگِي اَبَدِي



سومنه پیشگویی عیسی د باره مرگ و قیام شی

شفای فقیر کور

زکای جزیه گیر

یگ مثل د باره مسیح و پادشاهی آینده شی

داخل شدن عیسی د شار اورشلیم

بر کدون سوداگرا از خانه خدا

قدرت و اختیارات عیسی

مثل باغوان های ظالم

جواب عاقلانه

بحث د باره قیامت

ریاکاری

هدیه بیوه زن فقیر

خرابی خانه خدا و بلاهای آخر زمان

پیشگویی د باره تباهی شار اورشلیم

پس آمدون مسیح

پند از مثل درخت انجیر

انتظار بلده پس آمدون مسیح

تصمیم قتل عیسی

آخری شام عیسی قد یارای شی

گفتگوی د باره بزرگی

پیشگویی انکار شمعون پترس

پیشگویی عیسی د باره خطر های آینده

دُعای عیسی د کوه زبتون

گرفتار شدن عیسی

انکار پترس از عیسی

بے احترامی د عیسی

عیسی د پیش شورای عالی یهود

عیسی د مرگ محکوم موشه

کشته شدن عیسی د صلیب

فوت عیسی

دفن کردن عیسی

عیسی دوباره زنده موشه

د راه آغیل عمائوس

عیسی د یارای خو ظاهر موشه

رفتون عیسی د عالم باله

# مقصد لوقا از نوشته کدون زندگی نامه عیسی مسیح

۱ غدر کسا دست د کار شده د باره قصه واقعه های که د مینکل مو رخ دده نوشته کد  
۲ و امو قصه ها د وسیله کسای که از شروع شاهدای عینی و خدمتگاری کلام خدا بود دز  
مو رسید. ۳ آلی ما ام بعد از مطالعه دقیق تمام چیزا از شروع تا آخر، صلاح دیدم که امی  
توره ها ره دز شمو جناب عالی تیوفیلُس د ترتیب نوشته کنم، ۴ تا شمو بتنید د باره حقیقت  
تورای پی بُبرید که دز شمو گفته شده.

## پیشگویی تولد یحیی

۵ د زمان پادشاهی هیروودیس، پادشاه یهودیه، یگ پیشوا د نام زکریا زندگی موكدم. او از  
پیشوایون دسته آبیاه بود و خاتون شی که الیزابت نام دشت از اولاده هارون بود. ۶ هر دوی  
شی د حضور خدا عادل بود و د مطابق تمام احکام و قوانین خداوند بدون کم-و-کاست  
رفتار موكدم. ۷ لیکن اونا اولاد ندشت، چراکه الیزابت نازای بود و هر دوی شی سالخورده  
بود.

۸ یگ روز وختیکه زکریا د نوبت دسته خو د حضور خدا وظیفه پیشوایی ره انجام میدد، ۹  
مطابق رسم-و-رواج پیشوایو پشک د نام ازو بر شد که د جای مقدس خانه خداوند داخل  
شنه و بخور خوشبوی در بدیه. ۱۰ د وخت در ددون بخور خوشبوی تمام جمعیت مردم د

بُرُونِ خانِه خُدا عِبادت مُوكد. <sup>۱۱</sup> اوخته یگِ ملایکِه خُداوند دَ زَکریا ظاهِر شُد. ملایکِه دَ طرفِ راستِ قُربانگاهِ بُخورِ خوشبُوی ایسته بُود. <sup>۱۲</sup> زَکریا از دِیدونِ ملایکِه ترس خورد و رنگ از اونگِه شی پَرید. <sup>۱۳</sup> لیکن ملایکِه دَزُو گُفت: ”آی زَکریا، ترس نَخور، چراکه دُعاهای تُو قَبول شُدِه و خاتون تُو اَلِیزابِت یگِ باچِه دَ دُنیا میرِه و تُو نام شی ره «یحیی» بیل. <sup>۱۴</sup> او باعِثِ خوشی و خوشحالی تُو مُوشه و غَدَر کسا دَ غَیبتِ پَیدا شُدون شی خوشحالی مُوکنه، <sup>۱۵</sup> چراکه او دَ نَظَرِ خُداوند یگِ آدمِ بَزُرگ مُوشه. او باید هرگز شرابِ انگُور و دِیگِه وُچی کَدنی های نشه‌آور وُچی نَکنه. او حتی از رَحِمِ آبه خُو پُر از روحِ اَلقُدس آسته. <sup>۱۶</sup> او بَسیاری از بَنیِ اِسرائیل ره سُون خُداوند-خُدا ای ازوا هِدایت مُونه. <sup>۱۷</sup> او قَد روح و قُدرتِ اِلیاس پِیشلونِ خُداوند مورِه تاکِه دِل های آتِه‌گو ره سُون بچکِیچای ازوا دَور بَدیه و سرکَش ها ره دَ حِکمتِ آدمای عادِل بیرِه تا یگِ قومِ تَبیار شُدِه ره بَلدِه خُداوند آماده کُنه.”

<sup>۱۸</sup> زَکریا دَ ملایکِه گُفت: ”از کُجا بَدَنم که ای کار مُوشه؟ چُون ما یگِ آدمِ پَیرِ اَسْتَم و خاتون مه ام سالخورده.”

<sup>۱۹</sup> ملایکِه دَ جواب شی گُفت: ”ما جِبرائیل اَسْتَم که دَ حُضُورِ خُدا ایسته مُوشم. او مَرِه رَبی کده تا قد ازتو توره بُگم و ای خوشخبری ره دَز تُو بَدَم. <sup>۲۰</sup> اینه، آلی تُو گَنگِه مُوشی و توره گُفته نَمِیتنی تا روزی که ای کار انجام شُنه، چراکه تُو دَ تورای مه باور نَکدی؛ ای

چیزا دَ وختِ مُقَرَّرِ خُو پُورِه موشه.

<sup>۲۱</sup> دَ امزُو غَیتِ مرْدُمِ مُنْتَظِرِ زِکریا بُوْد و بخاطرِ دیرِ کدُونِ شی دَ جایِ مُقَدَّسِ حَیرو مَنَدُد.  
<sup>۲۲</sup> وختیکه زِکریا بَرُو اَمَد اُو قَد ازوا توره کُفته نَتَنِست. اوخته، مرْدُمِ پَی بَرُد که دَ مَنِه جایِ مُقَدَّسِ یَگو رویا دِیده، چُون اُو سُون ازوا اِشاره مُوکد و کُنگه بُوْد.

<sup>۲۳</sup> وختیکه روزایِ خِدْمَتِ شی تامو شُد، اُو پَس دَ خانِه خُو رَفَت. <sup>۲۴</sup> بعد از چند وختِ خاتُونِ شی اَلِیْزَابِتِ حَامِلِه شُد و بَلَدِه پَنج ماهِ خود ره از مرْدُمِ تاشه کد و کُفت: <sup>۲۵</sup> ”خُداوند ای ره بَلَدِه مه انجام دَدِه و دَ ای روزا دَ بَلِه مه نَظَرِ لُطْفِ کده تا رَسوایی بے اولادی ره که دَ مینکلِ مرْدُمِ دَشْتُم از مه دُور کُنه.“

خوشخبری تَوَلدِ شُدونِ عیسی دَ مَرِیْم

<sup>۲۶</sup> دَ ماهِ شَشْمِ حَامِلِگیِ اَلِیْزَابِتِ خُدا مَلایِکِه خُو جِبْرَائیلِ ره دَ یکی از شارایِ جَلیلِیه که ناصِرِه نام دَشْت، رَی کد <sup>۲۷</sup> تا دَ پِیشِ یِگِ دُخترِ خانِه که نامزادِ یِگِ آدَم دَ نامِ یوسُفِ بُوْد بوره. یوسُفِ از خانوارِ داوود بُوْد و اُمُو دُخترِ مَرِیْمِ نام دَشْت. <sup>۲۸</sup> مَلایِکِه داخِلِ شُدِه دَزُو کُفت: ”سلام، آی کسی که مَوَرِدِ لُطْفِ قَرارِ گِرِفتے! خُداوند قَد تُو آسته.“

<sup>۲۹</sup> لیکن مَرِیْم از توره مَلایِکِه کَلو پَرِیشان شُد و دَ چورتِ مَنَد که ای چی رَقمِ گپِ آسته.

۳۰ مگم ملايکه دزُو کُفت: ”ای مریم، ترس نَخور، چراکه خُدا دز تُو لُطف کده. ۳۱ اینه، تُو حامله شُده یگ باچه پيدا مونی و نام شی ره عیسی بیل. ۳۲ اُو بزرگ موشه و باچه حضرتِ اعلیٰ کُفته موشه. خُداوند-خُدا تختِ بابه کلون شی داوود ره دزُو میدیه، ۳۳ و اُو بله خانوارِ یعقوب تا اَبَد حُکمرانی مَوکنه و پادشاهی شی هرگز ختم نَموشه.“

۳۴ اوخته مریم د ملايکه کُفت: ”ای توره چطور شُده میتنه د حالیکه ما قد هیچ مرد نزدیک نَشُدیم؟“

۳۵ ملايکه د جواب شی کُفت: ”روح اَلْقُدس دز تُو مییه و قُدرتِ حضرتِ اعلیٰ بله تُو سایه مَوکنه و تُو حامله موشی. و امزی خاطر اُو نِلغِه مُقَدَّس «باچه خُدا» کُفته موشه. ۳۶ اونه، اَلِیْزَابِت قوماي تُو ام د سِنِ پیری حامله شُده و یگ باچه د کوره خُو دَره. اُو ره که مردُم نازای مَوکُفت، ای ماهِ شَشُمِ حاملگی شی آسته، ۳۷ چراکه د پیشِ خُدا هیچ چیز ناممکن نییه.“

۳۸ اوخته مریم کُفت: ”ما بنده خُداوند آسْتُم. بیل که مُطابِقِ توره تُو د حق مه شنه.“ بعد ازُو ملايکه از دیرِ ازُو رفت.

## مَرِيَمَ دَ دِيدُونِ اَلِيَزَابَتِ موره

و دَمَزُو روزا مَرِيَمَ حَرَكْت كد و دَ عَجَلَه دَ يَكِي از اَغِيلاي كوهستونِ يَهُودِيه رفت <sup>٤٠</sup> و دَ خانه زَكْرِيَا دَرآمده اَلِيَزَابَتِ ره سلام دَد. <sup>٤١</sup> و خَتِيكَه اَلِيَزَابَتِ سلامِ مَرِيَمَ ره شَنِيد، نِلغَه دَ كوره شِي پِيچَك زَد و اَلِيَزَابَتِ پُر از رُوحِ اَلْقُدُسِ شُدِه <sup>٤٢</sup> قَد آوازِ بِلند كُفت: ”تُو دَ مِينَكَلِ خاتُونو بَرَكْت يافته اَسْتِي و بَرَكْت يافته اَسْتِه ثَمَرِ رَحْمِ تُو. <sup>٤٣</sup> ما چِي اَسْتَم كِه اَبِه مَوْلَايِ مِه دَ پيشِ از مِه اَمْدِه! <sup>٤٤</sup> چُون امِي كِه آوازِ سلامِ تُو دَ گوشِ مِه رسيد، نِلغَه از خوشِي دَ كوره مِه دَ پِيچَك زَد و شُد. <sup>٤٥</sup> نِيك دَ بَخْتِ خاتُونِي كِه باوَر كد، چُون چيزايِ كِه از طَرَفِ خُداوند دَز شِي كُفته شُد، پوره موشه!“

سَرُودِ مَرِيَمَ

و مَرِيَمَ كُفت: <sup>٤٦</sup>

”جان مِه خُداوند ره سِنَتايِش مونه

و رُوح-و-رَوان مِه بخاطرِ خُدا نِجاتِ دِهِنْدِه مِه خوشِي مونه، <sup>٤٧</sup>

چراكه اُو دَ بِلَه بِنْدِه ناچيزِ خُو لُطف كده. <sup>٤٨</sup>

اینه، بعد ازی تمام نسل ها مَره بَرکت یافته مُوگه،

<sup>۴۹</sup> چراکه قادرِ مُطلقِ کارای کُنه بَلدِه مه کده.

نامِ ازو مُقَدَّسِ اَسْتِه.

<sup>۵۰</sup> رَحْمَتِ ازو دَ بِلِه کسای که از شی میترسه

نسل-اندر-نسل باقی مومنه.

<sup>۵۱</sup> خُداوند قد بازوی خُو قُدْرَتِ خُو ره نِشو دَدِه؛

اُو آدمای کِبری ره دَ خِیالاتِ دِل شی تیت پَرک کده.

<sup>۵۲</sup> اُو زور تُوها ره از تَخْتِ های شی تا اَندخته

و آدمای فروتن ره سربلند کده.

<sup>۵۳</sup> اُو گُشنه ها ره قد چیزای خُوب سیر کده،

ولے دَوَلْتَمَندا ره دِستِ خالی رِبی کده.



<sup>۵۴</sup> اَوْ خِدْمَتِگَارِ خُو اِسْرَائِيلِ رِه كَوْمَك كَدِه

و رَحْمَتِ خُو رِه دَ يَادِ اُورْدِه،

<sup>۵۵</sup> اُمُو رَقْمِيكِه دَ بَابِه كَلُونِ مَو

اِبْرَاهِيمِ و اَوْلَادِه شِي وَعِدِه اَبْدِي كُدُد.

<sup>۵۶</sup> اوخته مَرِيْمَ تَقْرِيْباً سِه مَاهِ دَ پِيْشِ اَلِيْزَابِتِ مَنَدِ و بَعْدِ اَزُو پَسِ دَ خَانِه خُو رَفْتِ.

تَوَلَّدِ يَحْيٰى

<sup>۵۷</sup> و خْتِ زَيْدُوْنِ اَلِيْزَابِتِ رَسِيْدِ و اُو يَگِ بَاچِه دَ دُنْيَا اُورْدِ. <sup>۵۸</sup> و خْتِيكِه هَمْسَايِه هَا و خَانَوَارِ شِي اِي رِه شَنِيدِ كِه خُدَاوَنَدِ لُطْفِ-و-مِهْرَبَانِي كُنْه دَ حَقِ اَزُوا كَدِه، اُونَا دَ خَوْشْحَالِي شِي شَرِيكِ شُد.

<sup>۵۹</sup> دَ رُوْزِ هَشْتَمِ قَوْمَايِ شِي اَمَدِ تَا نَلْغِه رِه خْتَنِه كُنْه و مِيخَاسْتِ كِه نَامِ اَتِه شِي زَكْرِيَا رِه دَ سِرِ اَزُو بِيْلِه. <sup>۶۰</sup> لِيكِنِ اَبِه شِي جَوَابِ دَدِه كُفْتِ: ”نَه، نَامِ شِي بَايْدِ يَحْيٰى اِيْشْتِه شُنِه.“

<sup>۶۱</sup> اُونَا دَزُو كُفْتِ: ”دَ قَوْمَايِ تُو هِيْچِ كَسِ اِي رَقْمِ نَامِ نَدْرِه.“ <sup>۶۲</sup> اوخته اُونَا سُونِ اَتِه شِي

اشاره کد که او کُدم نام ره میخایه دَ بِلَه نِلغه بیله. <sup>۶۳</sup> زکریا یگ تخته طلب کد و نوشته کد: "نام شی «یحیی» آسته." پگ ازوا تعجب کد. <sup>۶۴</sup> فوری دان زکریا واز شد و زبون شی د حرکت آمد؛ او د توره گفتو شد و خدا ره ستایش کد.

<sup>۶۵</sup> ترس د بِلَه تمام باشنده های گرد-و-بر شی قرار گرفت و پگ امزی توره ها د کوهستون یهودیه نقل موشد. <sup>۶۶</sup> و هر کسی که ای توره ها ره میشنید دِ دِل خُو چورت زده موكفت: "ای نِلغه چی جور موشه؟" چون واقعا دست خداوند قد شی بود.

## پیشگویی زکریا

<sup>۶۷</sup> اوخته زکریا آته یحیی پُر از روح القدس شد و پیشگویی کده گفت:

<sup>۶۸</sup> "مُتبارک باد خداوند-خُدای اسرائیل،

چراکه او د بِلَه قوم خُو نظر لطف کده

و اونا ره بازخريد کده.

<sup>۶۹</sup> او یگ نجات دهنده زورتنو بلده مو

از خانوارِ خدمتگارِ خُو داوود باله مونه.

<sup>۷۰</sup> امو رقم که او از دانِ انبیایِ مُقَدَّسِ خُو

از قدیم گفتد که

<sup>۷۱</sup> مو ره از دستِ دُشمنایِ مو

و از دستِ پگِ کسای که از مو نفرتِ دَره نجات میدیه،

<sup>۷۲</sup> تاکه دَ حقِ بابِه کلونایِ مو لُطف-و-مهربانی کنه

و وعدهِ مُقَدَّسِ خُو ره یاد کنه.

<sup>۷۳</sup> قَسَمی ره که قد بابِه کلونِ مو اِبراهیمِ کد،

ای بُود

<sup>۷۴</sup> که او مو ره از دستِ دُشمنایِ مو نجات بدیه

تا مو بتنی او ره بدونِ ترسِ عِبادتِ کنی

۷۵ و دَ پاکی و عدالت دَ حُضور شی

دَ تمام روزای عُمَر خُو خدمت کنی.

۷۶ و زکریا دَ یحییٰ گفت:

”و تُو باچه مه، پیغمبرِ حضرتِ اعلیٰ گفته موشی،

چراکه تُو پیشلونِ مولا موری

تا راهِ شی ره تیار کنی،

۷۷ تا خبرِ نجات ره دَ قومِ شی بدی،

که دَ وسیله بَخشِدونِ گناه های ازوا دَزوا عطا مونه.

۷۸ بخاطرِ رَحمتِ بے پایانِ خُدایِ مو

آفتو از عالمِ باله دَ بله مو روشنی مونه،

۷۹ تا دَ کسایِ روشنی بدیه

که د تریکی و سایه مرگ شسته؛

و تا پایای مو ره د راه صلح-و-صفا هدایت کُنه.

<sup>۱۰</sup> امو نلغه کته شد و صاحب روح قوی گشت. او تا روز ظاهر شدن خو بلده قوم اسرائیل د بیابو زندگی موكد.

## تولد عیسی

<sup>۱</sup> ۲ و ایطور شد که دمزو روزا از طرف آوغوستس قیصر حکم شد که امپراطوری روم سرشماری شنه. <sup>۲</sup> ای اولین سرشماری بود که د زمان کورینیوس والی سوریه انجام شد. <sup>۳</sup> و پگ مردم د منطقه خو رفت تا ثبت نام شنه. <sup>۴</sup> امزی خاطر یوسف ام از آغیل ناصره جلیله د یهودیه د شار داوود که بیت-لحم نام دشت رفت، چراکه او از خانوار و نبیره داوود بود. <sup>۵</sup> او رفت تا قد مریم نامزاد خو ثبت نام شنه و مریم حامله بود. <sup>۶</sup> وختیکه اونا د اونجی بود، زمان زیدون مریم رسید <sup>۷</sup> و او باچه اولباری خو ره د دنیا آورد. مریم او ره د قنفاق پیچ کده د آخور خاولجی کد، چراکه بلده ازوا د مسافر خانه جای نبود.

<sup>۸</sup> د امزو منطقه چوپونو د دشت ها بود-و-باش دشت که د غیت شاو از رمه خو نگاهوانی  
 موکد. <sup>۹</sup> دمزو غیت یگ ملايکه خداوند بلده ازوا ظاهر شد و شکوه-و-جلال خداوند  
 گرداگرد ازوا ره روشو کد و اونا غدر ترس خورد. <sup>۱۰</sup> لیکن ملايکه دزوا گفت: "نترسید؛  
 اینه، ما دز شمو یگ خوشخبری کته اوردیم که بلده خوشی پگ مردم آسته: <sup>۱۱</sup> امروز بلده  
 شمو د شار داوود یگ نجات دهنده پیدا شده که او مسیح و مولا آسته. <sup>۱۲</sup> نشانی بلده  
 شمو ای آسته که نلغه ره د قنناق پیچ شده و د منه آخور پیدا مونیید."

<sup>۱۳</sup> و بے بلغه قد امزو ملايکه یگ لشکر آسمانی ظاهر شد که خدا ره ستایش کده موگفت:  
<sup>۱۴</sup> "خدا ره د بلندترین جای عالم باله جلال باد و د روی زمی صلح-و-سلامتی د بین  
 کسای که مورد لطف خدا آسته!"

<sup>۱۵</sup> وختیکه ملايکه ها از پیش ازوا د آسمو رفت، چوپونو قد یگدیگه خو گفت: "بید که د  
 بیت-لحم بوری و امی چیز ره که رخ دده بنگری، امی چیز ره که خداوند مو ره از شی  
 باخبر کده." <sup>۱۶</sup> پس اونا دویده دویده رفت و مریم و یوسف ره پیدا کد و نلغه د منه آخور  
 خاو بود. <sup>۱۷</sup> وختیکه اونا نلغه ره دید، اونا بر شده تورای ره که د باره نلغه دزوا گفته  
 شدد، تیت کد. <sup>۱۸</sup> و هر کس د باره چیزی که چوپونو موگفت میشنید، خیر و مومند.  
<sup>۱۹</sup> مگم مریم پگ امزی تورا ره د پیش خو نگاه کده د باره شی د دل خو فکر موکد.

۲۰ اوخته چوپونو پس دَ جای خُو رفت و خُدا ره بخاطرِ تمامِ چیزای که شَنِیدد و دیدد، حمد-  
و ثنا مَوگُفت. چُون اُمُو رقم که دَزوا کُفته شُد، اُمُو رقم بُود.

۲۱ وختیکه هشت روز پوره شُد، زمانِ ختنه شُدونِ نلغه رسید و نامِ ازو عیسی ایشته شُد،  
اُمُو نام که ملایکه پیش از قرارِ گِرفتون شی دَ رَحِمِ مَریم دَ بله ازو ایشته شُد.

بُردونِ عیسی دَ خانه خُدا

۲۲ وختیکه زمانِ پاک شُدونِ ازوا دَ مُطابقِ شریعتِ موسی رسید، یوسف و مَریم نلغه ره دَ  
اورشَلیم اُورد تاکه او ره دَ خُداوند تقدیم کنه. ۲۳ چُون دَ شریعتِ خُداوند نوشته شُد: ”هر  
باچه اولباری که پیدا موشه وَقِفِ خُداوند خنده موشه.“ ۲۴ امچنان اونا امدد تا یگ  
قربانی دَ مُطابقِ چیزی که دَ شریعتِ خُداوند کُفته شُد تقدیم کنه، یعنی یگ جوهره قمری یا  
دُو چوچه کوتر.

۲۵ دَمزُو زمان دَ اورشَلیم یگ شخص دَ نامِ شِمعون زندگی مَوکد. او یگ آدمِ عادِل و  
پرهیزگار بُود و دَ اِنْتِظارِ نجاتِ اسرائیل بُود و روحِ اَلْقُدس دَ بله ازو قرار دَشت. ۲۶ روح  
اَلْقُدس بلده ازو معلومدار کُدد که تا وختی او مسیحِ خُداوند ره ننگره، نَمومره. ۲۷ اوخته  
شِمعون دَ هِدایتِ روحِ اَلْقُدس دَ خانه خُدا امد و غیبتیکه یوسف و مَریم عیسی یعنی نلغه  
ره دَ داخلِ اُورد تا کارای ره که رَسَمِ شریعت بُود، بلده شی پوره کنه، ۲۸ شِمعون نلغه ره دَ

بغل خُو گِرِفَت و خُدا ره سِتایش کده گُفت:

۲۹ ”آی خُداوند، آلی دَ خِدْمَتگَار خُو دَ مُطَابِقِ توره خُو

اِجازه رِفَتو ازی دُنیا ره دَ آرامی میدی،

۳۰ چراکه چیمای مه نِجات تُو ره دید،

۳۱ اُمُو نِجات ره که تُو دَ حُضُورِ تَمَامِ قَوْمِ هَا آماده کدے،

۳۲ نوری ره که بَلَدِه مِلَّتِ هَا حَقِیْقَتِ ره بَرَمَلَا مُونه

و شِکوه-و-جَلالِ قَوْمِ تُو اِسْرَائیلِ اَسْتِه.

۳۳ آته و آبه نِلغه از تورای که دَ بارِه شی گُفته شُد حَیرو مَند. ۳۴ اوخته شِمعون اونا ره

بَرَکت دَد و دَ آبه شی مَریم گُفت: ”اینه، ای نِلغه مُقَرَّر شُدِه تا سَبَبِ اُفْتَدُو و بِلند شُدون

عَدْر کسا دَ اِسْرَائیلِ بَشَه و یگ نشانی که قد شی مُخَالَفَتِ مُوشَه ۳۵ تا فِکْر هَایِ دِلِ عَدْر

کسا بَرَمَلَا شُنَه؛ و غَم رِقَمِ شَمشیرِ قَلبِ اَز تُو ره ام پاره مُونه.”

۳۶ دَ اُونجی یگ خاتُو بُود که حَنّا نام دَشت و نَبیه بُود. اُو دُخْتَرِ فَنُوییلِ از طایفه اَشیر بُود



و غدر سالخورده شُد. او بعد از توی خو مُدت هفت سالِ قد شوی خو زندگی کُدد <sup>۳۷</sup> و بعد ازو تا سنِ هشتاد و چار سالگی بیوه مند. او هرگز از خانه خدا دُور نمُشد، بلکه شاو و روز قد دُعا و روزه عبادت مُوكد. <sup>۳۸</sup> دَمزُو وخت حنا ام د پيش ازوا آمده خدا ره شکر کد و د باره نلغه قد پگ کسای که انتظارِ نجات ره د اورشليم ميکشيد توره گفت.

<sup>۳۹</sup> وختی یوسف و مریم تمام چیزا ره د مطابق شریعتِ خداوند د جای آورد، اونا پس د جلیلیه د شارِ خودون خو آمد، یعنی د ناصره. <sup>۴۰</sup> امو نلغه کته شده قوی شد. او پُر از حکمت بود و فیضِ خدا د بله شی بود.

## عیسای دوازده ساله د اورشليم

<sup>۴۱</sup> آته و آبه عیسی هر سال د وختِ عیدِ پصح د اورشليم مورفت. <sup>۴۲</sup> غیتیکه عیسی دوازده ساله شد، پگ ازوا مطابق رواج خو بلده عید د اورشليم رفت. <sup>۴۳</sup> وختیکه روزای عید تیر شد اونا پس ریی شد، امو باچه، یعنی عیسی د اورشليم مند، لیکن آته و آبه شی ازی توره بے خبر بود. <sup>۴۴</sup> اونا گمان مُوكد که عیسی د بین قافله موجود آسته، امزی خاطر اونا تقریباً یگ روزه راه ره سفر کد، ولے بعد ازو د بین قوما و دوستای خو د طلب ازو بُر شد. <sup>۴۵</sup> وختیکه عیسی ره پیدا نَتَنست، اونا بلده پالیدون ازو پس د اورشليم رفت. <sup>۴۶</sup> بعد از سه روز او ره د خانه خدا پیدا کد که د مینکل معلما ششتد و د تورای ازوا گوش میدد و ازوا سوال مُوكد. <sup>۴۷</sup> هر کسی که تورای شی ره گوش مُوكد از پی بردو و از جواب های

شی خيرو مومند. <sup>۴۸</sup> وختیکه آته و آبه شی عیسی ره د اُونجی دید تعجب کد و آبه شی دزو گُفت: ”باچه مه، تُو چرا ای کار ره کدی؟ توخ کُو، ما و آته تُو پَریشان شُدِه تُو ره چِیَس طلب کدِے.“

<sup>۴۹</sup> عیسی دزوا گُفت: ”چرا شمو مره طلب موكديد؟ آیا شمو نمیدنستید که ما باید د خانه آته خُو بشم؟“ <sup>۵۰</sup> لیکن توره ره که دزوا گُفت اونا پی نبرد. <sup>۵۱</sup> پس او قد ازوا ریی شد و د ناصره آمد و ازوا اطاعت موكد. و آبه شی پگ ازی توره ها ره د دل خُو نگاه موكد. <sup>۵۲</sup> عیسی د حکمت و قد-و-قامت رُشد موكد و امچنان د حاصل کدون رضای خُدا و مردم.

## پیغام یحیی پیغمبر

**۳** د سال پوزدهم حکمرانی تیبریُس قیصر، د وختیکه پُنطیوس پیلاتس والی ولایت یهودیه بود و هیروودیس حکمران جلیلیه، برار شی فیلیپس حکمران ایتوریه و منطقه تراخونیتس و لیسانیاس حکمران آبلین <sup>۲</sup> و آناس و قیافا پیشوایون بزرگ، کلام خُدا د یحیی باچه زکریا د بیابو نازل شد. <sup>۳</sup> اوخته او د تمام منطقه گرد-و-بر دریای اُردن رفته غُسل تعمید ره اعلان موكد که مردم توبه کنه تا گناهای ازوا بخشیده شنه. <sup>۴</sup> امو رقم که د کتاب توره های اشعیا نبی نوشته شده:

”آوازِ کسی که دَ بیابو چیغ زده مُوگیه:

’ راه ره بلده خُداوند آماده کُنید

و راه‌روی شی ره راست-و-سیده کُنید،

<sup>۵</sup> هر قول پُر مُوشه،

هر کوه و تپه آوار مُوشه،

راه های کج راست مُوشه،

و جای های پَخش-و-بلند یگ برابر مُوشه.

<sup>۶</sup> و تمام بشر نجاتِ خُدا ره مینگره. ”

<sup>۷</sup> اوخته یحییٰ دَ جمعیتِ مردُمی که بلده غُسلِ تعمید دَ پیش شی اَمُد دَ گفت: ”او اولادای

تیرمار! کی دَز شُمو اخطار دَد که از غُضبی که اَمَدنی یه دُوتا کُنید؟ <sup>۸</sup> پس ثمری بدید که

لایق توبه بشه و شروع کده قد خود خُو نَکَید که، ’ابراهیم بابَه کلون مو یه؛’ چون ما دَز

شُمو مُوگُم که خُدا میتنه امزی سنگا بلده ابراهیم اولاده پیدا کُنه. <sup>۹</sup> حتی امی آلی، تیشه دَ

رېشه ډرختا ايشته شده؛ پس هر ډرخت که ثمر خوب نديه، قطع شده د آتش پورته  
موشه.

١٠ جمعيت مردم از شي پُرسان کد: ”پس مو چي کار کني؟“

١١ يحيى د جواب ازوا گُفت: ”کسي که دُو پيرو ډره، قد کسي که هيچ ندره تقسيم کُنه؛ و  
کسي که نان ډره ام امي رقم کُنه.“

١٢ ماليه گيرا ام بلده غُسل تعميد امدد. اونا ازو پُرسان کد: ”اُستاد، مو چيز کار کني؟“

١٣ يحيى دزوا گُفت: ”از چيزي که د بله شمو امر شده، کلوتر نگرديد.“

١٤ عسکرا ام از شي پُرسان کده گُفت: ”و مو چيز کار کني؟“ او دزوا گُفت: ”از هيچ  
کس زورگيري نکنيد و نه ام د بله کس تهمت ناحق کُنيد، بلکه د تنخاي خو قناعت  
کُنيد.“

١٥ د حالیکه مردم پر از اُميد بود و د دل خو د باره يحيى چورت ميزد که آيا او مسيح آسته  
يا نه، يحيى د جواب پگ ازوا گُفت: ”ما شمو ره قد او غُسل تعميد ميدم، ولے يگ  
کس ميبه که از مه کده قدرتمند آسته و ما حتى لايق شي ره ندرم که بند چپلي شي ره  
واز کُتم. او شمو ره قد روح القدس و آتش تعميد ميبديه. ١٧ شاخي ازو د دست شي آسته

تا خرمونجوی خُو ره پاک کده گندُم ره دَ دَی خانِه خُو ذَخیره کُنه، ولے کاه ره دَ آتَشِ کُل  
ناشُدنی دَر مِیدیه.

<sup>۱۸</sup> پس یحییٰ قد نصیحت های کلو خوشخبری ره دَ مردُم اعلان مَوکد. <sup>۱۹</sup> لیکن هیرودیس  
حُکمران که بخاطرِ هیرودیا خاتونِ برارِ خُو و بخاطرِ تمامِ شرارت های دِیگِه که کُد، از  
طرفِ یحییٰ سرزنش شد، <sup>۲۰</sup> او ای ره ام دَ تمامِ شرارت های خُو اضافه کد که یحییٰ ره دَ  
بندی خانه آندخت.

یحییٰ عیسیٰ ره غُسلِ تعمیرِ مِیدیه

<sup>۲۱</sup> یگ روز وختیکه تمامِ مردُم غُسلِ تعمیرِ گرفتند، عیسیٰ ام غُسلِ تعمیرِ گرفت و دَ  
غَیْتیکه دُعا مَوکد آسمو شَق شد <sup>۲۲</sup> و روحِ اَلْقُدس دَ شکلِ یگ کوتر دَ بِلِه ازو نازل شد.  
اوخته یگ آواز از آسمو آمده گفت: ”تُو باچه دوست-دَشْتنی مه آستی که از تُو خوش-و-  
راضی آسْتُم.“

شَجَرِه نامِه عیسیٰ

<sup>۲۳</sup> و عیسیٰ تقریباً سی ساله بُوَد که خِدْمتِ خُو ره شروع کد. او دَ گُمانِ مردُم باچه یوسُف  
بُوَد و یوسُف باچه ایلِی، <sup>۲۴</sup> باچه مَتّات، باچه لاوی، باچه مَلکی باچه ینّای باچه یوسُف

۲۵ باچه متاتياس باچه آموس باچه ناحوم باچه حسلی باچه نجی ۲۶ باچه مَخَث باچه متاتياس  
 باچه شمعی باچه یوسخ باچه یودا ۲۷ باچه یوحنّا باچه ريسا باچه زرُوبابیل باچه شَالْتِئیل  
 باچه نیری ۲۸ باچه مَلکی باچه ادی باچه قوسام باچه ایلمادام باچه عیر ۲۹ باچه یوشع باچه  
 العازار باچه یوریم باچه مَتّات باچه لاوی ۳۰ باچه شِمعون باچه یهُودا باچه یوسُف باچه  
 یونان باچه ایلیاقیم ۳۱ باچه مَلیا باچه مینان باچه مَتّاتا باچه ناتان باچه داوود ۳۲ باچه یسی  
 باچه عوبید باچه بوَعز باچه سَلمون باچه نَحشون ۳۳ باچه عمیناداب باچه آرام باچه حِصرون  
 باچه فارص باچه یهُودا ۳۴ باچه یعقوب باچه اسحاق باچه ابراهیم باچه تارح باچه ناحور  
 ۳۵ باچه سیرُوج باچه رَعو باچه فالج باچه عبر باچه صالح ۳۶ باچه قینان باچه اَرَفکَشاد باچه  
 سام باچه نوح باچه لامِک ۳۷ باچه مَتُوشالِح باچه حَنوخ باچه یارد باچه مَهَلَل ایل باچه قینان  
 ۳۸ باچه اِنوش باچه شِیث، باچه آدم؛ و آدم از خدا بُود.

عیسیٰ بِلِه وِسوسه های شیطو کامیاب موشه

۴ عیسیٰ پُر از روح اَلْقُدس از دریای اَرْدُن پس اَمَد و دَ وِسِیلَه روح اَلْقُدس دَ بیابو  
 هدایت شد ۲ و دَ اُونجی مُدَت چِل روز شیطو اُو ره وِسوسه کد. اُو دزی مُدَت هیچ چیز  
 نَخورد و اُمو روزا که آخِر شد، اُو گُشنه شد.

۳ اوخته اِبلیس دَزو کُفت: ”اگه تُو باچه خُدا اَسْتی دَ امزی سنگ بُگی که نان جور شُنه.“

<sup>۴</sup> عیسیٰ دَ جَوَابِ اَزُو کُفْتُ: ” دَ کَلَامِ خُدا نُوشتِه شُدِه کِه ’اِنسانِ تَنها دَ وَسِیلِه نانِ زِنده نییه.‘ ”

<sup>۵</sup> بعد اَزُو اِبلیس اُو رِه دَ یِگِ بِلندی بُرده دَ یِگِ لِحظِه تَمامِ مَمَلکَتایِ دُنیا رِه دَزُو نِشو دَد  
<sup>۶</sup> و کُفْتُ: ” پِگِ اَمزی قُدرتِ ها و شان-و-شوکِتِ اِزیا رِه دَز تُو مِیْدُم، چِراکِه دَز مِه دَدِه شُدِه، و ما دَ هِر کِسی کِه دِل مِه شَنه مِیْدُم. <sup>۷</sup> پَس اِگِه تُو مَرِه سَجده کِنی پِگِ شی اَز تُو مُوشِه. ”

<sup>۸</sup> لِیکنِ عیسیٰ دَ جَوَابِ شی کُفْتُ: ” نُوشتِه شُدِه کِه، ’خُداوند، خُدا یِ خُو رِه سَجده کُو و تَنها اُو رِه عِبادتِ کُو!‘ ”

<sup>۹</sup> اوختِه اِبلیس اُو رِه دَ اوْرُشَلِیمِ بُرده دَ بِلندی خُدا اِیستَلجی کد و دَزُو کُفْتُ: ” اِگِه تُو باچِه خُدا اَسْتی خُود رِه اَز اِینجی تا پورته کُو، <sup>۱۰</sup> چُون نُوشتِه شُدِه کِه

’اُو دَ بارِه اَز تُو دَ مَلایکِه هایِ خُو حُکمِ مُونِه

تا اونا اَز تُو حِفاظتِ کُنِه‘

۱۱  
و

اونا توره د دستای خو میگیره،

نشنه که پای تو د کدم سنگ دکه کنه.

<sup>۱۲</sup> لیکن عیسی د جواب شی گفتم: ”گفته شده که، خداوند، خدای خوره آزمایش نکو!“

<sup>۱۳</sup> وختیکه پگ وسوسه های ابلیس تامو شد او تا یگ مدت از عیسی دور شد.

عیسی د منطقه جلیلیه

<sup>۱۴</sup> و عیسی د قدرت روح القدس پس د جلیلیه آمد و خبر د باره ازو د تمام امزو منطقه تیت شد. <sup>۱۵</sup> او د عبادت خانه های ازوا تعلیم میدد و پگ او ره تعریف-و-توصیف موكد.

مردم ناصره عیسی ره رد مونه

<sup>۱۶</sup> وختی او د ناصره، دمزو جای که کته شدد، آمد، او د مطابق عادت خو د روز آرام د عبادت خانه رفت و ایسته شد که کلام خدا ره بخانه. <sup>۱۷</sup> اوخته طومار اشعیا نبی دزو دده شد و او طومار ره واز کده امو جای ره پیدا کد که نوشته یه:



۱۸ ”روح خُداوند دَ بِلِه ازمه قرار دَره،

چراکه اُو مَره مَسَح کده

تا بَلدِه غَرِيبا خوشخبري بَدَم.

اُو مَره رِبي کده تا آزادي ره بَلدِه اَسِيرا

و بِنَيايي ره بَلدِه کورا اِعلان کُنم،

مظلوما ره از شَرِ ظالِما خلاص کُنم

۱۹ و سالِ لُطف-و-مهرباني خُداوند ره اِعلان کُنم.“

۲۰ بعد ازو طومار ره لوله کده دَ خادِمِ عِبادتِ خانه دَد و شِشت که وَعَظ کنه. تمام کساي

که دَ مَنه عِبادتِ خانه بُوَد چيمای خُو ره دَ عيسی دوختد ۲۱ و اُو توره خُو ره شُروع کده

دَزوا کُفت: ”اِمروز اي پيشگويي پوره شُدِه دَ گوشاي شُمو رَسيد.“

۲۲ تمام مَرْدَم تعْرِيف-و-تَوْصِيف شي ره مُوکد و از توراي پُرْفَيْضِي که از دان شي بُر مُوشد

خِرو مَنَدَد و مُوگُفت: ”اِيا اي باچه يوسُف نِيبه؟“

<sup>۲۳</sup> عیسیٰ دزوا گُفت: ”شُمو حتماً ای مَثَل ره د بَله ازمه مُوگید که ’ او طیب، تُو خود خُو ره شفا بدی! ’ و ام مُوگید که ’چیزای ره که مو شنیدے که تُو د کفرناخوم کدے، د اینجی ام کو، د آغیلِ خود خُو! ’ “ <sup>۲۴</sup> و عیسیٰ گُفت: ”ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، هیچ پیغمبر د منطقه خود خُو قبول نَشده. <sup>۲۵</sup> و یگ حقیقت دیگه ره ام دز شُمو مُوگم، د دورونِ ایاس پیغمبر غدر خاتونوی بیوه د سرزمینِ اسرائیل بود، د امزو غیتیکه آسمو سه و نیم سال بسته شده بارش نکد و قحطی سخت تمام سرزمی ره گِرفت. <sup>۲۶</sup> مگم ایاس د پیش هیچ کدم ازوا نرفت جز د پیش یگ خاتون بیوه د صرفت د مُلکِ صیدون. <sup>۲۷</sup> و امی رقم د زمانِ ایشع پیغمبر غدر نفرای کولی گِرفته د اسرائیل بود، و له هیچ کدم ازوا پاک نَشده بغير از نعمان سوره ای. “

<sup>۲۸</sup> اوخته تمام کسای که د منه عبادت خانه بود از شنیدونِ امزی تورا غدر قار شد <sup>۲۹</sup> و باله شده عیسیٰ ره از شار بُر کد و او ره د شیخی تپه که شار ازوا د بَله شی آباد شد بُرد، تاکه او ره از اونجی تا پورته کنه. <sup>۳۰</sup> لیکن او از مینکل ازوا تیر شد و رفت.

عیسیٰ یگ آدمِ جندی ره شفا میدیه

<sup>۳۱</sup> بعد ازو عیسیٰ تا شده د کفرناخوم که یکی از شارای جلیلیه آسته رفت، و اونا ره د روزِ آرام د عبادت خانه تعلیم دد. <sup>۳۲</sup> مردم از تعلیم شی حیرو مند، چراکه تورای شی پُر قدرت بود. <sup>۳۳</sup> د امزو غیت د عبادت خانه یگ آدمِ جندی بود که روح ناپاک دشت و او قد آواز

بلند چيغ زده گُفت: <sup>۳۴</sup> ”آی عيسای ناصری! قد ازمو چی غرض دَری؟ آیا اَمَدے که مو ره نابود کُنی؟ ما تُو ره مینخشم که تُو کی آستی. تُو امو مُقدَّسِ خُدا آستی.“ <sup>۳۵</sup> لیکن عيسی دَ بِلَه ازو هِیبت کده گُفت: ”چپ بَشی و ازو بُر شو!“ اوخته جن او آدم ره دَ پیشِ رُوی ازوا دَ زمی اَندخت و بَدونِ ازی که دَزو صَرَر بَرَسنه از شی بُر شد. <sup>۳۶</sup> اونا پگ شی حیرت زده شُده قد یگدیگه خُو موگُفت: ”ای چی رقم توره آسته؟ او قد قُدرت و اِختیار دَ ارواحِ ناپاک حُکم مونه و اونا بُر موشه؟“ <sup>۳۷</sup> و خبر ازو دَ هر جای امزو منطقه تیت شُد.

## شفا دَدونِ ناجورا

<sup>۳۸</sup> عيسی بعد از بُر شُدو از عِبادتِ خانه دَ خانه شِمعون رفت و خُسرمادرِ شِمعون سخت تُو کُدد. پس اونا از عيسی خواهش کد که او ره شفا بَدیه. <sup>۳۹</sup> اوخته عيسی دَ بِلَه سر شی اَمده دَ بِلَه تُو هِیبت کد و تُو او ره ايله کد. او فوری باله شُد و دَ خدمتِ ازوا مَشغُول شُد.

<sup>۴۰</sup> بعد از آفتو شِشتو، پگِ کسای که نفرای ناجور دَشت و امو ناجورا دَ مَرَض های رقم رقم گِرِفَتار بُود، اونا ره دَ پیشِ عيسی اُورد و او دِستای خُو ره دَ بِلَه هر کُدم ازوا ايشته اونا ره شفا دَد. <sup>۴۱</sup> و جنیات ام دَ امرِ عيسی از غدر کسا بُر موشد و چيغ زده موگُفت: ”تُو باچه خُدا آستی!“ لیکن عيسی دَ بِلَه ازوا هِیبت مُوکد و نمی اِشت که توره بَگیه، چُون جنیات میدَنست که او مسیح آسته.

## عیسیٰ دِ دِیگه جای ها تعلیم میدیه

<sup>۴۲</sup> دَ غَیتِ روز واز شُدو عیسیٰ بُر شُدِه دِ یگ بیابو رفت. اوخته مُردُم دَ طَلبِ اَزو بُر شُد و غَیتیکه دَ پیشِ اَزو رَسید، اونا اُو ره شَله شُد که از پیشِ ازوا نَرِه. <sup>۴۳</sup> و لیکن عیسیٰ دَزوا کُفت: ”ما خوشخبری دَ باره پادشاهی خُدا ره دِ دِیگه شارا ام باید اعلان کُنم، چراکه ما بلده امزی مقصد رِبی شُدیم.“ <sup>۴۴</sup> امی رقم اُو دَ عِبادت خانه های یهودیه تعلیم میدد.

## یارای اوّلِ عیسیٰ مسیح

**۵** یگ روز که عیسیٰ دَ لبِ بَنَدِ گَنیسارِت ایسته بُود، مُردُم تَشه-و-تیلِه کده دَ گِرد شی جم شُد تا کلامِ خُدا ره گوش کنه. <sup>۲</sup> دَ امزُو غَیتِ عیسیٰ دُو کِشتی دَ لبِ بَنَدِ دید که ماهی گیرا از منه شی بُر شُدو و تور های خُو ره مُوشُشت. <sup>۳</sup> پس اُو دَ یکی امزُو کِشتی ها که از شِمعون بُود، سوار شُد و از اُو خاهش کد که کِشتی ره یگ کم وری از لبِ بَنَدِ دُور کنه. بعد اَزو تاه شِشت و از منه کِشتی دَ مُردُم تعلیم دَد. <sup>۴</sup> وختیکه توره های خُو ره خلاص کد دَ شِمعون کُفت: ”کِشتی ره سُونِ چُقُوری آو بُبر و تور های خُو ره بلده ماهی گیری دَ آو بِنَدزید.“ <sup>۵</sup> شِمعون دَ جواب شی کُفت: ”اُستاد، مو تمامِ شاو زحمت کشیدی، لیکن هیچ چیز گرفته نَتستی. مگم آلی که تُو مُوگی، اینه، ما تور ها ره دَ آو میندزُم.“

<sup>۶</sup> وختیکه اونا ای کار ره کد، غدر کلو ماهی گرفت، د اندازه که نزدیک بود تور های ازوا پاره شنه. <sup>۷</sup> اوخته اونا سون همکارای خو که د کشتی دیگه بود، اشاره کد تا آمده اونا ره کومک کنه. پس اونا آمد و هر دو کشتی ره پر کد، د اندازه که کشتی ها نزدیک بود غرق شنه. <sup>۸</sup> وختیکه شمعون پترس ای معجزه ره دید د پایای عیسی اُفتده گفت: ”یا مولا! از مه دور شو، چراکه ما آدم گناه کار استم.“ <sup>۹</sup> چون او و کسای که قد شی بود از تعداد کلون ماهیای که گرفتند حیرت زده شُدد. <sup>۱۰</sup> و یعقوب و یوحنا باچه های زیدی که همکارای شمعون بود، ام خيرو مندُد. اوخته عیسی د شمعون گفت: ”ترس نخور! ازی بعد د جای ماهی مردم ره میگیری.“ <sup>۱۱</sup> پس اونا کشتی ها ره د خشکی آورده تمام چیزا ره ایله کد و از پشت عیسی ربی شُد.

## شفای یگ آدم کولی

<sup>۱۲</sup> یگ روز وختیکه عیسی د یکی از شارا بود، د اونجی یگ آدم بود که او ره کاملاً کولی گرفتند. او آدم امی که عیسی ره دید، روی د خاک افتد و عذر-و-زاری کده گفت: ”یا مولا، اگه تو بخاهی، میتنی مره پاک کنی.“ <sup>۱۳</sup> عیسی دست خو ره دراز کد و د بله شی ایشته گفت: ”ما میخایم؛ پاک شو.“ فوری مراض کولی او ره ایله کد. <sup>۱۴</sup> و عیسی دزو حکم کده گفت: ”د هیچ کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و بلده پاک شدون خو هدیه ره که موسی امر کده، تقدیم کو تا بلده پگ یگ شاهدی بشه که

<sup>۱۵</sup> ولے خبرِ عیسیٰ دیگہ ام کلوتر تیت شد، د اندازہ کہ مردمای کلو جم موشد تا تورای شی ره گوش کنه و از ناجوری های خو شفا پیدا کنه. <sup>۱۶</sup> لیکن عیسیٰ د بیابو مورفت و دُعا موکد.

## جور شدونِ یگِ آدمِ شل

<sup>۱۷</sup> یگ روز وختیکه عیسیٰ تعلیم میدد و فریسیا و عالمای دین از تمام آغیلای جلیلیه و یهودیه و از اورشلیم آمده د اونجی ششتد و قدرتِ خداوند بلده شفای ناجورا قد عیسیٰ بود، <sup>۱۸</sup> بے بلغه چند نفر یگِ آدمِ فلج ره د بله یگ جاگه گرفتہ آورد. اونا کوشش کد که او ره داخل بیره و د پیشِ عیسیٰ بیله، <sup>۱۹</sup> مگم از خاطر جمعیتِ مردم هیچ راه پیدا نتست که او ره داخل بیره. اوخته اونا د بله بام بر شد و مریض ره قد جاگه شی از بین خشت ها د مینکل جای د پیشِ عیسیٰ تاه کد. <sup>۲۰</sup> وختیکه عیسیٰ ایمان ازوا ره دید، د مریض گفت: ”ای مرد، گناه های تو بخشیده شد.“ <sup>۲۱</sup> اوخته عالمای دین و فریسیا قد یگدیگه خو گفت: ”ای کی آسته که کفرگویی مونه؟ کی میتنه گناه ها ره ببخشه غیر از خدا و بس؟“ <sup>۲۲</sup> عیسیٰ فکر های ازوا ره پی برده د جواب ازوا گفت: ”چرا ای رقم فکر ها ره د دل های خو جای میدید؟“ <sup>۲۳</sup> کدم شی آسو آسته: آیا گفتون ازی که، ’گناه های تو بخشیده شد‘ یا گفتون ازی که، ’باله شو و راه بورو؟‘ <sup>۲۴</sup> لیکن تا بدنید که «باچه انسان» قدرت-

و-اِختیارِ بخشیدونِ گناه ها ره دَ رُوی زمی دَره، بِنگرید که چیز کار مُونم. ” و عیسی دَ امزُو آدمِ فَلَجِ کُفت: ”تو ره مَوگم: ’باله شو و جاگه خُو ره گِرِفته خانِه خُو بورو!‘ ”<sup>۲۵</sup> و اُو دَ پیشِ رُوی ازوا دِستی باله شد و جاگه ره که دَ بله شی خاو بود گِرِفْت و خُدا ره حمد-و- ثنا کُفته طرفِ خانِه خُو رفت. <sup>۲۶</sup> پگِ ازوا خيرو مَنده خُدا ره ستایش کد دَ حالیکه ترس خوردد و مَوگفت: ”اِمروز چیزای عجیب-و-غریب ره دیدی.“

## لاوی مالیه گیر یارِ عیسی موشه

<sup>۲۷</sup> بعد ازو عیسی ازونجی بُر شده یگ مالیه گیر ره دید که لاوی نام دشت و دَ جای مالیه گِرِفْتو شِشتد. عیسی دَزو کُفت: ”از پُشتِ ازمه بیه.“ <sup>۲۸</sup> و اُو باله شده تمام چیز ره ایله کد و از پُشتِ عیسی رِبی شد. <sup>۲۹</sup> اوخته لاوی دَ خانِه خُو یگ مهمانی کته بلده عیسی گِرِفْت و یگ جم کته مالیه گیرا و مردمای دیگه ام قد ازوا دَ سرِ دِسترخو شِشتد. <sup>۳۰</sup> پس فریسیا و عالمای دینِ ازوا دَ بله یارای عیسی نِق نِق کده کُفت: ”چرا شمو قد مالیه گیرا و گناه کارا مُوخوَرید و وُچی مُونید؟“ <sup>۳۱</sup> عیسی دَ جوابِ ازوا کُفت: ”کسای که جور آسته دَ طیب ضرورت ندره، بلکه کسای که ناجور آسته دَ طیب ضرورت دَره. <sup>۳۲</sup> ما نمدیم که مردمای عادل ره دعوت کنم، بلکه امدیم که گناه کارا ره بلده توبه دعوت کنم.“

<sup>۳۳</sup> اوخته اونا دَ عیسیٰ گُفت: ”شاگردای یحییٰ اکثراً روزه میگیره و دُعا مونه و پیروای فریسیا ام امی رقم مونه، لیکن یارای ازتو همیشه مُوخوره و وُچی مونه.“ <sup>۳۴</sup> عیسیٰ دَ مَثَل دَزوا گُفت: ”آیا میتنید مهمونای توی خانه ره تا وختیکه داماد قد ازوا آسته وادار کنید که روزه بگیره؟“ <sup>۳۵</sup> ولے روزای مییه که داماد از وا گِرَفته موشه؛ اوخته دَمزُو روزا اونا روزه میگیره.“

<sup>۳۶</sup> او اینی مَثَل ره ام دَزوا گُفت: ”هیچ کس کالای نو ره چک نمونه که یگ تُوته شی ره گِرَفته دَ کالای کُهنه پینه کنه؛ اگه نه کالای نو پاره موشه و تُوته ره که از کالای نو گِرَفته ام قد کُهنه جور نمیه.“ <sup>۳۷</sup> و امی رقم هیچ کس شراب تازه ره دَ مَشک های کُهنه شیو نمونه. اگه بُکنه، شراب تازه مَشک ها ره ترقنده لُوو موشه و مَشک ها ضایع موشه. <sup>۳۸</sup> پس شراب تازه باید دَ مَشک های نو ذخیره شنه. <sup>۳۹</sup> هیچ کس بعد از خوردون شراب کُهنه، شراب نو نمیخایه، چُون او مُوگه: ’کُهنه خُوَبتر آسته.‘“

جَر-و-بَحْث دَ بَارِه روزه آرام

۶ دَ یگ روز آرام عیسیٰ از منہ کِشت های گندم تیر موشد و یارای شی خوشه های



گندم ره کنده دَ قفِ اَلْغِه خُو موملید و مُوخورد. <sup>۲</sup> اوخته بعضی از فریسیا گُفت: ”چرا کاری ره مونیید که انجام دَدون شی دَ روزِ آرام رَوا نییه؟“ <sup>۳</sup> عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”آیا شمو نَخانیدید که داوود چیز کار کد زمانیکه خود شی و رفیقای شی گُشنه بُود؟“ <sup>۴</sup> او دَ خانه خُدا داخل شُد و نانِ تقدیم شُده ره گِرِفته خورد و دَ رفیقای خُو ام دَد، نانی ره که خوردون شی بلده هیچ کس رَوا نییه بَعیر از پیشوايو. <sup>۵</sup> ”و او اِدامه دَده دَزوا گُفت: ”«باچه انسان» صاحبِ روزِ آرام آسته.“

## عیسی بسم دَ روزِ آرام شفا میدیه

<sup>۶</sup> دَ یگ روزِ آرامِ دیگه عیسی دَ عِبادت خانه داخل شُد و دَ تعلیم دَدو شروع کد. دَ اونجی یگ آدم بُود که دِستِ راست شی خُشک شُدُد. <sup>۷</sup> عالِمای دین و فریسیا نظر شی دَ عیسی بُود تا بِنگره که او دَ روزِ آرام شفا میدیه، یا نه، چُون اونا میخاست یگو راه پیدا کده او ره ملامت کنه. <sup>۸</sup> لیکن عیسی فکر های ازوا ره پی بُرد و دَ آدم دِست خُشک شُده گُفت: ”باله شو و دَ مینکل جای ایسته شو.“ او باله شُده ایسته شُد. <sup>۹</sup> اوخته عیسی دَزوا گُفت: ”از شمو یگ سوال مُونم: آیا دَ روزِ آرام نیکی کدو رَوا آسته یا بدی کدو، نجات دَدون جان یا نابود کدو شی؟“ <sup>۱۰</sup> بعد ازو چار طرف خُو سُون پگ ازوا توخ کد و دَزو آدم گُفت: ”دِست خُو ره دِراز کُو.“ او دِراز کد و دِست شی جور شُد. <sup>۱۱</sup> لیکن اونا سخت قار شُد و قد یگدیگه خُو گُفت: ”قد عیسی چیز کار کنی؟“

## دوازده رسُولِ عیسیٰ

<sup>۱۲</sup> د یکی امزُو روزا عیسیٰ بلده دُعا کدو د کوه رفت و امو شاو ره د عبادت-و-دُعا د حُضورِ خُدا تیر کد. <sup>۱۳</sup> وختیکه روز شُد، اُو پیرِوای خُو ره د پیش خُو کُوی کد و از مینکل ازوا دوازده نفر ره اِنْتخاب کده اونا ره «رسُول» لقب دَد که اینیا بُود: <sup>۱۴</sup> شِمعون که عیسیٰ نام شی ره «پِترُس» اِیشت، اَندریاس برارِ شِمعون، یَعقُوب، یوحَنّا، فیلیپُس، بَرَتولما، <sup>۱۵</sup> متی، توما، یَعقُوب باچه حَلفی، شِمعون مشهُور د غَیرتی، <sup>۱۶</sup> یهُودا باچه یَعقُوب و یهُودای اِسْخَریوطی که امی نفر عیسیٰ ره د گَیر دَد.

<sup>۱۷</sup> عیسیٰ قد ازوا از کوه تیلو اَمده د یگ جای اوار ایسته شُد. تعدادِ کلون پیرِوای شی و یگ جمعیتِ کُتیه مرُدْم که از تمامِ یهُودیه و اورشَلیم و از ساحلِ صُور و صیدون اَمُد، د اُونجی ایسته بُود. <sup>۱۸</sup> اونا اَمُد که تورای ازو ره گوش کنه و از مَرَض های خُو شفا پَیدا کنه. کسای که بخاطرِ ارواحِ ناپاک د عذاب بُود، اونا جور شُد. <sup>۱۹</sup> و پگ مرُدْم کوشش مُوکد که د عیسیٰ دِست بزنه، چُون ازو یگ قُدرت بُر مُوشد که پگ ره شفا مِیدد.

خوشی و غَم

<sup>۲۰</sup> اوخته عیسیٰ رُوی خُو ره سُون یارای خُو کده گُفت:

”نیک د بخت شمو که غریب استید،

چراکه پادشاهی خدا از شمو یه.

۲۱ نیک د بخت شمو که آلی گشنه استید،

چراکه سیر موشید.

نیک د بخت شمو که آلی چخرا مونید،

چراکه د وخت شی خنده مونید.

۲۲ نیک د بخت شمو وختیکه مردم بخاطر «باچه انسان»

از شمو بد موبره،

شمو ره از مینکل خو بر مونه،

شمو ره دو-و-دشنام میدیه

و شمو ره بدنام موکته.

۲۳ دَمَزُو رُوَز خُوَشِي كُنِيْد و قِرْتَك-و-خِيَزَك پَزِيْد،

چُون اَجْر شُمو دَ عَالِمِ بَالِه غَدْر بَزُرْگ اَسْتِه،

چِرَاكِه بَابِه كَلُونَاي اَز وَا ام قَد پِيْغَمْبِرَا امِي رَقْم رِفْتَار كَد.

۲۴ لِيَكِن وَاي دَ حَالِ اَز شُمو كَسَاي كِه دَوْلْتَمَنْد اَسْتِيْد،

چِرَاكِه شُمو رَاخْتِي خُو رِه تِيْر كَدِيْد.

۲۵ وَاي دَ حَالِ اَز شُمو كَسَاي كِه سِيْر اَسْتِيْد،

چِرَاكِه كُشْنِه مُوَشِيْد.

وَاي دَ حَالِ اَز شُمو كَسَاي كِه اَلِي خَنْدِه مُوْنِيْد،

چِرَاكِه مَاتَم و چَخْرَا دَ اِنْتِظَار شُمو اَسْتِه.

۲۶ وَاي دَ حَالِ شُمو

وختِيكِه مَرْدَم شُمو رِه تَعْرِيْف-و-تَوْصِيْف مُوْنِه،

قد انبیای دروغی امی کار ره کد.

<sup>۲۷</sup> مگم شُمو کسای که گوش میگیرید، دز شُمو مُوگم که دُشمنای خُو ره دوست دشته بشید و کسای که از شُمو نَفرت دَره قد شی خوبی کنید؛ <sup>۲۸</sup> کسای که شُمو ره نالت مونه بلده ازوا خیر-و-برکت طلب کنید و کسای که شُمو ره آزار-و-اذیت مونه بلده ازوا دُعا کنید. <sup>۲۹</sup> اگه یگو کس د کومه راست تُو قد چپات میزنه، کومه دیگه خُو ره ام سون ازو دور بدی. و اگه یگو کس چپن تُو ره میگیره، پیرون خُو ره ام ازو دریغ نکو. <sup>۳۰</sup> هر کس که از تُو یگو چیز طلب مونه دزو بدی و کسی که یگو چیز تُو ره موبره از شی پس طلب نکو. <sup>۳۱</sup> پس امو رقمیکه شُمو میخاهید مردُم قد شُمو رفتار کنه، شُمو ام امو رقم رفتار کنید.

<sup>۳۲</sup> اگه شُمو تنها کسای ره دوست دشته بشید که شُمو ره دوست دَره، ای بلده شُمو چی فایده دَره؟ چون حتی گناهکارا ام دوستدارای خُو ره دوست دَره. <sup>۳۳</sup> و اگه شُمو تنها قد کسای خوبی کنید که قد شُمو خوبی مونه، ای بلده شُمو چی فایده دَره؟ چون حتی گناهکارا ام امی رقم مونه. <sup>۳۴</sup> اگه شُمو فقط د کسای قرض بدید که امید پس گرفتون شی ره درید، ای بلده شُمو چی فایده دَره؟ چون حتی گناهکارا د گناهکارا قرض میدیه تا او ره پس بگیره.

<sup>۳۵</sup> لیکن شمو دُشمنای خو ره دوست دشته بشید و قد ازوا خوبی کنید. قرض بید و هیچ امید پس گرفتون شی ره ندشته بشید. اوخته اجر شمو غدر کلو موبشه و شمو بچکیچای حضرت اعلیٰ موشید، چون او حتی د حق ناشکرا و بدکارا ام مهربو آسته. <sup>۳۶</sup> پس رحم دل بشید امو رقمیکه آته آسمانی شمو رحیم آسته.

## د باره دیگر و قضاوت نکند

<sup>۳۷</sup> د باره دیگر و قضاوت نکند تا قضاوت نشنید؛ دیگر و ره محکوم نکند تا محکوم نشنید؛ ببخشید تا بخشیده شنید. <sup>۳۸</sup> بید تا دز شمو دده شنه. یگ منک خوب فشار دده شده، تکان دده شده و سرریزی کده د بغل شمو ایشته موشه، چون د منکی که میدید، د امزو منک دز شمو دده موشه.

<sup>۳۹</sup> اوخته، عیسیٰ اینی مثل ره دزوا گفت: ”آیا آدم کور میتنه که یگ کور دیگه ره کوتل کنه؟ آیا هر دوی شی د چاه نموفته؟ <sup>۴۰</sup> شاگرد از استاد خو کده باله تر نییه، لیکن هر کسی که تعلیم کامل گرفته بشه، او مثل استاد خو موشه.

<sup>۴۱</sup> چرا پر کاه ره د چیم برار خو مینگری، ولی از دستک چپوی که د چیم خود تو آسته بے خبری؟ <sup>۴۲</sup> چطور میتنی که د برار خو بگی: برار، مره بیل که پر کاه ره از چیم تو بر کنم د حالیکه د چیم خود تو دستک چپو آسته و تو نمینگری؟ او ریاکار، اول دستک چپو

ره از چیمِ خود خُو بُر کُو. اوخته خُو بُر مینگری و میتنی پَرِ کاه ره از چیمِ برار خُو بُر کنی.

## دِرخت و میوه شی

<sup>۴۳</sup> هیچ دِرختِ خُو بُر میوه بد نَمیدیه و دِرختِ بد ام میوه خُو بُر نَمیدیه. <sup>۴۴</sup> امی رقم هر دِرخت از میوه خُو شَنخته مُوشه، چراکه مردُم انجیر ره از قدِ خار جم نَمونه و انگور ره از بُوئه خار نَمیچینه. <sup>۴۵</sup> آدمِ خُو بُر از خزانه خُو بُر دِل خُو چیزای خُو بُر مونه و آدمِ شَریر از خزانه بد خُو چیزای بد بُر مونه، چُون دانِ انسان از چیزی که دِ دِلِ انسان پَریمو آسته، توره مُوگیه.

## تادو قوی و ضعیف

<sup>۴۶</sup> چرا مَره «یا مولا، یا مولا» گفته کوی مُونید، و چیزی ره که مُوگیم انجام نَمیدید؟ <sup>۴۷</sup> هر کسی که دِ پیشِ ازمه مییه و تورای مَره گوشِ گِرفته دَزوا عمل مونه، ما بلده شَمو نشو میڈم که او مِثِلِ کی آسته: <sup>۴۸</sup> او مِثِلِ آدمی آسته که دِ وختِ خانه آباد کدو زمی ره غُوُج کند و تادو شی ره دِ بله سنگ ایشْت. پس غِیتیکه سیل آمد، سیلِ او امو خانه ره زد، مگم حتی تکان دده نَتَنِست، چراکه محکم آباد شُدُد. <sup>۴۹</sup> لیکن کسی که تورای مَره گوش میگیره و دَزوا عمل نَمونه، مِثِلِ آدمی آسته که خانه خُو ره دِ رُوی زمینِ بَدُونِ تادو جور کد. وختیکه سیلِ او ره زد، او دِستی چپه شُد و خرابی امزو خانه غدر کلو بُود.

## شفای غلامِ قومندانِ رومی

۱ وختیکه عیسیٰ تورای خور ره د گوسِ مردُم رسنده خلاص کد، او د کفرناحوم در آمد.  
۲ د اونجی یگ قومندانِ رومی یگ غلام دشت که او ره کلو دوست دشت و امو غلام  
سخت ناجور و نزدیک د مردو بود. ۳ وختیکه قومندانِ رومی د باره عیسیٰ خبر شد، او  
ریش سفیدای یهودیا ره د پیشِ ازو ریی کد تا از شی خاهش کنه که بییه و غلام شی ره  
شفا بديه. ۴ اونا د پیشِ عیسیٰ آمد و غدر غدر-و-زاری کده دزو گفت: ”او آدم آرزش شی  
ره دره که امی نیکی ره د حقِ ازو کنی، ۵ چراکه او قوم مو ره دوست دره و یگ عبادت  
خانه ام بلده ازمو آباد کده.“ ۶ پس عیسیٰ قد ازوا ریی شد و د حالیکه اونا نزدیکِ خانه  
رسید قومندان دوستای خور ره د پیشِ ازو ریی کده گفت: ”یا مولا، خود ره زحمت ندی،  
چراکه ما لایق شی ره ندرم که تو د زیرِ چتِ خانه مه بییی. ۷ امزی خاطر خود ره لایقِ ازی  
ندیدم که د پیشِ تو بییم. فقط امزونجی حکم کو و خدمتگار مه شفا پیدا مونه. ۸ چراکه  
خود مه آدم زیرِ امرِ استم و عسکرا زیرِ امرِ ازمه استه؛ وختی د یگ شی موگم، ’بورو!‘  
او موره و د دیگه شی موگم، ’بیه!‘ او مییه و د غلام خو موگم، ’اینی کار ره بکو!‘ او  
موکنه.“

۹ وختیکه عیسیٰ ای تورا ره شنید، تعجب کد و روی خور ره سون جمعیتی که از پشت شی  
میمد دور دد و گفت: ”دز شمو موگم که حتی د مینکلِ مردُم اسرائیل ام امی رقم ایمان



پیدا نکدیم.<sup>۱۰</sup> ” وختیکه نفرای ربی شده پس دَ خانه قومندان رسید، دید که غلام جور شده.

## زنده کدونِ باچه خاتونِ بیوه

<sup>۱۱</sup> چند وخت بعد عیسی دَ یگ شار دَ نام نائین رفت. یارای شی و یگ جمعیت کته قد شی قتی رفت. <sup>۱۲</sup> امی که او نزدیک درگه شار رسید، دید که جنازه یگ مرد برده موشه. امو جنازه یگانه باچه آبه خو بود و آبه شی بیوه بود. غدر مردم امزو شار قد ازو قتی مورفت. <sup>۱۳</sup> وختیکه مولا عیسی او ره دید، دل شی دَ حال خاتونِ بیوه سوخت و دزو گفت: ”چخرا نکو.“ <sup>۱۴</sup> اوخته نزدیک آمده دست خو ره بله تابوت ایشت و نفرای که تابوت ره موبرد ایسته شد. و عیسی گفت: ”آی جوان، ما تو ره موگم که باله شو!“ <sup>۱۵</sup> امو مرده باله شده ششت و دَ گپ زدو شد. و عیسی او ره دَ آبه شی تسلیم کد.

<sup>۱۶</sup> اوخته، پگ مردم ره بیم گرفت و اونا خدا ره ستایش کده گفت: ”یگ پیغمبر بزرگ دَ مینکل ازمو آمده!“ و ام گفت: ”خدا دَ بله قوم نظر لطف کده!“ <sup>۱۷</sup> و خبر دَ باره ازو دَ تمام یهودیه و پگ منطقه های چاردور تیت شد.

یحییٰ از بَنَدی خانہ نفرای خُو ره دَ پیشِ عیسیٰ رَبی مُونه

<sup>۱۸</sup> شاگردای یحییٰ خبرِ پگِ امزی چیزا ره بلده ازو رَسند. اوخته یحییٰ دُو نفر از پیروای خُو ره کوی کد <sup>۱۹</sup> و اونا ره دَ پیشِ عیسیٰ رَبی کد که پُرسان کنه: ”آیا تُو امو کس آستی که آمدنی یه یا مو چیم دَ راهِ کُدم کسِ دیگه بَشی؟“

<sup>۲۰</sup> وختی امو دُو نفر دَ پیشِ عیسیٰ رسید، اونا گُفت: ”مو ره یحییٰ تعمیرِ دهنده دَ پیشِ تُو رَبی کده تا پُرسان کُنی که، ”آیا تُو امو کس آستی که آمدنی یه، یا مو چیم دَ راهِ کُدم کسِ دیگه بَشی؟“

<sup>۲۱</sup> دَمزُو مَجَلِ عیسیٰ غدرِ مردُم ره که گِرِفَتارِ مَرَضِ ها، بلا ها و ارواحِ ناپاک بُود شفا دده بُود و غدرِ کورا ره بینا کُدد. <sup>۲۲</sup> اوخته عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”بورید، چیزای ره که دیدید و شنیدید دَ یحییٰ خبرِ بدید؛ دَزُو بُگید که کورا بینا مُوشه، لنگا راه موره، کولی گِرِفَتِه ها پاک مُوشه، گر ها شِنُوا مُوشه، مُرده ها دُوباره زنده مُوشه و دَ غریبا خوشخبری دده مُوشه. <sup>۲۳</sup> نیک دَ بَخْتِ کسی که از مه دِلخور نَشنه.“

شاهدی عیسیٰ دَ باره یحییٰ

<sup>۲۴</sup> وختیکه قاصدای یحییٰ رفت، عیسیٰ قد جمعیتِ مردُم دَ باره یحییٰ دَ گپ زدو شد و

گفت: ”بلده توخ کدون چیزخیل د بیابو رفتید؟ بلده توخ کدون یگ نی که از باد میلرزه؟  
<sup>۲۵</sup> خی بلده توخ کدون چیزخیل رفتید؟ بلده دیدون آدمی که کالای ابریشمی د جان شی  
 آسته؟ اونه، کسای که کالای دُولی مپوشه و عیش-و-نوش مونه جای شی د قصر های  
 پادشایو آسته. <sup>۲۶</sup> پس بلده دیدون چیزخیل برو رفتید؟ بلده دیدون یگ پیغمبر؟ آره، ما دز  
 شمو موگم که یحیی از پیغمبر کده بزرگتر آسته. <sup>۲۷</sup> او امو کسی آسته که د باره شی  
 نوشته شده:

’اینه، ما رسول خو ره پیشلون تو ری موئم،

تا راه تو ره پیش روی تو آماده کنه.

<sup>۲۸</sup> ما دز شمو موگم: د مینکل کسای که از خاتونو زیده شده، هیچ کس از یحیی کده  
 بزرگتر نییه؛ ولے ریزه‌ترین شخص د پادشاهی خدا ازو کده بزرگتر آسته.

<sup>۲۹</sup> تمام مردم که ای تورا ره شنید، د شمول مالیه‌گیرا عدالت خدا ره تصدیق کد، چراکه  
 اونا از دست یحیی غسل تعمید گرفتند. <sup>۳۰</sup> لیکن فریسیا و عالمای شریعت خاست-و-اراده  
 خدا ره بلده خو قبول نکد، چراکه غسل تعمید گرفتو از دست یحیی ره رد کد. <sup>۳۱</sup> عیسی  
 ادامه دده گفت: ”مردم ای نسل ره قد چیزخیل برابر کنم؟ امیا مثل چی آسته؟ <sup>۳۲</sup> امیا مثل  
 بچکیچای آسته که د بازار ششته و یگدیگه خو ره گوی کده موگیه: ’بلده شمو سرنی

زَدی، شُمو بازی نکدِید و نوحه خاندی، شُمو ماتم نکدِید.

<sup>۳۳</sup> چُون یحیای تعمید دهنده که آمده، اُو نه نان مُوخوره و نه شراب وُچی مونه. ولے شُمو مُوگید، 'اُو جن دَره.' <sup>۳۴</sup> و «باچه انسان» که آمده ام مُوخوره و ام وُچی مونه، ولے شُمو مُوگید: 'اونه، اُو آدم پُرخور و شرابی و رفیق مالیه گِیرا و گُناهکارا آسته!' <sup>۳۵</sup> لیکن حکمت دَ وسیله دوستدارای خُو ثابت موشه.

خاتون بدکار بخشیده موشه

<sup>۳۶</sup> یکی از فریسیا عیسی ره بلده نان خوردو دعوت کد. پس عیسی دَ خانه فریسی رفت و دَ سرِ دسترخو ششت. <sup>۳۷</sup> دَمزُو شار یگ خاتو زندگی موکد که گُناهکار بود. اُو وختی شنید که عیسی دَ خانه فریسی دَ سرِ دسترخو ششته، اُو یگ بوتلِ سنگی پُر از عطر ره گِرِفته اُورد. <sup>۳۸</sup> اُو دَ پشتِ سرِ عیسی دَ نزدیکِ پایای شی چخرا کده ایسته شد و قد آودیده خُو پایای شی ره دَ ششتو شد و قد مویای خُو خشک کد. بعد ازو پایای شی ره ماخ کده دَ عطر ملیدو شد.

<sup>۳۹</sup> وختی امو فریسی که عیسی ره دعوت کُدد ای کار ره دید، اُو دَ دلِ خُو گفت: "اگه ای آدم پیغمبر موبود، حتماً پی موبُرد که ای کی و چی رقم خاتو آسته که دزُو دست میزنه، چُون ای یگ گُناهکار آسته" <sup>۴۰</sup> اوخته عیسی دَ جواب ازو گفت: "شمعون! ما یگ گپ

دَرْم که باید قد از تو بگم.

او گفت: ”بگی اُستاد.“

<sup>۴۱</sup> عیسیٰ گفت: ”از یگ آدم دُو نفر قرضدار بُود، یگ شی پَنج صد دینار و دِیگه شی پنجاه دینار. <sup>۴۲</sup> ازی که اونا چیزی نَدشت که بدیه، او قرض هر دوی شی ره بخشید. آلی کدَم ازوا کَلوتر او ره دوست میدنه؟“

<sup>۴۳</sup> شِمعون دَ جواب شی گفت: ”دَ نظر مه امو کسی که قرض شی کَلوتر بخشیده شد.“

عیسیٰ دَ زشی گفت: ”قضاوت تو دُرست آسته.“ <sup>۴۴</sup> اوخته رُوی خُو ره سُون امزو خاتو کده دَ شِمعون گفت: ”امی خاتو ره مینگری؟ ما دَ خانه تو امدَم؛ تو بلده شُشتون پایای مه او نَددی، مگم ای خاتو پایای مَره قد آویدیه خُو شُشت و قد موبای خُو خُشک کد. <sup>۴۵</sup> تو رُوی مَره ماخ نکدی، مگم ای از وختیکه ما دَ اینجی امدیم پایای مَره ماخ کده ریبی یه و بس نُمونه. <sup>۴۶</sup> تو سر مَره قد روغو چرب نکدی، مگم ای دَ پایای مه عَطِر مَلید. <sup>۴۷</sup> پس دَ ز تو موگم که گناهای ازی که کلو بُود بخشیده شد، امزی خاطر ای مَره کلو مُحَبَت کد. لیکن از کسی که کمتر بخشیده شده، مُحَبَت شی کمتر آسته.“

<sup>۴۸</sup> اوخته عیسیٰ دَ خاتو گفت: ”گناهای تو بخشیده شده.“

۴۹ کسای که قد ازو د سرِ دِستِرخو شِشتُد، قد یِگدِیگه خُو دَ گپ زِدو شُد و کُفت: ”ای کی آسته که حتی گناه ها ره موبخشه؟“<sup>۵۰</sup> بسم عیسی دَمزُو خاتو کُفت: ”ایمان تُو، تُو ره نجات دده. بخیر-و-سلامت بورو.“

## خاتونوی که از عیسی پیروی موکد

۱ بعد ازو عیسی شار د شار و آغیل د آغیل رفته موعظه موکد و خوشخبری ره د باره پادشاهی خدا اعلان موکد و دوازده یار شی ام قد شی قتی بود.<sup>۲</sup> امچنان چند خاتو که از ارواح ناپاک و ناجوری ها شفا پیدا کدد، او ره همراهی موکد، یعنی: مریم مشهور د مریم مجدلیه که ازو هفت جن بر شدد،<sup>۳</sup> یونا خاتون خوزا رئیس قصر هیرودیس، سوسن و غدر خاتونوی دیگه که قد مال-و-دارایی خو د عیسی و یارای شی خدمت موکد.

## مثل تخم زدون دیغو

۴ وختیکه جمعیت کته مردم جم شد و هنوز ام از هر شار د پیش عیسی میمد، او مثل آورده کُفت: ”یگ دیغو بلده تخم زدو برو رفت. او د حالیکه تخم پاش میدد یگ مقدار شی د راه اُفتده پایمال شد و مرغکوی هوا آمده اونا ره خورد.<sup>۶</sup> یگ مقدار شی د زمین سنگلاخ اُفتد و سوز کد، مگم ازی که زمی نم ندشت، اونا خشک شد.<sup>۷</sup> یگ مقدار شی د مینکل

خارا اُفتد و خارا قد ازوا قتی کته شده اونا ره قپه کد. <sup>۸</sup> مگم یگ مقدار شی د زمین خوب اُفتد و سوز کده صد برابر حاصل دد.

وختیکه امی ره گُفت، د آواز بلند اعلان کد: ”هر کسی که گوش شنوا دره گوش بگیریه!“

<sup>۹</sup> اوخته یارای شی ازو پُرسان کده گُفت: ”معنای امزی مثل چی آسته؟“

<sup>۱۰</sup> عیسی گُفت: ”پی بُردون راز های پادشاهی خدا بلده شمو بخشیده شده، مگم بلده دیگر و د مثل گُفته موشه تا

اونا توخ کنه، و له ننگره

و گوش بگیریه، لیکن پی نبره.

تفسیرِ مثلِ دیغو

<sup>۱۱</sup> معنای امزی مثل اینی آسته: تُخم، کلامِ خدا آسته. <sup>۱۲</sup> امو تُخمای که د راه اُفتد، کسای آسته که گوش موكنه، مگم شیطو مییه و کلام ره از دل های ازوا گرفته موبره تا اونا ایمان نیره و نجات پیدا نکنه. <sup>۱۳</sup> اونای که د زمین سنگلاخ اُفتد، کسای آسته که وختی کلام ره

گوش مونه او ره د خوشی قبول موكنه، مگم امی كسا ریشه ندره. امزی خاطر تا یگ  
 مَجَل ره ایمان دره، ولے د وخت آزمایش از راه بر موشه. <sup>۱۴</sup> و تخمای كه د بین خارا اُفتد،  
 كسای آسته كه گوش مونه، لیكن رفته رفته تشویش ها، مال-و-دولت و عیش-و-نوش  
 زندگی اونا ره قپه مونه و ایمان ازوا د پُختگی نَمیرسه. <sup>۱۵</sup> مگم اُونای كه د زمین خُوب  
 موفته كسای آسته كه كلام ره میسنوه و قد دلِ پاک و نیت نیک او ره نگاه مونه و قد  
 صبر-و-حوصله ثمر میره.

## مَثَلِ چِراغ

<sup>۱۶</sup> هیچ كس چِراغ ره روشو نَمونه كه او ره د زیر یگ كاسه یا چارپایی بیله، بلكه او ره د  
 بِلَه چِراغدان میله تا كسای كه داخل مییه بَتنه بِنگره. <sup>۱۷</sup> چُون هیچ چیزی نییه كه تاشه  
 بَشه و معلومدار نَشنه و هیچ چیزی نییه كه پوشیده بَشه و بَرَملا و بے پَرده نَشنه.

<sup>۱۸</sup> پس مُتَوَجِه بَشید كه د چی رقم چیزا گوش بَدید؛ چُون كسی كه دره، دَزُو كلوتر دده  
 موشه، مگم كسی كه ندره، حتی امو چیز ره كه گمان مونه دره، ام از شی گرفته موشه.

## آبه و پَرارای عیسی

<sup>۱۹</sup> د امزُو غیت آبه و پَرارونِ عیسی د پیش شی امد كه او ره بِنگره، لیكن اونا نَتَنِست كه



دَ پِيشِ اَزُو بَرَسَه، چِراکه مَرْدُم غَدَر کَلو جَم بُود. <sup>۲۰</sup> اوخته يِگو کس دَزُو کُفت: ”آبِه تُو و بَرارون تُو دَ بَرُو ايسته يِه و ميخايه که تُو ره بِنگره.“ <sup>۲۱</sup> مگم عيسی دَ جوابِ ازوا کُفت: ”آبِه و بَرارون مه کسای آسته که کلامِ خُدا ره گوش ميگيره و دَز شي عمل مُونه.“

## آرام کدونِ طوفان

<sup>۲۲</sup> يِگ روز عيسی قد يارای خُو دَ کِشتی سوار شُد و دَزوا کُفت: ”بييد که دَ اُو لبِ درياچه بوری.“ پس اونا ربي شُد. <sup>۲۳</sup> دَ حالیکه اونا ربي بُود عيسی خاو رفت. اوخته يِگ طوفان شَدِيد دَ درياچه پيدا شُد، دَ اندازه که کِشتی از اُو پُر مُوشُد و اونا دَ خطرِ غَرَق شُدو بُود. <sup>۲۴</sup> اونا دَ پِيشِ عيسی رفت و اُو ره بيدار کده کُفت: ”اُستاد، اُستاد! مو نابُود مُوشی.“

پس عيسی باله شُدِه دَ بِلِه طوفان و جَلپِه های قوی هَيبَت کد و اونا ايسته شُد و آرامش برقرار شُد. <sup>۲۵</sup> اوخته اُو دَ يارای خُو کُفت: ”ايمان شُمو کُجا يِه؟“ اونا ترس خوردُ و حيرت زده قد يگديگِه خُو مُوگُفت: ”ای چی رقم آدم آسته که حتی دَ بِلِه باد و اُو حُکم مُونه و اونا از ايد شي مُوشه.“

## بُر کدونِ جِنِياتِ از آدمِ جِندي

<sup>۲۶</sup> پس اونا دَ سرزمينِ جَدَربا رسييد که دَ اُو طرفِ درياچه جَليليه آسته. <sup>۲۷</sup> و امی که عيسی

دَ خُشکی تاه شُد، اُو قد یگِ آدَمِ جِنْدی که امزُو شار بُود رُوی دَ رُوی شُد. اُو از کَلو دیر کالاً نپوشیدد و دَ کُدَم خانه زِنْدگی نَکَدَد، بَلِکِه دَ قَبْرِستو بُود-و-باش دَشت. <sup>۲۸</sup> وختیکه عیسی ره دید، اُو چیغ زده خود ره دَ پیش شی آندخت و دَ آوازِ بلند گُفت: ”ای عیسی! باچه خُدای مُتعال، دَز مه چی غَرَض دَری؟ دَز تُو عُدْر مُونَم که مَرِه عذاب نَکُو.“ <sup>۲۹</sup> چُون عیسی دَ روح ناپاک امر کُدَد که از اُو نفر بُر شُنه. اُمُو روح ناپاک چندین دَفعه اُو ره گِرِفْتَد، اِگرچه مَرْدُم اُو ره دَ زنجیرا و زولانه ها بسته کده از شی نِگاهوانی مُوکد، باز ام اُو زنجیرای خُو ره مُنْتی مُوکد و جن اُو ره دَ بیابو مُو بُرد.

<sup>۳۰</sup> پس عیسی از شی پُرسان کده گُفت: ”نام تُو چی یه؟“

اُو گُفت: «لشکر.» چراکه جِنیاتِ کَلو دَ پوستِ اَزُو دَر اَمَدَد. <sup>۳۱</sup> اوخته اونا دَ پیشِ عیسی عُدْر-و-زاری کد که دَزوا امر نَکنه که اونا دَ چاهِ بے آخِر بوره.

<sup>۳۲</sup> دَمزُو غَیت یگِ گِلِه کِنِه خُوک دَ بغلِ تِپِه مِیچَرِید. و جِنیاتِ دَ پیشِ عیسی عُدْر-و-زاری کد که دَزوا اِجازه بَدیه تا اونا دَ پوستِ خُوک ها داخِل شُنه. پس عیسی دَزوا اِجازه دَد.

<sup>۳۳</sup> اوخته جِنیاتِ امزُو آدَمِ بُر شُدِه دَ پوستِ خُوک ها دَر اَمَد و تمامِ گِلِه از دامنه تِپِه دَ مَنِه دریاچه هُجُوم بُرده غَرَق شُد. <sup>۳۴</sup> وختی چوپونوی خُوک ها ای واقعه ره دید، اونا دُوتا کد و

ای خبر ره دَ شار و آغیلای اطراف تیت کد. <sup>۳۵</sup> اوخته مَرْدُم بُرو اَمَد تا بِنِگره که چی گپ شُدِه. اونا وختی دَ پیشِ عیسی رسید، اُمُو آدَمِ ره دید که جِنیاتِ از شی بُر شُدَد؛ اُو دَ پیشِ

پای عیسی شستند و کالا پوشیدند و هوشیار شدند. اونا ای ره دیده ترس خورد. <sup>۳۶</sup> و کسای که ای واقعه ره دیده بود، دزوا نقل کد که امو آدم جندی چی رقم جور شد. <sup>۳۷</sup> اوخته پگ مردم آغیلای چاردور جرسین از عیسی خواهش کد که از منطقه ازوا بوره، چراکه اونا سخت گرفتار ترس-و-وحشت شدند.

پس عیسی د کشتی سوار شد تا پس بوره. <sup>۳۸</sup> اوخته امو آدم که از شی جنیات بر شد د پیش عیسی زاری کد که او ره ام قد خو بیره. مگم عیسی او ره ری کده گفت: <sup>۳۹</sup> ”پس د خانه خو بورو و نقل کو که خدا چیس کار کته بلده تو کده.“

اوخته او رفته د تمام شار اعلان کد که عیسی چیس کار کته بلده شی کده.

## جور شدن خاتون مریض و زنده کدون دختر یایروس

<sup>۴۰</sup> وختیکه عیسی پس د جلیلیه آمد، مردم د دم راه شی آمد، چراکه پگ ازوا منتظر شی بود. <sup>۴۱</sup> اوخته، یگ نفر د نام یایروس که رهبر عبادت خانه بود آمده خود ره د پیش پای عیسی اندخت و عذر-و-زاری کد که د خانه شی بییه، <sup>۴۲</sup> چون او فقط یگ دختر دشت که تقریباً دوازده ساله بود و او نزدیک مردو بود.

امی که عیسی حرکت کد مردم د بله ازو د تشه-و-تيله کدو شد. <sup>۴۳</sup> د اونجی یگ خاتو بود

که مُدَّتِ دوازده سال خُونِرِزِي دَشت. باو جُودِ که اُو تمامِ دارايي خُو ره بَلدِه تَدَاوِي خُو خَرَجِ کَدَد، هِيچِ کَسِ نَتَنِسْتُدِ که اُو ره تَدَاوِي کُنِه. <sup>۴۴</sup> اُمُو خَاَتُو از پُشتِ عِيسِي اَمَدِه دَ دَاْمونِ چِپِنِ شِي دِستِ زَدِ و فَوْرًا خُونِرِزِي شِي بِنَدِ شُد. <sup>۴۵</sup> اوختِه عِيسِي کُفْت: ”کِي دَز مِه دِستِ زَد؟“ و خَتِيکِه پَگِ اِنکَارِ کَد، پَتْرُسِ کُفْت: ”اَسْتاد، جَمْعِيَتِ مَرْدُمِ دَ گِرَدِ تُو جَمِ شُدِه و دَ بِلِه تُو تَشِه-و-تِيلِه مُونِه.“ <sup>۴۶</sup> لِيکِنِ عِيسِي کُفْت: ”حَتْمًا يَگُو کَسِ دَز مِه دِستِ زَد، چُونِ مَا پِي بُرْدُمِ که يَگِ قُدْرَتِ از مِه بُر شُد.“ <sup>۴۷</sup> و خَتِي اُمُو خَاَتُو فَاْمِيدِ که تَا شِه شُدِه نَمِيْتَنِه، اُو لَرزِيدِه اَمَدِ و دَ پِيشِ پايِ شِي اَفْتَدِه دَ حُضُورِ پَگِ مَرْدُمِ کُفْتِ که از چِي خَاَطِرِ دَزُو دِستِ زَدِ و چِي رَقْمِ فَوْرًا شِفا پِيدَا کَد.

<sup>۴۸</sup> عِيسِي دَزُو کُفْت: ”دُخْتَرِ مِه، اِيْمَانِ تُو، تُو ره شِفا دَد. بَخِيْر-و-سِلَاْمَتِ بُوْرُو.“

<sup>۴۹</sup> عِيسِي هِنُو ز تُوْرِه مُوکُفْتِ که يَگُو کَسِ از خَاْنِه رَهْبِرِ عِبَادَتِ خَاْنِه اَمَدِه دَز شِي کُفْت: ”دُخْتَرِ تُو فَوْتِ کَد. اَلِي دِيگِه اَسْتادِ رِه زَحْمَتِ نَدِي.“ <sup>۵۰</sup> و خَتِيکِه عِيسِي اِي تُوْرِه رِه شَنِيد، اُو دَ يايروسِ کُفْت: ”تَرَسِ نَخُور؛ فِقْطِ اِيْمَانِ دَشْتِه بَشِ و اُو جُورِ مُوْشِه.“

<sup>۵۱</sup> و خَتِيکِه عِيسِي دَ خَاْنِه يايروسِ رَسِيدِ، اُو بَغِيْرِ از پَتْرُسِ، يُوْحَنَّا، يَعْقُوبِ و آتِه و اَبِه دُخْتَرِ دِيگِه کَسِ رِه نَه ايشْتِ که قَدِ شِي دَاخِلِ بُوْرِه. <sup>۵۲</sup> پَگِ کَسايِ که دَ اُونَجِي بُوْدِ بَلدِه دُخْتَرِ چَخْرَا و مَخْتِه مُوکَد، لِيکِنِ عِيسِي دَزُوا کُفْت: ”چَخْرَا نَكْنِيد، اُو نَمْرَدِه، بَلکِه خَاوِ اَسْتِه.“ <sup>۵۳</sup> اوختِه اُونَا دَ بِلِه عِيسِي رِيشْخَنْدِي کَد، چُونِ اُونَا مِيدَنْسْتِ که اُو مُرْدِه. <sup>۵۴</sup> لِيکِنِ عِيسِي

دِسْتِ دُخْتَرِ رِهْ گِرِفْت و کُوی کده گُفت: "آی دُختر، باله شو!"<sup>۵۵</sup> روح دُختر دَزشی پس آمد و اویگدم و رَخَسْت. اوخته عیسیٰ امر کد که دَزُو یگو چیز بَدیه تا بُخوره.<sup>۵۶</sup> آته و آبه شی خِرو مَندد، مگم عیسیٰ دَزوا امر کد که د باره چیزی که رُخ دده د هیچ کس نقل نَکنه.

## و ظیفه دوازده رسول عیسیٰ

۹ عیسیٰ دوازده یار خُو ره کُوی کد و دَزوا قُدرت و اِختیار دَد تا جِنیات ره بُر کنه و مَرَض ها ره شفا بَدیه.<sup>۲</sup> بعد ازو اونا ره رَبی کد تا پادشاهی خُدا ره اِعلان کنه و ناجورا ره شفا بَدیه<sup>۳</sup> و دَزوا گُفت: "بلده سَفر خُو هیچ چیز نَبَرید: نه تِیاق، نه توبره، نه نان، نه پیسه و نه ام کالای اِضافی.<sup>۴</sup> د هر خانه که داخل موشید، د اُمونجی بُمنید تا وختیکه امزو جای بُر نشدید.<sup>۵</sup> اگه مردم کدم جای قد شمو خوش آمد نکد، د وختیکه امزو جای بُر موشید، خاک پایای خُو ره تَک بزید تا د خِلاف ازوا یگ شاهدی بَشه."

۶ پس اونا رَبی شُده آغیل د آغیل گشت و خوشخبری ره اِعلان کده د هر جای مردم ره شفا دَد.

## تشویشِ هیروودیسِ حُکمران

<sup>۷</sup> دَ امزُو غَیتِ هیروودیسِ حُکمران دَ بارِه تمامِ کارایِ که مُوشدِ شَنِید و بیخیِ گِیجِ شُد، چُون بعضیِ مرُدُم مُوگُفت که یَحیایِ تَعمیدِ دِهِنده از مُرده ها دُوباره زنده شُدِه. <sup>۸</sup> و بعضیِ کسا مُوگُفت که اِلیاسِ پِیغمبرِ ظُهورِ کده و بعضیِ هایِ دِیگه مُوگُفت که یکی از انبیایِ زمانِ قَدیم دُوباره زنده شُدِه.

<sup>۹</sup> لیکن هیروودیسِ گُفت: ”یحییٰ ره خود مه سر زُدُم. پس ای کی آسته که ما دَ بارِه شی ای رقم چیزا میشنوم؟“ و او کوشش کد که عیسیٰ ره بِنگره.

نان دَدو دَ پَنج هزار

<sup>۱۰</sup> وختیکه رَسولا پس آمد، اونا چیزایِ ره که انجام دَدِه بُود دَ عیسیٰ نقل کد. اوخته عیسیٰ اونا ره جدا کد و قد ازوا تنها دَ یگ شار دَ نامِ بَیتِ صیدا رفت. <sup>۱۱</sup> ولے جمعیتِ مرُدُم خبر شُد و از پُشت شی رفت. او قد ازوا منده نَبشی کده دَ بارِه پادشاهی خُدا قد ازوا توره گُفت و کسایِ ره که دَ شفا ضرورتِ دَشت، شفا دَد.

<sup>۱۲</sup> نزدیکِ آفتو شِشتو امُو دوازده رَسول دَ پیش شی آمده گُفت: ”مرُدُم ره رُخصت کُو که دَ آغیلا و منطقه هایِ گرد-و-بَر رفته بلده خُو شاورجای و نان پیدا کنه، چراکه مو دَ اینجی دَ

یگ بیابو آستی.

<sup>۱۳</sup> عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”شمو بلده ازوا یگو چیز بَدید که بُوخوره.“

اونا گُفت: ”مو بَعیر از پَنج نان و دُو ماهی دِیگه چیز نَدری؛ ای بَس نَمونه جُز که بوری و بلده پگ امزی مردُم نان بخری.“ <sup>۱۴</sup> چُون اونا تقریباً پَنج هزار مرد بُود. پس عیسیٰ دَ یارای خُو گُفت: ”اونا ره دَ دَل های پنجاه نفری بَشندَنید.“ <sup>۱۵</sup> اونا امو رقم کد و پگ ره شند. <sup>۱۶</sup> اوخته عیسیٰ امو پَنج نان و دُو ماهی ره گِرِفت و سُون آسمو توخ کده شکرگُزاری کد و اونا ره ٹوټه کده دَ یارای خُو دَد تا دَ پیشِ مردُم بیله. <sup>۱۷</sup> پس تمامِ مردُم خورده سیر شُد و اونا ٹوټه-و-پَرچه باقی مَنده شی ره که جَم کد، دوازده سَبَد پُر شُد.

## اقرارِ پترُس دَ باره عیسیٰ

<sup>۱۸</sup> یگ روز وختیکه عیسیٰ تنهای خُو دُعا مُوکد و یارای شی قد شی قتی بُود، او ازوا پُرسان کد: ”مردُم چی مُوگیه، که ما کی آسْتُم؟“ <sup>۱۹</sup> اونا دَ جوابِ شی گُفت: ”بعضی ها مُوگیه که تُو یحیای تعمید دِهنده آستی، بعضی های دِیگه ایلاس پیغمبر و بعضی های دِیگه ام مُوگیه که یکی از پیغمبرای قدیم دُوباره زنده شُدِه.“ <sup>۲۰</sup> عیسیٰ دَزوا گُفت: ”شمو چی مُوگید که ما کی آسْتُم؟“

پترُس دَ جواب شی گُفت: ”تُو مسیحِ خُدا آستی.“

عیسیٰ دَ باره مرگِ خُو پیشگویی مونه

<sup>۲۱</sup> لیکن عیسیٰ یارای خُو ره مَنع کد و دزوا امر کد که ای توره ره دَ هیچ کس نگیه. <sup>۲۲</sup> اُو گُفت: ”لازم آسته که «باچه انسان» رَنج-و-عذابِ کلو بنگره و دَ وسیله ریش سفیدا، پیشوایونِ عالی مقام و عالمای دین رد شده کُشته شنه و دَ روزِ سِوم دُوباره زنده شنه.“

<sup>۲۳</sup> اوخته اُو دَ پگِ مردُم گُفت: ”اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه اُو باید خود خُو ره انکار کنه و صلیبِ خُو ره باله کده از پُشتِ ازمه بییه. <sup>۲۴</sup> چُون هر کسی که بخایه جان خُو ره نجات بَدیه، اُو ره از دِست میدیه، مگم هر کسی که بخاطرِ ازمه جان خُو ره از دِست بَدیه، اُو ره نجات میدیه. <sup>۲۵</sup> چُون بلده انسان چی فایده دَره که تمام دُنیا ره دَ دِست بیره، مگم جان خُو ره از دِست بَدیه یا تَلَف کنه؟ <sup>۲۶</sup> پس هر کسی که از مه و از تورای مه ننگ دَشته بَشه، «باچه انسان» ام وختیکه دَ بزرگی-و-جلالِ خود خُو و دَ جلالِ آته آسمانی و ملایکه های مُقدَّس مییه، ازو ننگ مونه. <sup>۲۷</sup> مگم ما حقیقت ره دَز شمو مَوگم: بعضی کسای که دَ اینجی ایسته یه مزه مرگ ره نَمیچشه تا پادشاهی خُدا ره ننگره.“



## تبدیلی شکلِ مسیح

<sup>۲۸</sup> هشت روز بعد امزی تورا عیسیٰ پترُس و یوحنا و یعقوب ره قد خو گرفته د بِلِه یگ کوه رفت تا دُعا کنه. <sup>۲۹</sup> د حالیکه او دُعا مَوکد نُمای چهره شی تغییر کد و کالای شی رقم نُوَر سفید شُد. <sup>۳۰</sup> اوخته بے بلغه دُو مَرَد قد ازو د توره کُفتو شُد که اونا مَوسى و ایلاس بُود. <sup>۳۱</sup> اونا د بزرگی-و-جلال ظاهر شُد و د باره رفتونِ مسیح از ای دُنیا که د اورشَلیم واقع شُدنی بُود، توره مَوگفت.

<sup>۳۲</sup> دَمزُو غیت چیمای پترُس و رفیقای شی از خاو گِرَنگ شُد. مگم وختیکه اونا کاملاً بیدار شُد، بزرگی-و-جلالِ عیسیٰ و امو دُو مَرَد ره که قد شی ایسته بُود، دید. <sup>۳۳</sup> د حالیکه امو دُو نفر از عیسیٰ جدا موشُد، پترُس دَزُو کُفت: ”اُستاد، کَلو خُوب اُسته که مو د اینجی اُستی. اجازه بدی که سیه سایه بان جور کنی: یگ بلده ازتو، یگ بلده مَوسى و یگ ام بلده ایلاس.“ پترُس هیچ نَموفامید که چی مَوگه. <sup>۳۴</sup> او دَرُو توره مَوگفت که یگ اُور اَمده د بِلِه ازوا سایه کد و غیتیکه اونا د اُور داخل موشُد، یارا ره و هم گرفت. <sup>۳۵</sup> اوخته از اُور یگ آواز اَمده کُفت: ”اینمی باچه مه اُسته، اِنْتخاب شُدِه مه؛ از اید شی شنید!“

<sup>۳۶</sup> وختیکه آواز بند شُد، عیسیٰ تنهای خُو د اُونجی بُود. ولے اونا دان خُو ره گرفت و دَمزُو روزا د هیچ کس د باره چیزی که دیدد نقل نکد.

## جور شُدونِ آدمِ جندی

<sup>۳۷</sup> روزِ دِیگِه شی وختیکه اونا از کوه تاه شُد، یگ جمعیتِ کتِه مردُم دَ دَمِ راهِ عیسی آمد. <sup>۳۸</sup> اوخته یگ نفر از مینکلِ مردُم چیغ زده گُفت: ”اُستاد، ما دَ پیش تُو زاری مُونم که دَ بله باچه مه یگ نظرِ لُطف کُو، چراکه امی یگ اولاد ره دَرُم و بس. <sup>۳۹</sup> بے بلغه اُو ره یگ روح ناپاک میگیره و اُو یگدم چیغ میزنه و دَ سر شی حمله مییه، دَ اندازه که از دان شی قف بُر موشه؛ امو روح اُو ره کلو فشار میدیه و دَ سختی ایله مونه. <sup>۴۰</sup> ما دَ پیش یارای تُو عذر- و-زاری کدُم که امو روح ره بُر کنه، مگم اونا نَتَنست. <sup>۴۱</sup> عیسی دَ جواب شی گُفت: ”ای نسلِ بے ایمان و گمراه. تا کی قد شُمو بشُم و شُمو ره تَحْمَل کنُم؟ باچه خُو ره اینجی بیر.“

<sup>۴۲</sup> غیتیکه باچه میمد جن اُو ره دَ زمی زَد و سر شی حمله اُورد، لیکن عیسی دَ بله روح ناپاک هیبت کده باچه ره شفا دَد و اُو ره تسلیم آته شی کد. <sup>۴۳</sup> و پگ از بزرگی خدا حیرو مند.

عیسی بسم دَ باره مرگ خُو پیشگویی مونه

دَ حالیکه پگِ مردُم از کارای عیسی حیرت زده شُد، اُو دَ یارای خُو گُفت: <sup>۴۴</sup> ”ای توره ها ره دَ گوش خُو بگیرید: «باچه انسان» دَ دستِ مردُم تسلیم موشه. <sup>۴۵</sup> ” مگم اونا مقصد

توره شی ره نَفامید و ای توره ازوا تاشه مند تا پی نبره. و اونا ترس خورد که د ای باره ازو پُرسان کنه.

کی د مینکلِ مردُم بزرگ آسته؟

<sup>۴۶</sup> یگ بحث د مینکلِ ازوا باله شد که کُدمِ ازوا بزرگتر آسته. <sup>۴۷</sup> اوخته عیسی فکر های دِلِ ازوا ره پی بُرد و یگ بچکیچه ره گرفته د پالوی خُو ایستلجی کد <sup>۴۸</sup> و دزوا گُفت: ”هر کسی که امی بچکیچه ره د نامِ ازمه قبول کُنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کُنه، امو ره قبول کده که مَره ری کده. پس کسی که د مینکل شُمو از پگ کده ریزه تر بشه، بزرگترین آسته.“

کسی که د ضدِ شُمو نبشه، او قد شُمو آسته

<sup>۴۹</sup> اوخته یوحنا گُفت: ”استاد، مویگ نفر ره دیدی که د نامِ ازتو جنیات ره بر مُوكد و مو او ره منع کدی، چراکه او از جمِ ازمو نبُود.“ <sup>۵۰</sup> لیکن عیسی دزوا گُفت: ”او ره منع نکنید، چُون کسی که د ضدِ شُمو نییه او قد شُمو یه.“

## تعصّبِ مردُمِ سامِره

<sup>۵۱</sup> وختیکه زمانِ رفتونِ عیسیٰ دَ عالمِ باله نزدیک مُوشد، اُو قد اراده محکم رُخ سُون اورشَلیم کده رَی شُد. <sup>۵۲</sup> اُو قاصدا ره پیشلون خُو رَی کد و اونا رفته دَ یکی از آغیلای سامِره داخل شُد تا بلده ازو تیاری بِگیره. <sup>۵۳</sup> مگم مردُمِ سامِره قد عیسیٰ خوش آمد نکد، چراکه رُخ ازو سُون اورشَلیم بُود و دَ اُونجی مورفت. <sup>۵۴</sup> وختی یارای شی یعقوب و یوحنا ای کار ره دید، گُفت: ”یا مولا، آیا میخاهی که مو درخاست کنی که آتش از آسمو تا بییه و امیا ره از بین بُره، [امو رقم که ایلاس کد]؟“

<sup>۵۵</sup> لیکن عیسیٰ دَور خورده اونا ره سرزنش کد [و گُفت، ”شمو نَمیدنید که از کُدم روح آستید. <sup>۵۶</sup> چُون «باچه انسان» نَمده که نابُود کنه، بلکه اَمده که نجات بدیه.“] اوخته اونا دَ یگ آغیلِ دیگه رفت.

## شرط های پیروی از عیسیٰ

<sup>۵۷</sup> وختیکه اونا دَ راه رَی بُود، یگ نفر دَ عیسیٰ گُفت: ”هر جای که بوری ما از پُشت تُو مییم.“ <sup>۵۸</sup> ولے عیسیٰ دَزو گُفت: ”روباه ها غار دَره و مُرغکوی آسمو وور دَره، مگم «باچه انسان» جای سر ایشتو ام نَدَره.“

<sup>۵۹</sup> و اُو دَ یِگ نفرِ دِیگه گُفت: "از پُشت مه بیه. " مگم اُو گُفت: "یا مولا، بیل که اوّل رفته آته خُو ره دَفن کنم. " <sup>۶۰</sup> لیکن عیسی دَزو گُفت: "بیل که مُرده ها، مُرده های خُو ره دَفن کنه، ولے تُو بورُو و خوشخبری پادشاهی خُدا ره اعلان کُو. "

<sup>۶۱</sup> و یِگ نفرِ دِیگه گُفت: "یا مولا، ما از پُشت تُو مییم، لیکن اجازه بدی که اوّل رفته از خانوار خُو خُدا حافظی کنم. "

<sup>۶۲</sup> مگم عیسی دَزو گُفت: "کسی که دِست شی دَ قلبه بَشه و پُشتِ سر خُو توخ کنه، اُو دَ پادشاهی خُدا سم نمیه. "

## رَبی کدوِن هفتاد پیرو

۱۰ بعد ازُو مولا هفتاد نفرِ دِیگه ره تعیین کد و اونا ره دُو دُو نفر پیشلون خُو دَ هر شار و جایی که خود شی رفتنی بود ربی کد. <sup>۲</sup> پیش از ربی کدو اُو دَزوا گُفت: "حاصل کلو آسته، لیکن کارگر کم. امزی خاطر از صاحبِ حاصلِ خواهش کُنید که کارگرا ره بلده جم کدوِن حاصلِ خُو ربی کنه. <sup>۳</sup> حرکت کُنید. اینه، ما شمو ره مثلِ باره گو دَ مینکلِ گرگا ربی مونم. <sup>۴</sup> خلطه پیسه، بوغچه و چپلی قد خُو نبرید و قد هیچ کس دَ راه سلام-و-علیک نکنید.

<sup>۵</sup> د هر خانه که داخل موشید، اول بگید: 'سلامتی-و-آرامش دَمزی خانه بښه.' <sup>۶</sup> اگه د اونجی یگ آدم صلح طلب بښه، سلام شمو د بله ازو قرار میگیره؛ لیکن اگه نبښه، سلام شمو پس د خودون شمو مییه. <sup>۷</sup> دمزو خانه بْمَنید و هر چیزی که میدیه بخورید و وچی کُئید، چراکه کارگر حقدارِ مُزد خو آسته. پس خانه د خانه نگرید.

<sup>۸</sup> د هر شار که داخل موشید و مینگرید که قد شمو خوش آمد مونه، اوخته هر چیزی ره که د پیش شمو ایشته، بخورید؛ <sup>۹</sup> و ناجورای ره که د اونجی آسته شفا بدید و دزوا بگید که 'پادشاهی خدا دز شمو نزدیک شده.' <sup>۱۰</sup> مگم د هر شار که داخل موشید و مینگرید که قد شمو خوش آمد نمونه، اوخته د کوچه های شی رفته بگید: <sup>۱۱</sup> 'حتی خاک شار شمو ره که د بله پایای مو ششته، د خلاف شمو تک میزنی. مگم بدید که پادشاهی خدا نزدیک شده.' <sup>۱۲</sup> ما دز شمو موگم که د روز قضاوت بلده سدوم مجازات سُبکتر موشه نسبت د امزو شار.

## سرزنش مردمای بے ایمان

<sup>۱۳</sup> وای د حال تو ای خورزین! و وای د حال تو ای بیت صیدا! چون معجزای که د منه از شمو ظاهر شد، اگه د صور و صیدون ظاهر موشد، اونا غدر وخت پیش پلاس مپوشید و د خگشتر ششته توبه موکد. <sup>۱۴</sup> مگم آلی د روز قضاوت بلده صور و صیدون مجازات سُبکتر موشه نسبت دز شمو. <sup>۱۵</sup> و تو، ای کفرناحوم، آیا تا آسمو سر تو بلند موشه؟ نه،

تُو دَ قارِ عالمِ مُرده ها سرنگون موشی!

<sup>۱۶</sup> کسی که از آید شُمو شُنه، از آید ازمه شُده و کسی که شُمو ره رد کُنه، مَره رد کده و کسی که مَره رد کُنه، اُمُو ره رد کده که مَره رَبی کده.

پس اَمَدونِ هفتاد پیرَو

<sup>۱۷</sup> و اُو هفتاد پیرَو دَ خوشی پس اَمده کُفت: ”یا مَولا، دَ نام از تُو حتی جِنیات ام از آید مو موشه.“ <sup>۱۸</sup> عیسی دَزوا کُفت: ”ما شَیطو ره دیدم که مِثلِ آتَشک از آسمو تاه اُفتد.  
<sup>۱۹</sup> اینه، ما دَز شُمو قُدرت-و-اِختیار دَدیم که دَ بِلِه مارها و گَزْدُم ها لَغه کُنید و دَ بِلِه تمام قُدرت های دُشمو زور بَشید؛ و هیچ چیز دَز شُمو صَرَر رَسنده نَمیتنه. <sup>۲۰</sup> مگم بِلِدِه ازی خوشی نکنید که ارواح ناپاک از آید شُمو موشه، بَلِکِه بِلِدِه ازی خوشی کُنید که نام های شُمو دَ عالمِ باله نوشته شده.“

اِختیاراتِ مَسیح

<sup>۲۱</sup> دَ اَمزُو غَیت عیسی دَ وِسیلِه روح اَلقُدس خوشی کده کُفت: ”آی آته، صَاحِبِ آسمو و زمی، از تُو شُکرگزاری مَونم که ای چیزا ره از آدمای دانا و هُوشیار تاشه کده و بِلِدِه بچکِیچای ریزه بَرَمَلا کده. اَره ای آته، چُون خَاست-و-اِراده از تُو امی بُوَد.

<sup>۲۲</sup> آته مه تمام چیزا ره دز مه تسلیم کده؛ هیچ کس نمیدنه که باچه کی آسته بغير از آته و امی رقم هیچ کس نمیدنه که آته کی آسته بغير از باچه و کسای که باچه بخایه دزوا برملا کنه.

<sup>۲۳</sup> اوخته روی خو ره سون یارای خو دور دد و تاشکی دزوا گفت: ”نیک د بخت چیمای شمو که امو چیز ره مینگره که شمو مینگرید. <sup>۲۴</sup> چون ما دز شمو موگم که غدر پیغمبرا و پادشایو آرزو دشت که چیزی ره که شمو مینگرید بنگره، ولے ندید و چیزی ره که شمو میشنوید بشنوه، مگم نشنید.“

## مهم ترین حکم

<sup>۲۵</sup> د امزو غیت یگ عالم شریعت باله شده بلده آزمایش از عیسی سوال کد: ”استاد، ما چی کار کنیم تا صاحب زندگی ابدی شیم؟“ <sup>۲۶</sup> او دز شی گفت: ”د تورات چی نوشته یه؟ و تو او ره چی رقم میخانی؟“ <sup>۲۷</sup> او د جواب عیسی گفت: ”خداوند، خدای خو ره قد تمام دل و تمام جان و تمام قوت و تمام عقل خو محبت کو و همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست دشته بش.“ <sup>۲۸</sup> عیسی دزو گفت: ”تو جواب درست ددی. امی ره انجام بدی و تو زنده مومنی.“ <sup>۲۹</sup> و لیکن او که می خاست خود ره حق ثابت کنه از عیسی پرسان کد: ”همسایه مه کی آسته؟“



## قِصَّة عِيسَى دَ بَارِه يِگ سَامِرِي نِيكوكار

<sup>۳۰</sup> عِيسَى دَ جَوَاب شِي كُفْت: ”يِگ آدَم از اوْرشَلِيم طَرَفِ شَارِ اَرِيحَا مَوْرَفْت كِه دَ دِسْتِ دُزَا اُفْتَد. اوخْتِه اُونَا اُو رِه لُج كَدِه لُت-و-كُوب كَد و نِيْم جَان اِيلِه كَدِه رَفْت. <sup>۳۱</sup> تَصَادُفِي، يِگ پِيشُوا امزُو رَاه تِير مُوشُد. و خْتِيكِه اَمُو نَفَر رِه دِيد، از دِيگِه بَغْلِ رَاه تِير شُد. <sup>۳۲</sup> اَمِي رَقْم يِگ لَاوِي اَم و خْتِيكِه دَ اُونَجِي اَمَد و اُو رِه دِيد، از دِيگِه بَغْلِ رَاه تِير شُد. <sup>۳۳</sup> لِيكِن يِگ مُسَاْفِرِ و خْتِيكِه دَ نَزْدِيكِ اَزُو اَمَد و اُو رِه دِيد، دِل شِي دَ حَالِ اَزُو سُوخْت. <sup>۳۴</sup> اوخْتِه دَ پِيش شِي اَمَدِه زَخْمَايِ اَزُو رِه قَد شَرَابِ شُشْت و رُوغُو چَرَب كَدِه بَسْتِه كَد. بَعْد اَزُو اُو رِه دَ بِلِه اَلَاغِ حُو سَوَار كَدِه دَ مُسَاْفِرِخَانِه اُورْد و از شِي نِيگَاه دَارِي كَد. <sup>۳۵</sup> رُوْزِ دِيگِه شِي نَفَرِ سَامِرِي دُو دِيْنَار رِه بُر كَدِه دَ صَاْحِبِ مُسَاْفِرِخَانِه دَد و دَزُو كُفْت: ’اِي آدَم رِه حُوبِ نِيگَاه كُو و هَر قَدْر كِه كَلُوْتَرِ اَزِي خَرَجِ كُنِي، و خْتِيكِه پَس اَمَدَم دَز تُو مِيْدَم.’

<sup>۳۶</sup> اَلِي دَ نَظَر تُو كُدَمِ اَمَزِي سِيَه نَفَرِ هَمْسَايِه اَمزُو اَدَم بُوْد كِه دَ دِسْتِ دُزَا اُفْتَدَد؟“ <sup>۳۷</sup> عَالِمِ شَرِيْعَتِ كُفْت: ”اَمُو كَسِي كِه دَزُو دِلْسُوْزِي كَد.“ اوخْتِه عِيسَى دَزُو كُفْت: ”بُوْرُو، تُو اَم اَمُو رَقْم كُو.“

### مُلاَقَاتِ عِيسَى دَ خَانِه مَرْتَا و مَرِيْم

<sup>۳۸</sup> دَ حَالِيكِه اُونَا مَوْرَفْت، عِيسَى دَ يِگ اَغِيْلِ دَاخِلِ شُد و دَ اُونَجِي يِگ خَاْتُو دَ نَامِ مَرْتَا اُو

ره دَ خانِه خُو مهمو کد. <sup>۳۹</sup> مَرْتا یگ خوار دَشت دَ نامِ مَریم. مَریم دَ پیشِ پای عیسی  
شِشتد و توره شی ره گوش مَوکد.

<sup>۴۰</sup> لیکن مَرْتا که بخاطرِ کارای کلو هوشپرک شُد دَ پیشِ عیسی اَمده گُفت: ”یا مَولا، آیا  
مُتَوَجِه نیستی که خوار مه مَره تنها ایله کده تا تمامِ کار ره ما انجام بدم؟ پس اُو ره تَش  
کُو که قد مه کومک کُنه.“

<sup>۴۱</sup> مگم عیسی دَ جواب شی گُفت: ”مَرْتا، مَرْتا! تُو دَ وسیله چیزای کلو هوشپرک و وَرخطا  
مُوشی، <sup>۴۲</sup> لیکن فقط یگ چیز لازم آسته؛ و مَریم اُمُو حِصّه خُوب ره اِنْتِخاب کده که ازو  
گِرَفْتِه نَمُوشه.“

عیسی دُعا کدو ره دَ یارای خُو یاد میدیه

۱ ۱ یگ روز عیسی دَ یگ جای دُعا مَوکد. وختیکه دُعای شی خلاص شُد، یکی از  
یارای شی دَزُو گُفت: ”یا مَولا، دُعا کدو ره دَز مو یاد بَدی، اُمُو رقم که یحیی دَ پیرِوای  
خُو یاد دَد.“ <sup>۲</sup> عیسی دَزُوا گُفت: ”هر وختیکه دُعا مُونید اینی رقم بگید:

آی آتِه آسمانی، نام تُو مُقَدَّس باد؛

۳ نان روزانه مو ره هر روز دز مو بدی؛

۴ گناهای مو ره ببخش،

چون مو ام قرضدارای خو ره موبخشی

و مو ره د آزمایش قرار ندی. ”

۵ اوخته عیسی دزوا گفت: ”فرض کنيد که یکی از شمو یگ رفیق دشته بشه و د نیم شاو د پیش ازو رفته بگه: ’برار، سه نان دز مه قرض بدی. ۶ چون یکی از دوستای مه از سفر د خانه مه آمده و ما هیچ چیز ندرم که د پیش شی بیلم. ۷ اوخته او از منه خانه بگه: ’مره آزار ندی! آلی درگه قلف شده و ما و بچکیچای مه د جاگه در آمدے؛ ما نمیتتم که باله شده دز تو یگو چیز بدم. ۸ مگم ما دز شمو موگم: حتی اگه او از روی دوستی باله نشنه و دز و یگو چیز ندیه، و له از خاطر شله شدن شی، او باله موشه و هر چیزی که دوست شی ضرورت دشته بشه، دز شی میدیه. ۹ امزی خاطر ما دز شمو موگم: طلب کنيد و دز شمو دده موشه؛ بپالید و شمو پیدا مونیید؛ تخخ کنيد و درگه بلده شمو واز موشه. ۱۰ چون هر کسی که طلب کنه د دست میره و هر کسی که بپاله پیدا مونه و هر کسی که تخخ

کُنه، درگه بلده شی واز موشه.

<sup>۱۱</sup> آیا د مینکل شمو اوطور آته پیدا موشه که اگه باچه شی ازو ماهی طلب کُنه، او د جای ماهی دزو مار بدیه؟ <sup>۱۲</sup> یا اگه خیکینه طلب کُنه، بلده شی دُمکَجک بدیه؟ <sup>۱۳</sup> پس اگه شمو که آدمای شریب آستید، موفامید که چی رقم تحفه های خوب د بچکیچای خو بدید، چیقَس کلوتر آته آسمانی روح اَلْقُدس ره بلده کسای میدیه که از شی طلب مونه.

تَهَمَت د بِلِه عیسیٰ

<sup>۱۴</sup> یگ روز عیسیٰ یگ جن ره که د یگ نفر گنگه بود بر موكد. وختیکه جن بر شد، امو گنگه د توره گفتو شد و مردم خيرو مند. <sup>۱۵</sup> لیکن بعضی ازوا گفت: ”او جنیات ره د وسیله بعزلبول سردسته جنیات بر مونه.“

<sup>۱۶</sup> و یگ تعداد دیگه از روی آزمایش ازو تقاضای معجزه آسمانی کد. <sup>۱۷</sup> لیکن عیسیٰ فیکرای ازوا ره پی برد و دزوا گفت: ”هر مملکت که د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، بیرو موشه و هر خانوار که د ضد خانوار خو تقسیم شنه سرنگون موشه. <sup>۱۸</sup> اگه شیطو د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، پس پادشاهی شی چطور برقرار مومنه؟ چون شمو موگید که ما د وسیله بعزلبول جنیات ره بر مونم. <sup>۱۹</sup> اگه ما د وسیله بعزلبول جنیات ره بر مونم، پیروای از شمو د وسیله چیزخیل اونا ره بر مونه؟ امزی خاطر اونا د بِلِه شمو قضاوت

مُونه. <sup>۲۰</sup> لیکن اګه ما قد قُدرتِ خُدا جِنیاتِ ره بُر مُونم، بَدنید که پادشاهی خُدا دَ بَین شُمو  
آمده.

<sup>۲۱</sup> وختیکه یګ آدم زور تُو و مُسَلح از قلعهِ خُو نِگاهوانی مُونه، مال-و-دارایی ازُو محفُوظ  
آسته. <sup>۲۲</sup> لیکن وختیکه یګ آدم زور تُو تر دَ بِلِه شی حمله کُنه، دَ بِلِه ازُو زور مُوشه و سَلاح  
ازُو ره که دَ بِلِه شی اِعتماد مُوکد، گِرِفته مُوبره و وُلجِه شی ره تقسیم مُونه.

<sup>۲۳</sup> هر کسی که قد ازمه نییه، دَ ضِد مه آسته و هر کسی که قد ازمه جم نَموکُنه، اُو  
تیت پَرک مُونه.

<sup>۲۴</sup> وختیکه روح ناپاک از یګ آدم بُر مُوشه بلده آرام گِرِفتو دَ جای های خُشک مورِه، مگم  
پیدا نَمیتنه. اوخته اُو مُوگیه: 'پس دَ خانه خُو مورم، امزُو جای که امدُم.' <sup>۲۵</sup> وختیکه پس  
مییه، اُو امو خانه ره جارو شُده و مُنظَم مینگره. <sup>۲۶</sup> اوخته اُو رفته هفت روح دیگه ره که  
بَدتر از خود شی آسته میره و اونا دَ اُونجی داخل شُده جای-د-جای مُوشه؛ و آخِر کار حالت  
امزُو نفر بَدتر از اوّل شی مُوشه.

<sup>۲۷</sup> دَمزُو مَجَل که عیسی توره مُوگفت یګ خاتُو از مینکل جمعیتِ آواز خُو ره بلند کد و  
دَزُو گُفت: "نیک دَ بَخْتِ امزُو آبه که تُو ره زبده و دَز تُو شیر دده!" <sup>۲۸</sup> لیکن عیسی  
گُفت: "نه، نیک دَ بَخْتِ کسای که کلامِ خُدا ره گوش میگیره و دَزُو عمل مُونه."

## درخواست بلده مُعجزه

<sup>۲۹</sup> وختیکه مردم د گِردِ عیسیٰ کلو جم شد، او د توره خو ادامه دده گُفت: «ای نسلِ شیریر مُعجزه طلب مونه! مگم هیچ مُعجزه دزوا نشو دده نموشه بغیر از مُعجزه یونس پیغمبر.»  
<sup>۳۰</sup> چون امو رقم که یونس بلده مردم نینوا از طرفِ خدا یگ علامت بود، امو رقم «باچه انسان» ام بلده امزی نسل یگ علامت موشه. <sup>۳۱</sup> ملکه جنوب د روزِ قضاوت قد مردم امزی نسل باله موشه و امیا ره محکوم مونه، چون او از دورترین منطقه دُنیا آمد تا حکمتِ سلیمان ره گوش بگیره؛ و آلی یگو کس بزرگتر از سلیمان د اینجی آسته. <sup>۳۲</sup> د روزِ قضاوت مردم نینوا قد امزی نسل ایسته موشه و ای نسل ره محکوم مونه، چراکه مردم او زمان بخاطرِ موعظه یونس توبه کد؛ و آلی یگو کس بزرگتر از یونس د اینجی آسته.

## تعلیم د باره نورِ باطنی

<sup>۳۳</sup> هیچ کس چراغ ره روشو نمونه که او ره د یگ جای تاشه یا د زیر کاسه بیله، بلکه د بله چراغ دان میله تا کسای که داخل مییه روشنی شی ره بنگره. <sup>۳۴</sup> چیم چراغِ جان آسته. پس اگه چیم تو بینا بشه، تمام وجود تو روشو آسته. لیکن اگه چیم تو فاسد بشه، وجود تو ام د تریکی آسته. <sup>۳۵</sup> امزی خاطر هوش خو ره بگیر، نشنه روشنی که د وجود تو آسته د تریکی تبدیل شنه. <sup>۳۶</sup> پس اگه تمام وجود تو روشو بشه و هیچ حصه شی د تریکی نبشه،

اوخته کاملاً روشو آسته، مثل روشنی چراغی که قد نور خو دز تو روشنی میدیه.

عیسی رهبرای مذهبی ره سرزنش مونه

<sup>۳۷</sup> وختیکه تورای عیسی خلاص شد یکی از فریسیا او ره بلده چاشت مهمو کد. پس عیسی رفت و سر دسترخون ازو ششت. <sup>۳۸</sup> مگم امو فریسی وختی دید که عیسی پیش از نان دستای خو ره نششت، او تعجب کد. <sup>۳۹</sup> اوخته مولا عیسی دزو گفت: ”شمو فریسیا برون پیله و مشقاب ره پاک مونید، و له درون خودون شمو پر از حرص و شرارت آسته. <sup>۴۰</sup> ای آدمای به عقل! آیا، امو که برو ره جور کده، درون ره ام جور نکده؟ <sup>۴۱</sup> پس از چیزی که درید خیرات بدید و بنگرید که تمام چیزا بلده شمو پاک موشه.

<sup>۴۲</sup> وای د حال شمو ای فریسیا، چون شمو از نعناع و اسپند و از هر رقم سوزی ده-یگ میدید، مگم عدالت و محبت خدا ره نادیده میگیرید. اینمیا ره شمو باید انجام میدید بدون که دیگای شی ره نادیده میگرفتید. <sup>۴۳</sup> وای د حال شمو ای فریسیا! چون شمو چوکی های مهم ره د عبادت خانه ها و سلام-و-احترام ره د بازار خوش درید. <sup>۴۴</sup> وای د حال شمو، چون شمو مثل قبر های نامعلوم استید که مردم د بله ازوا راه موره و نموفامه که د اونجی چی آسته.

<sup>۴۵</sup> یکی از عالمای شریعت د جواب عیسی گفت: ”استاد، تو قد امزی تورای خو دز مو

بے احترامی مونی. ”<sup>۴۶</sup> اوخته عیسیٰ گفت: ”وای د حال از شمو ام ای عالمای شریعت، چون بارهای ره د بله مردم بار مونیید که بردون شی سخت آسته، مگم خودون شمو یگ کِلک خو ره ام دز شی دکه نمیدید. ”<sup>۴۷</sup> وای د حال شمو، چراکه شمو قبرهای پیغمبرای ره آباد مونیید که بابہ کلونای شمو اونا ره کشته. ”<sup>۴۸</sup> و دمزی رقم شمو د باره بابہ کلونای خو شاهدهی میدید و اعمال ازوا ره تایید مونیید، چراکه اونا پیغمبرا ره کشت و شمو قبرهای ازوا ره آباد مونیید. ”<sup>۴۹</sup> امزی خاطر حکمت خدا موگه: ’ما بلده ازوا پیغمبرا و رسولا ره ری موم و اونا بعضی های شی ره موکشه و بعضی های شی ره آزار-و-اذیت مونه. ’<sup>۵۰</sup> ای ره گفت تا خون پگ پیغمبرای که از شروع دنیا ریختنده شده امزی نسل بازخواست شنه: ”<sup>۵۱</sup> از خون هاییل گرفته تا خون زکریا که او د بین قربانگاه و خانه خدا کشته شد. آرے، ما دز شمو موگم که امزی نسل بازخواست موشه. ”<sup>۵۲</sup> وای د حال شمو، ای عالمای شریعت! شمو کلی شناخت پادشاهی خدا ره گرفتید. خودون شمو داخل نموشید و کسای که میخایه داخل شنه، اونا ره منع موکنید. ”

<sup>۵۳</sup> وختیکه عیسیٰ ازونجی بر شد، عالمای دین و فریسیا قد ازو سخت د مخالفت کدو شد و د باره چیزای کلو ازو سوال کد؛ ”<sup>۵۴</sup> اونا د گیتته شی بود که یگو توره از دان ازو بر شنه تا او ره د دام بندزه.



۱۲ دَمَزُو غَيْتِ كِه هزارها نفر جم شُدُ و دَ اندازِه كَلو بُود كِه دَ بِلِه پای یِگدِیگِه خُو بُر مُوشُد، عیسیٰ اوّل قَد یارای خُو دَ گَب زِدو شُد و كُفَت: ”از خَمیرمایِه فریسیا یعنی از رباکاری ازوا احتیاط كُنید. <sup>۲</sup> هیچ چیزی پوشیده نیسته كه بَرَملا نَشْنه و هیچ چیزی تاشه نییه كه معلومدار نَشْنه. <sup>۳</sup> امزی خاطر چیزی كه دَ تریکی كُفَتید، دَ روشنی شنیده مُوشه و چیزی ره كه دَ پُشتِ درگه های بَنَد شُك زده كُفَتید از بِلِه بام ها اعلان مُوشه.“

از انسان نترس، بلکه از خدا بترس

”<sup>۴</sup> دوستای مه، دَز شُمو مُوگُم، از كسای كه جسم ره مُوكُشه و بعد ازو هیچ چیز نَمیتنه ترس نَخورید. <sup>۵</sup> مگم ما دَز شُمو مُوگُم كه از کی بترسید: امزو بترسید كه بعد از كُشتو قُدرت دَره كه دَ دوزخ بِنْدزه. آرے، ما دَز شُمو مُوگُم كه ازو بترسید! <sup>۶</sup> آیا پَنج مُرغَك دَ دُو پیسه سَودا نَموشه؟ باوجودِ ازی ام یکی ازوا از نظرِ خُدا پُرمُشت نَموشه. <sup>۷</sup> حتی موی های سر شُمو پگ شی دَ پیش ازو حساب شده. پس ترس نَخورید، چُون آرِش از شُمو باله تر از هزاران مُرغَك آسته.“

## إقرارِ پیمانِ قد مسیح

<sup>۸</sup> ما دَز شُمو مُوگم: هر کسی که مَره دَ پیشِ مردُمِ اِقرارِ کُنه، «باچه اِنسان» ام اُو ره پیشِ ملایکه های خُدا اِقرارِ مونه. <sup>۹</sup> مگم هر کسی که مَره پیشِ مردُمِ اِنکارِ کُنه، ما ام اُو ره دَ پیشِ ملایکه های خُدا اِنکارِ مونم.

<sup>۱۰</sup> هر کسی که دَ ضِدِ «باچه اِنسان» توره بُگیه، بخشیده موشه. لیکن هر کسی که دَ ضِدِ روحِ اَلْقُدسِ کُفرگویی کُنه، بخشیده نَموشه.

<sup>۱۱</sup> وختیکه شُمو ره دَ عِبادتِ خانه ها و دَ پیشِ حُکمرانا و آدمای قُدرتمند موبره، غُصّه نَکُنید که چی رقم از خود دِفاعِ کُنید و چی بُگید. <sup>۱۲</sup> چُون دَ امزُو غَیتِ روحِ اَلْقُدسِ دَز شُمو یادِ میدیه که شُمو باید چی بُگید.

## مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتَمَند

<sup>۱۳</sup> یگِ آدَمِ از مینکلِ مردُمِ دَ عیسیٰ گُفت: ”اُستاد، دَ بَرارِ مه بُگی که میراثِ اِته موره قد ازمه تقسیمِ کنه.“ <sup>۱۴</sup> عیسیٰ دَ جوابِ اَزُو گُفت: ”او آدَم، کی مَره دَ مینکلِ شُمو قاضی یا تقسیمِ گَرِ مَقَرَرِ کده؟“

<sup>۱۵</sup> اوخته عیسیٰ دَ مردُم گُفت: ”خبردار بشید! از حرص-و-طمع دُوری کُنید، چراکه زندگی  
 انسان دَ مال-و-دولتِ پَریمو بَسْتگی نَدَره. “ <sup>۱۶</sup> بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَل ره دَزوا گُفت:  
 ”زَمینِ یگِ آدَمِ دَوْلتمند بَلدِه شی حاصِلِ کَلو دَد. “ <sup>۱۷</sup> اوخته اُو قد خود خُو فِکَر کده گُفت:  
 ’ما چیز کار کُنم، چُون جای نَدَرُم که حاصِلات خُو ره دَ اُونجی دَخیره کُنم. ‘ <sup>۱۸</sup> پس اُو  
 گُفت: ’ما اینی کار ره مُونم: دَی خانه های خُو ره خراب کده دَی خانه های کُتَه تر جور مُونم  
 و تمام حاصِلات و مال های خُو ره دَ اُونجی دَخیره مُونم؛ ‘ <sup>۱۹</sup> و دَ خود خُو مُوگم: ”او آدم،  
 مالِ پَریمو دَخیره کدے که بَلدِه چندین سال بَس آسته. آلی آرام شِشته عیش و نوش کُو و  
 خوش بَش. “ <sup>۲۰</sup> مگم خُدا دَزو گُفت: ’آی آدم بے عقل! امشاو جان تُو از تُو گِرِفته مُوشه و  
 چیزای ره که جم کدے از کی مُوشه؟ ‘

<sup>۲۱</sup> امی آسته عاقبتِ کسی که بَلدِه خُو مال-و-دولتِ دَخیره مُونه، مگم دَ پیش خُدا دَوْلتمند  
 نیسته. “

تَوکَل و اِعْتِماد دَ خُدا

<sup>۲۲</sup> بعد ازو عیسیٰ دَ یارای خُو گُفت: ”امزی خاطر دَز شُمو مُوگم: دَ باره زندگی خُو  
 تَشویش نَکُنید که چی بُخورید یا دَ باره جِسَم خُو که چی بُپوشید، “ <sup>۲۳</sup> چُون زندگی از  
 خوراک و جِسَم از پوشاک کده مُهْمتر آسته. <sup>۲۴</sup> زاغ ها ره بِنگرید: اونا نه کِشت مُونه و نه  
 دِرو و نه دَی خانه دَره و نه کَندو، ولے باز ام خُدا روزی ازوا ره میدیه. پس اَرزِش از شُمو

از مُرغکو کده چندین برابر کلوتر آسته! <sup>۲۵</sup> کدم از شمو میتنید که قد غم-و-غصه خوردو  
 یگ ساعت عمر خو ره دراز کنید؟ <sup>۲۶</sup> پس اگه شمو امی کار ریزه ره انجام دده نمیتنید،  
 چرا د باره چیزای دیگه غم-و-غصه موخویرید؟ <sup>۲۷</sup> گل های سوسن ره بنگرید که چی رقم  
 کته موشه: اونا نه زحمت میکشه و نه میریشه، ولے ما دز شمو موگیم که حتی سلیمان ام  
 قد تمام شان-و-شوکت خو رقم یکی امزوا کالا نپوشید. <sup>۲۸</sup> پس اگه خدا علف دشت ره که  
 امروز آسته و صباح د تندور اندخته موشه ای رقم مپوشنه، آیا شمو ره غدر کلو خوبتر  
 نمپوشنه، ای کم ایمانا؟ <sup>۲۹</sup> پس د طلب ازی نبشید که چی بخویرید و چی وچی کنید، و  
 غم-و-غصه ام نخویرید، <sup>۳۰</sup> چراکه تمام ملت های دنیا د طلب پگ امزی چیزا آسته، مگم  
 آته آسمانی شمو میدنه که شمو د امزی چیزا ضرورت درید؛ <sup>۳۱</sup> بلکه د طلب پادشاهی خدا  
 بشید و امی چیزا ام دز شمو دده موشه.

## دولت آسمانی

<sup>۳۲</sup> ای دل ریزه، ترس نخویرید، چون ای رضایت آته آسمانی شمو آسته که پادشاهی ره دز  
 شمو عطا کنه. <sup>۳۳</sup> هر چیزی که درید سودا کده خیرات بدید. بلده خو خلطه های جور کنید  
 که کهنه موشه و بلده شمو خزانه های خلاص ناشدنی د عالم باله آسته، د جایی که دز  
 دز شی نزدیک موشه و کوبه او ره از بین نموره. <sup>۳۴</sup> چون د هر جای که خزانه شمو آسته،  
 دل شمو ام د امونجی یه.

## تِياری بَلدِه پَس اَمَدونِ مَسِيح

<sup>۳۵</sup> کمر خُو ره بسته کُنيد و چراغ های خُو ره داغ کده تيار بَشيد. <sup>۳۶</sup> مَثَلِ کَسایِ بَشيد که مُنتظِرِ بادار خُو آسته تا او از توی بيه و هر غَيْتِيکه او آمده درگه ره تَخَنَخ کنه اونا دِستی بَلدِه شی واز کنه. <sup>۳۷</sup> نیک دَ بَخْتِ غُلَامای که بادارِ ازوا آمده اونا ره چيم دَ راه بِنگره. ما حَقِيقَت ره دَز شُمو مُوگم، او کمر خُو ره بسته کده اونا ره سِرِ دِستَرخو مِيشَنه و دَزوا خِدْمَت مونه. <sup>۳۸</sup> حَتی اگه او نيمِ شاو یا پَسِ شاو ميبه و اونا ره چيم دَ راه مِينگره، نیک دَ بَخْتِ امزُو غُلَاما.

<sup>۳۹</sup> مگم ای ره بَدَنيد که اگه صَاحِبِ خانِه مِيدَنيست که دُز دَ کُدَمِ سَاعَتِ ميبه، او نَمی ايشت که دُز دَ خانِه شی داخِل شنه. <sup>۴۰</sup> پَس شُمو ام آماده بَشيد، چُون «بَاجِه اِنسان» دَ سَاعَتی ميبه که شُمو اِنْتَظارِ شی ره نَدريد.

## مَثَلِ نوکَرِ و فادار و بے وَا

<sup>۴۱</sup> پَتْرُس دَ عيسی گُفت: "يا مَولا، ای مَثَلِ ره تنها بَلدِه ازمو گُفتی یا بَلدِه پگ؟" <sup>۴۲</sup> مَولا عيسی گُفت: "کي آسته اَمُو ناظِرِ صَادِقِ و دانا که بادار شی او ره دَ بَلِه دِيگه خِدْمَتگارا مُقَرَر کنه تا او حَقِ خوراکِ ازوا ره دَ سِرِ وختِ دَزوا بَدِيه؟" <sup>۴۳</sup> نیک دَ بَخْتِ امزُو غُلَام که وختی بادار شی ميبه، او ره سِرِ کار مِينگره. <sup>۴۴</sup> ما حَقِيقَت ره دَز شُمو مُوگيم، بادار شی او

ره سرپرست تمام دارایی خو مقرر مونه. <sup>۴۵</sup> لیکن اگه امو غلام قد خود خو بگيه، آمدون بادار مه طال خورده، و شروع د لت-و-کوب غلاما و کنیزا کنه و خورده و وچی کده نشه کنه، <sup>۴۶</sup> اوخته بادار امزو غلام ميه، و له د روزی که او هيچ انتظار شی ره ندره و د ساعتی که او هيچ خبر ندره، و او ره تکه تکه قد خیانتکارا د یگ جای پورته مونه.

<sup>۴۷</sup> امو غلام که خاست-و-اراده بادار خو ره میدنه، و له خود ره آماده نمونه و مطابق خاست-و-اراده ازو رفتار نمونه، او غدر قمچی زده موشه. <sup>۴۸</sup> مگم کسی که نمیدنه و نافامیده کاری مونه که لایق قمچی خوردو آسته، او کم قمچی موخوره. د کسی که کلو دده شنه، ازو کلو بازخاست موشه؛ و د عهدہ کسی که کلو وظیفه ایشته شنه، ازو کلو تر پُرسان موشه.

## اختلافات

<sup>۴۹</sup> ما آمدیم که د روی زمی آتش بریزنم و چيقس ميخایم که گاه ريختنده موشد! <sup>۵۰</sup> یگ غسل تعمید آسته که ما باید بگيرم و چيقس زیر فشار آستم تا وختیکه او تکمیل شنه. <sup>۵۱</sup> آیا گمان مونیید که ما آمدیم تا صلح-و-آشتی ره د زمی بیرم؟ نه، بلکه ما دز شمو موییم که ما بلده تفرقه آندختو آمدیم! <sup>۵۲</sup> ازی بعد پنج نفر که د یگ خانه بشه جدا موشه؛ سه د خلاف دو و دو د خلاف سه قرار میگيره. <sup>۵۳</sup> اته جدا شده د خلاف باچه قرار میگيره و باچه د خلاف اته؛ آبه د خلاف دختر و دختر د خلاف آبه؛ خسر مادر د خلاف بیری و

بیری دَ خِلافِ خُسْرَمادر. ”

## مَثَلِ فَصْلِ هَايِ سَالِ وَ قِضَاوَتِ اَزِ طَرَفِ خُدا

<sup>۵۴</sup> اوخته عیسیٰ دَ جمعیتِ مردمِ گفت: ” شُمو وختی مینگرید که اُور دَ طرفِ غَرَبِ پیدایا  
مُوشه فوری مُوگید، ’بارشِ مُوباره‘ و اُمُطورِ مُوشه. <sup>۵۵</sup> وختی مینگرید که باد از طرفِ  
جَنُوبِ مییه شُمو مُوگید، ’گرمی کَلو مُوشه‘ و اُمُرقمِ مُوشه. <sup>۵۶</sup> او ریاکارا! شُمو میدنید  
که رُخِ زمی و آسمو ره چی رقمِ تَشخِیصِ بدید، پس چطور زمانِ حاضرِ ره تَشخِیصِ دده  
نَمیتنید؟

## مَثَلِ دَ باره توبه کدو و قِضَاوَتِ اَزِ طَرَفِ خُدا

<sup>۵۷</sup> و چرا شُمو بلده خودون خُو قِضَاوَتِ نَمونید که چی دُرُست آسته؟ <sup>۵۸</sup> دَ حالیکه قد مُدعی  
خُو سُونِ مَحکمه موری، کوششِ کُو که دَ راهِ قدِ اَزُو صُلاحِ کنی؛ اگه نه، اُو تُو ره دَ پیشِ  
قاضی کشِ مونه و قاضی تُو ره دَ دِستِ عسکرِ تسلیمِ مونه و عسکرِ تُو ره دَ بندیِ خانه  
میندزه. <sup>۵۹</sup> ما دَز تُو مُوگم، تاکه آخِرینِ پیسه ره ندی، اَزونجی بُر شُدِه نَمیتنی. ”

۱۳

دَمَزُو غَيْتِ بَعْضِي هَاي كِه دَ اُونَجِي حَاضِر بُوْد، اَوْنَا دَ عَيْسِي دَ بَارِه نَفْرَاي خَبْر  
 دَد كِه اَز جَلِيلِيه بُوْد و پِيلاَتوس خُونِ اَزوَا رِه قَد خُونِ قُرْبَانِي هَاي اَزوَا كُت كُدَد. <sup>۲</sup> عَيْسِي  
 دَزوَا كُفْت: "آيَا شُمُو خِيَال مُوْنِيْد كِه اَمِي جَلِيلِي هَا بَخَاطِرِي كِه اَز پِگِ جَلِيلِي هَاي دِيْگِه  
 كَدِه كُناهِكَارْتَر بُوْد اَمِي رَقْمِ رَنج-عَذَاب رِه دِيْدِه كُشْتِه شُد؟ <sup>۳</sup> نَه! مَا دَز شُمُو مُوْگِيْم، اُو رَقْمِ  
 نَبُوْد، بَلَكِه اِگِه اَز كُناهِ هَاي خُو توبه نَكْنِيْد، پِگِ شُمُو رَقْمِ اَزوَا اَلِّي نَابُوْد مُوْشِيْد. <sup>۴</sup> يَا اَمُو  
 هَزْدِه نَفْرِي كِه بُرَجِ «سِيلُوْحَا» دَ بِلِه اَزوَا چِپِه شُد و اَوْنَا كُشْتِه شُد، آيَا خِيَال مُوْنِيْد كِه اَوْنَا  
 اَز تَمَامِ بَاشِنْدِه هَاي اَوْرُشَلِيْم كَدِه كُناهِكَارْتَر بُوْد؟ <sup>۵</sup> نَه! مَا دَز شُمُو مُوْگِيْم، اُو رَقْمِ نَبُوْد،  
 بَلَكِه اِگِه اَز كُناهِ هَاي خُو توبه نَكْنِيْد، پِگِ شُمُو رَقْمِ اَزوَا اَلِّي نَابُوْد مُوْشِيْد."

مَثَلِ دَ بَارِه صَبْرِ و حَوْصِلِه خُدا

<sup>۶</sup> بَعْدِ اَزُو عَيْسِي اَيْنِي مَثَلِ رِه كُفْت: "يِگِ آدَمِ دَ بَاغِ خُو دِرَخْتِ اَنْجِيْرِ شَنْدُد. و خْتِي اُو اَمَدِ  
 كِه اَز شِي مِيوِه بِيْچِيْنِه چِيْزِي پِيْدَا نَتْنِسْت. <sup>۷</sup> اَوخْتِه اُو دَ بَاغُوَانِ كُفْت: 'اَيْنِه سِه سَالِ اَسْتِه  
 كِه مَا مِيِيْمِ تَا اَمَزِي دِرَخْتِ اَنْجِيْرِ مِيوِه بِيْچِيْنِمِ و هِنُوْزِ اَمِ چِيْزِي دَزِ شِي پِيْدَا نَمِيْتَنِم. اِي رِه  
 بَزَن! زَمِي رِه عَبَثِ گِرِفْتِه. <sup>۸</sup> 'بَاغُوَانِ دَ جَوَابِ شِي كُفْت: 'صَاحِبِ، يِگِ سَالِ دِيْگِه اَمِ اُو رِه  
 بِيْلِ تَا گِرْدِ شِي رِه پَايِ بِيْلِ كَدِه اُو رِه پَارُو بِيْدَمِ. <sup>۹</sup> اِگِه سَالِ دِيْگِه مِيوِه كَدِ، خُوْب؛ و لِه اِگِه



نَکد، اوخته اُو ره بَزَن. ”

## شفا دَدونِ مَرِيضِ دَ روزِ آرام

<sup>۱۱</sup> یگ روزِ آرام عیسیٰ دَ یکی از عبادت خانه ها تعلیم میدد. دَ اُونجی یگ خاتو بُود که مُدَتِ هژده سال گِرِفَتارِ یگ روح بُود که اُو ره ضعیف و ناتوان کدُد؛ پُشتِ ازو کُوب شُدُد و راست ایسته شُدِه نَمی تَنِست. <sup>۱۲</sup> وختیکه عیسیٰ اُو ره دید، اُو ره کُوی کد و دَزو کُفت: ”ای خاتو، تُو از ضَعف-و-ناتوانی خُو خلاص شُدی!“ <sup>۱۳</sup> اوخته عیسیٰ دِستای خُو ره دَ بِلِه ازو ایشت و اُو فَوَری راست ایسته شُدِه خُدا ره شُکر-و-سِپاس کد.

<sup>۱۴</sup> مگم رهبرِ عبادت خانه قار شُد، چراکه عیسیٰ اُو خاتو ره دَ روزِ آرام شفا دَدُد. پس سرِ قار دَ مَرْدُم کُفت: ”شَش روز آسته که باید دَزوا کار انجام دده شُنه. دَمَزو روز ها بیید و شفا پیدا کُنید، نَه دَ روزِ آرام.“

<sup>۱۵</sup> مولا عیسیٰ دَ جوابِ ازو کُفت: ”ای آدمای ریاکار! آیا هر کدَم شُمو گاو یا اَلاغ خُو ره دَ روزِ آرام از آخور واز کده نَمُوبرید تا دَ زشی آو بَدید؟ <sup>۱۶</sup> پس ای خاتو که اولادِه اِبِراهیم آسته و مُدَتِ هژده سال شیطو ای ره دَ بَند خُو گِرِفَتُد، نَباید ازی بَند دَ روزِ آرام آزاد موشُد؟“ <sup>۱۷</sup> وختیکه اُو امی توره ره کُفت، پگِ مُخالفین شی شرمینده شُد، مگم باقی مَرْدُم پگ شی بخاطرِ کارای عجیبی که دَ وسیله ازو انجام شُد، خوشی مَوکد.

## کټه شُدون پادشاهی خُدا دَ دُنیا

<sup>۱۸</sup> اوخته عیسیٰ گُفت: ”پادشاهی خُدا رِقْمِ چِیزخیل آسته؟ و او ره قد چِیزخیل مانند کُنم؟  
<sup>۱۹</sup> رِقْمِ تُخْمِ شَرِشَمِ آسته که یگ آدم گِرِفْتِه دَ باغِ خُو کِشت کد و او کټه شُدِه یگ دِرخت  
جور شُد و مُرغکوی هَوا دَ مَنِه شاخه های شی وور جور کد.“

<sup>۲۰</sup> او بَسْمِ گُفت: ”پادشاهی خُدا ره قد چِیزخیل مانند کُنم؟<sup>۲۱</sup> او رِقْمِ خَمیرمایه آسته که  
یگ خاتُو او ره گِرِفْت و قد سِه کاسه آرد گُت کد تا تمامِ خَمیر رسید.“

## مَثَلِ رَاهِ تَنگ

<sup>۲۲</sup> عیسیٰ دَ شارا و آغیلا تعلیم دَدِه سُون اورشَلیم مورفت. <sup>۲۳</sup> اوخته یگو کس ازو پُرسان  
کد: ”یا مَولا! آیا تنها تعدادِ کمِ مَرْدَمِ نِجات پَیدا مونه؟“ عیسیٰ دَزوا گُفت: <sup>۲۴</sup> ”کوشش  
کَنید که از درگه تَنگ داخلِ شَنید؛ چُون ما دَز شُمو مَوگِیم، غَدِر کسا کوششِ مونه که  
داخلِ شُنه، مگم نَمیتنه. <sup>۲۵</sup> ولے وختیکه صاحبِ خانه باله شُدِه درگه ره بسته کُنه و شُمو دَ  
بُرو ایسته شُدِه شروع دَ تَخِ تَخِ کدوِنِ درگه کَنید و بُگَید، ’صاحب، درگه ره بلَدِه مو واز  
کُو، ’ او دَ جوابِ شُمو مَوگِیه: ’ ما شُمو ره نَمینَخُشَمِ که از کُجا آستید. <sup>۲۶</sup> اوخته شُمو  
مَوگَید که ’ مو قد تُو خوردی و وُچی کدی و تُو دَ کوچه های مو تعلیم دَدی. <sup>۲۷</sup> لیکن او  
بَسْمِ مَوگه: ’ ما شُمو ره نَمینَخُشَمِ که از کُجا آستید. آی بدکارا، از مه دُور شَنید! <sup>۲۸</sup> دَ او

زمان شمو ابراهيم، اسحاق، يعقوب و تمام انبيا ره د پادشاهي خدا مينگرید و خودون شمو  
برو پورته موشيد، د جايي که چخرا و دندوخيي آسته. <sup>۲۹</sup> اوخته مردم از شرق و غرب و از  
شمال و جنوب آمده د پادشاهي خدا د يگ دسترخو ميشينه. <sup>۳۰</sup> اينه، کسای که آخر آسته،  
اول موشه و کسای که اول آسته، آخر موشه.

غَم و غُصَّه عيسی بلده شار اورشليم

<sup>۳۱</sup> دمزو غيت چند نفر فریسی آمده دزو گفت: "خود ره بر کده از اینجی بورو، چراکه  
هیرودیس پادشاه میخایه تو ره بکشه."

<sup>۳۲</sup> عيسی دزوا گفت: "بورید و دمزو روباه بگید که 'ما امروز و صباح جنیات ره از مردم  
بر مونم و ناجورا ره شفا میدیم و د روز سیوم کار خو ره تکمیل مونم.' <sup>۳۳</sup> لیکن امروز و  
صبح و دیگه صباح باید د راه خو سون اورشليم ادامه بدیم، چون ناممکن آسته که پیغمبر  
برو از اورشليم کشته شنه!

<sup>۳۴</sup> ای اورشليم، ای اورشليم که پیغمبرا ره موکشی و رسولای ره که د پیش تو ری موشه  
سنگسار مونی! چندین دفعه خاستم که بچکیچای تو ره یگجای کنم، رقمیکه یگ مرغ  
چوچه های خو ره زیر بال خو جم مونه، مگم تو نخاستی. <sup>۳۵</sup> اینه، خانه شمو بلده شمو  
بیرو باقی مومنه. و ما دز شمو موگیم که دیگه مره نمینگرید تا وختیکه بگید، 'مبارک

آسته کسی که د نام خُداوند مییه.

عیسیٰ دفعه دیگه د روز آرام شفا میدیه

۱۴ یگ روز آرام عیسیٰ د خانه یکی از رهبرای فریسیا بلده نان خوردو رفتد و اونا د دقت او ره زیر نظر دشت. <sup>۲</sup> د اونجی د پیش روی عیسیٰ یگ نفر شسته بود که جان شی آماس دشت. <sup>۳</sup> اوخته عیسیٰ از فریسیا و عالمای شریعت پُرسان کد: ”آیا شفا ددو د روز آرام روا آسته یا نه؟“

<sup>۴</sup> اونا چپ مند. اوخته عیسیٰ امو نفر ره گرفته شفا دد و د راه شی ری کد. <sup>۵</sup> بعد ازو روی خو ره سون ازوا کده گفت: ”اگه باچه یا گاو یکی از شمو د روز آرام د مننه یگ چاه بفته، آیا فوری او ره بر نمونید؟“

<sup>۶</sup> اونا بسم نتنست دزو یگ جواب بدیه.

درس فروتنی و بی کبری

<sup>۷</sup> وختی عیسیٰ دید که مهمونا جای های باله ره د مهمونخانه از خود مونه، او یگ مثل آورده دزوا گفت: <sup>۸</sup> ”هر وختیکه تو ره د توی دعوت مونه د باله جای نشی. موشه که از

تُو کده مهمونِ مُهمترِ دعوتِ شُده بَشه<sup>۹</sup> و صاحبِ خانه که هر دُوی شُمو ره دعوتِ کده بیه و دز تُو بُگیه، 'جای خُو ره دَمزی نفرِ بَدی.' 'اوخته تُو شرمنده شُده دَ دانِ درگه میشینِی. 'پس وختیکه تُو دعوتِ موشی، رفته دَ دانِ درگه بَشی تا غیتیکه صاحبِ خانه بیه و دز تُو بُگیه، 'برار، باله ترِ بَشی.' 'اوخته تُو دَ پیشِ مهمونا سربلند موشی. 'چون هر کسی که خود ره کُته نشو بَدیه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذلیل نشو بَدیه، سربلند موشه. "

<sup>۱۲</sup> بعد ازو دَمزو کسی که او ره دعوتِ کُدد ام گُفت: "هر وختیکه یگ مهمانی بلده نان چاشت یا شاو میدی، دوستا، برارو، قوما و همسایه های پیسه دار خُو ره دعوتِ نَکو؛ موشه که اونا ام دَ عِوضِ شی تُو ره مهمانی بَدیه و قرض تُو ادا شُنه. 'پس وختیکه مهمانی مونی غریبا، لَنگا، شَل ها و کورا ره دعوتِ کُو. 'اوخته تُو بَرکت پیدا مونی، چون اونا تَوان شی ره ندره که دز تُو پس مهمانی بَدیه. و اَجْر تُو دَ روزِ قیامتِ عادِلا دز تُو دده موشه. "

## مهمانی دَ پادشاهی خُدا

<sup>۱۵</sup> یکی از مهمونا وختیکه امی توره ها ره شنید، او گُفت: "نیک دَ بختِ کسی که دَ پادشاهی خُدا دعوتِ شُده نان بُخوره!" <sup>۱۶</sup> 'اوخته عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دز شی گُفت: "یگ آدم یگ مهمانی کُته ترتیب دَد و غدر مردُم ره دعوتِ کد. 'دَ وختِ نانِ شامِ او غلامِ خُو

ره ربي کد تا د کسای که دعوت شُد بُگيه، 'بييد که تمام چيزا تيار آسته.'<sup>۱۸</sup> 'مگم پگ ازوا يگ بعد از ديگه شروع د عذر-و-بانه کد. يگ شی گفت: 'ما يگ ٹوٹه زمی خریديم که بايد بورم و او ره بنگرم. لطفاً عذر مَره قبول کو.'<sup>۱۹</sup> 'ديگه شی گفت: 'ما پنج جوره نرگا و خریديم و مورم اونا ره آزمایش کنم. لطفاً عذر مَره قبول کو.'<sup>۲۰</sup> 'نفر ديگه گفت: 'ما نو توی کديم و ازی خاطر آمده نَمیتتم.'

<sup>۲۱</sup> 'غلام پس آمد و امو پیغام ها ره د بادار خو گفت. اوخته صاحب خانه قار شده د غلام خو گفت: 'فوری د کوچه ها و بازار های شار بورو و غریبا، لنگا، شلها و کورا ره گرفته بیرو.'<sup>۲۲</sup> 'غلام پس آمده گفت: 'صاحب، چیزی ره که امر کدی انجام ددم، و له هنوز ام جای آسته.'<sup>۲۳</sup> اوخته بادار د غلام خو گفت: 'د راه ها و اطراف شار بورو و مردم ره شله شده بیرو تا خانه مه پُر شنه.'<sup>۲۴</sup> 'ما دز شمو موگم، امو نفرای که دعوت شده بود، هیچ کدم شی مَره نان مَره نَمیچشه.'"

## آرزش پیروی مسیح

<sup>۲۵</sup> 'يگ روز يگ جمعیت کته قد عیسی قتی مورفت و او روی خو ره دور دده دزوا گفت: "هر کسی که پیش ازمه بيه و از آته و آبه، خاتو و اولاد، برارو و خوارو و حتی از جان خو تیر نشنه، نَمیتنه پیرو مه شنه.'<sup>۲۷</sup> 'هر کسی که صلیب خو ره باله نکنه و از پشت مه نیيه، نَمیتنه پیرو مه شنه.'<sup>۲۸</sup> 'کی آسته د مینکل شمو که قصد آباد کدون يگ بُرج ره دشته

بشه و اول ششته خرچ شی ره سنجش نکنه تا بنگره که توانایی تکمیل کدون شی ره دره  
یا نه؟<sup>۲۹</sup> اگه نه، وختیکه او تادو شی ره بیله و توانایی تکمیل کدون شی ره ندشته بشه،  
هرکسی که بنگره، ریشخند کده<sup>۳۰</sup> موگه: 'ای آدم آباد کدو ره شروع کد، مگم توانایی  
تکمیل کدون شی ره ندشت.'

<sup>۳۱</sup> یا کدم پادشاه آسته که د خلاف دیگه پادشاه جنگ در بدیه، بدون ازی که اول خوب  
فکر کنه که آیا میتنه قد لشکر ده هزار نفری د مقابل لشکر بیست هزار نفری که د خلاف  
ازو مییه ایسته شنه؟ نه.<sup>۳۲</sup> چون اگه دید که وس شی نمیکشه، د حالیکه دیگه پادشاه  
هنوز دور آسته او قاصد خو ره ری مونه و شرطهای صلح ره پُرسان موکنه.<sup>۳۳</sup> دزمی رقم  
هیچ کدم از شمو ام نمیتنید که پیرو ازمه شنید تا که تمام دارایی خو ره ایله نکنید.

## مثل نمک بے مزه

<sup>۳۴</sup> نمک خوب آسته؛ لیکن اگه نمک مزه خو ره از دست بدیه، چطور میتنه که مزه شی  
پس بییه؟<sup>۳۵</sup> او نه بلده زمی کار مییه و نه بلده پاو، بلکه مردم او ره دور پورته مونه. هر  
کسی که گوش شنوا دره، گوش بگیره!"

۱۵ دَ امزُو غَيْتِ مالیه‌گیرا و گُناهکارا پگ شی جم مُوشْد تا دَ تورای عیسیٰ گوش بَدیه. <sup>۲</sup> مگم فریسیا و عالمای دینِ نِقِ نِقِ کده مُوگُفت: ”ای آدم گُناهکارا ره دَ پیش خُو میله و قد ازوا نان مُوخوره.“

<sup>۳</sup> اوخته عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَزوا کُفت: <sup>۴</sup> ”اگه یکی از شُمو صد دانه گوسپو دَشته بَشه و یکی ازوا گُم شُنه، آیا امُو نُوْد-و-نُه گوسپو ره دَ بیابو ایله نُمونه و بَلدِه پالیدونِ امزُو گوسپونِ گُم شُدِه نَموره تا او ره پیدا کُنه؟ <sup>۵</sup> وختیکه او ره پیدا کد، خوشی کده او ره دَ شانِه خُو باله مُونه <sup>۶</sup> و غَیْتیکه خانه رسید، او دوستا و همسایه‌گون خُو ره جم کده دَزوا مُوگه: ’قد مه خوشی کُنید، چراکه ما گوسپونِ گُمُشْدِه خُو ره پیدا کدیم.‘ <sup>۷</sup> دَزی حساب ما دَز شُمو مُوگم که دَ عالمِ باله کَلوَتَر خوشی مُوشه وختیکه یگ گُناهکار توبه مُونه نِسَبَتِ دَ نُوْد-و-نُه نفرِ عادِلِ که اِحْتِیاجِ دَ توبه ندره.

## مَثَلِ پِیسِه گُمُشْدِه

<sup>۸</sup> یا کُدَم خاتُو آسته که ده سِکِه نُقره دَشته بَشه و غَیْتیکه یگ شی ره گُم کنه، چراغِ ره روشو نکنه و خانه ره جارُو کده خُوب نِپاله تا او ره پیدا کُنه؟ <sup>۹</sup> وختیکه او ره پیدا کد، او دوستا و همسایه‌گون خُو ره جم کده مُوگه: ’قد مه خوشی کُنید، چراکه ما سِکِه گُمُشْدِه



خُورِه پيدا كديم. <sup>۱۰</sup> ما دَز شُمو مُوگم كه دَمزى رِقْم دَ حُضُورِ مِلايِكِه هاى خُدا بِخاطِرِ يِگ گُناهِكار كه توبِه مونه خوشحالى مُوشِه.

مَثَلِ باچِه گُمراه شُدِه

<sup>۱۱</sup> عيسى اِدامِه دَدِه كُفت: ”يِگ آدم بُود كه دُو باچِه دَشت. <sup>۱۲</sup> يِگ روز باچِه ريزِه دَ آتِه خُو كُفت: ’آتى، حِصّه كه از مال-و-دارايى حق مه مِيرَسِه، دَز مه بَدى. ’ پس آتِه شى مال-و-دارايى خُو رِه دَ بَيْنِ دُو باچِه خُو تَقسيم كد.

<sup>۱۳</sup> كَلو روز تير نَشُد كه باچِه ريزِه هر چيزى كه دَشت جَم كد و دَ يِگ سرزمينِ دُور رِفَت و دَ اُونجى مال-و-دارايى خُو رِه دَ عياشى بَرباد كد. <sup>۱۴</sup> وختيَكِه تمام دارايى خُو رِه خَرچ كد، يِگ قحطى سخت دَمزُو سرزَمى پيدا شُد كه اُو سخت مُحتاج شُد. <sup>۱۵</sup> پس اُو رِفَتِه مُزْدُورِ يِكى از باشنده هاى امزُو سرزَمى شُد؛ و اُو آدم اُمُو باچِه رِه دَ دَشت رِى كد تا خُوك هاى شى رِه بَچَرَنِه. <sup>۱۶</sup> اُو باچِه حتّى خوش بُود كه از خوراكِ خُوك ها كُورِه خُو رِه سِير كَنِه، ليكن هِيچ كس دَزُو چيزى نَمِيدَد.

<sup>۱۷</sup> مِگم يِگ روز وختيَكِه اُو دَ خود اَمَد، اُو قَد خود خُو كُفت: ’مُزْدُورايِ آتِه مه چيَقَس نان پَرَبِمُو دَرِه و حتّى اِضافى؛ ولِى ما دَ اينجى از كُشنَگى مُومَرْم! <sup>۱۸</sup> بالِه مُوشَم و دَ پيشِ آتِه خُو مومَرْم و دَ زَشى مُوگم: ’آتى، ما دَ حُضُورِ خُدا و دَ پيشِ ازتُو گُناهِكار اَسْتَم؛ <sup>۱۹</sup> ما ديگِه

آرزش ازی ره ندرم که باچه تُو گفته شُنم. مَره بحیثِ یکی از مُزدورای خُو قبول کُو. ”  
۲۰ اوخته اُو چابک باله شد و سُون خانه آته خُو ریی شد.

دَ حالیکه اُو هنوز دُور بُود، آته شی اُو ره دید و دل شی دَزو سوخت و دَویده اُو ره دَ بغل  
خُو گرفت و اُو ره ماخ کد. ۲۱ باچه شی دَزو گفت: ’آتی، ما دَ حُضورِ خُدا و دَ پیشِ ازتُو  
کُناهکار اَسْتُم؛ ما دیگه آرزش ازی ره ندرم که باچه تُو گفته شُنم. ’ ۲۲ مگم آته شی دَ  
خِدمتگاری خُو گفت: ’زود کُنید! خُوبترین کالا ره بیرید و دَ جان شی بدید، اَنگشتی دَ  
دِست شی کُنید و چپلی ها ره دَ پای شی بدید. ۲۳ و گوسله چاغی ره اُورده حلال کُنید تا  
بُخوری و خوشحالی کنی، ۲۴ چراکه ای باچه مه مُرده بُود و پس زنده شُده، گم شُد و آلی  
پیدا شُده! ’ و اونا دَ خوشحالی کدو شُد.

۲۵ مگم باچه کُنه شی دَ کِشت-و-کار بُود. وختیکه اُو نزدیکِ خانه اَمَد، آواز ساز و بازی  
ره شِنید. ۲۶ اوخته اُو یکی از خِدمتگارا ره کُوی کده پُرسان کد: ’چی گپ اَسْتِه؟‘  
۲۷ خِدمتگار دَ جواب شی گفت: ’برار تُو اَمده و آته تُو گوسله چاغی ره حلال کده اوماغ  
گرفته، ’ چراکه اُو ره صحیح-و-سلامت دُوباره پیدا کده. ۲۸ برارِ کُنه قار شُد و نَخاست که  
دَ خانه داخل شُنه. اوخته آته شی بُرو اَمَد و پیش ازو زاری کد که خانه بییه. ۲۹ مگم اُو دَ  
جواب آته خُو گفت: ’توخ کُو، سال ها اَسْتِه که ما مثلِ یگ غلام دَز تُو خِدمت کدیم و  
هرگز از امر تُو سرکشی نکدیم. مگم تُو دَ تمامِ امزی وخت ها حتی یگ بُزغله ام دَز مه

نَدَدی تا قد دوستای خُو میله کنم! <sup>۳۰</sup> لیکن وختیکه ای باچه تُو پس آمد، امی کسی که مال-و-دارایی تُو ره قد خاتونوی بدکار گم کد، تُو بلده شی گوسله چاغی ره حلال کدی! <sup>۳۱</sup> اوخته آته شی گُفت: 'باچه مه، تُو همیشه قد مه آستی و هر چیزی که دَرُم از تُو یه. <sup>۳۲</sup> آلی باید خوش بشی و خوشحالی کنی، چراکه برار تُو مُرده بُود و پس زنده شُده، گم شُد و آلی پیدا شُده!'

## مَثَلِ نَاظِرِ هُوشِيَار

۱۶ 'بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَ یارای خُو گُفت: "یگ آدمِ دُولتمند بُود که یگ ناظرِ دَشت؛ و دَزُو خبر دده شُد که ناظرِ شی مال-و-دارایی ازو ره بَر باد مُوکنه. <sup>۲</sup> پس او ناظرِ ره طلب کد و دَز شی گُفت: 'ای چی گیا آسته که دَ باره تُو میشنوم! حسابِ کار خُو ره دَز مه بدی، چراکه تُو دیگه نَمیتنی ناظرِ مه بشی. <sup>۳</sup> ناظرِ قد خود خُو گُفت: 'چیز کار کنم، چُون صاحبِ کار مه کارِ ناظری ره از مه میگیره؟ ما قُوتِ بیل زدو ره نَدَرُم و از گدایگری ام شَرَم مه مییه. <sup>۴</sup> آه! فامیدم که چیز کار کنم، تا بعد از برطرف شُدون مه از کارِ ناظری، مردُم مَره دَ خانه خُو رُوی بدیه.'

<sup>۵</sup> پس او قرضدارای صاحبِ کار خُو ره یگ یگ نفر کُوی کده از نفرِ اوّل پُرسان کد: 'تُو از صاحبِ کار مه چِیقس قرضدار آستی؟' <sup>۶</sup> او دَ جواب شی گُفت: 'صد خُم روغو.' ناظرِ

دَزُو كُفْت: 'سَنَد خُو ره بَگِير و شِشْتَه دَ زُو دِي پَنجَاه خُم نُو شْتَه كُو.'

٧ بعد ازو از يگ ديگه ازوا پُرسان كد: 'تُو چي قس قرضدار آستي؟' او دَ جواب شي

كُفْت: 'صد خروار گندم.' ناظر دَزُو كُفْت: 'سَنَد خُو ره بَگِير و هشتاد خروار نُو شْتَه كُو.'

٨ پس صاحبِ كار دَ ناظرِ خاين آفَرين كُفْت، چراكه او كارِ هوشيارانه كد؛ چُون مرْدُم امزي

دُنيا كده هوشيارتر آسته. ٩ ما دَز شُمُو مُوگِيْم كه دَ وسيله مال-و-دَوْلتِ بے وفا دوستا پيدا

كنيد؛ تا دَ غيتي كه مال-و-دَوْلت ره از دست ميديد، امو دوستا شُمُو ره دَ خانه هاي ابدی

خوش آمدید بگيه.

١٠ کسی كه دَ كار ريزه صادق بشه، دَ كار كنه ام صادق آسته و کسی كه دَ كار ريزه

ناراست بشه، دَ كار كنه ام ناراست آسته. ١١ پس اگه دَ باره مال-و-دَوْلتِ بے وفا ناراست

بشيد، كي مال-و-دَوْلتِ حقيقي ره دَز شُمُو اعتبار مونه؟ ١٢ و اگه شُمُو دَ باره مالِ ديگرو

صادق نبشيد، كي مالي ره كه دَ اينده بايد دَز شُمُو تعلق بگيره دَز شُمُو ميديه؟

١٣ هيچ غلام نَمي تنه كه دُو بادار ره خدمت كنه، چُون حتماً از يگ شي بد موبره و ديگه

شي ره دوست مي دنه، و يا دَ يگ شي وفادار مومنه و ديگه شي ره خار-و-حقير حساب

مونه. دمزي رقم شُمُو نَمي تنيد كه ام بنده خدا بشيد و ام بنده مال-و-دَوْلت.

<sup>۱۴</sup> فریسیا که پیسه-دوست بُود، وختی پگِ امزی تورا ره شِنید، اُو ره ریشخند کد. <sup>۱۵</sup>  
عیسی دَزوا گُفت: ”شُمو کسای اَسْتید که دَ نظرِ مرُدُم خودون ره دِیندار نشو میدید، مگم  
خُدا از دِلهای شُمو باخبر اَسْتَه؛ چُون چیزی که دَ پیشِ اِنسان اَرزِشِ کَلو دَره، دَ نظرِ خُدا  
زِشت اَسْتَه.

<sup>۱۶</sup> تورات و نَوِشته های اَنبیا تا زمانِ یحییٰ رَاهنمای شُمو بُود، لیکن از زمانِ یحییٰ اِیسُو  
خوشخبری دَ باره پادشاهی خُدا اِعلان شُدِه رِبی اَسْتَه و هر کس سخت کوشش مونه که دَز  
شی داخلِ شُنه. <sup>۱۷</sup> مگم نابود شُدونِ آسمو و زمی آسوتر اَسْتَه نِسبتِ دَزی که یگ حرفِ  
تورات باطلِ شُنه.

<sup>۱۸</sup> هر کسی که خاتونِ خُو ره طلاقِ بَدیه و دِیگه خاتو بَگیره، اُو زنا مونه و هر کس قد  
خاتونی که از شُوی خُو طلاق شُدِه توی کنه، اُو ام زنا مونه.

مَثَلِ اَدَمِ دَوْلَتَمَنَدِ و غَرِیبِ

<sup>۱۹</sup> عیسی اِدامه دَدِه گُفت: ”یگ اَدَمِ دَوْلَتَمَنَدِ بُود که کالای اَرغوانی و کتانِ نَرم مَپوشید  
و هر روز خُو ره قد خوشی دَ عِیش-و-نوش تیر مَوکد. <sup>۲۰</sup> دَ اُونجی یگ اَدَمِ غَرِیبِ دَ نامِ  
ایلعازر که پُر از دانه بُود، دَ دانِ درگِه اَزُو خاو بُود. <sup>۲۱</sup> ایلعازر دَ اَرزو بُود که از تُوته-و-  
پَرچه دِسترخونِ اَدَمِ دَوْلَتَمَنَدِ خود ره سیر کنه. حتی سگا اَمَدِه زَخمای اَزُو ره می لیسید.

۲۲ یگ روز امو آدم غریب فوت کد و ملایکه ها او ره د پالوی ابراهیم بُرد. اوخته آدم  
 دولت مند ام فوت کد و دفن شد. ۲۳ مگم او د عالم مُردا د جای که د عذاب بُود، چیمای خو  
 ره واز کد و از دُور ابراهیم ره دید که ایلعازر د پالوی شی ششته. ۲۴ اوخته او د آواز بلند  
 کوی کده گفت: 'ای آته مه ابراهیم! دز مه رحم کو و ایلعازر ره ریی کو تا کلک خو ره د  
 او تر کده زیون مره یخ کنه، چون ما د منه امزی آتش د عذاب استم. ۲۵ مگم ابراهیم  
 گفت: 'باچه مه، د یاد خو بیرو که تو د دورون زندگی خو چیزی خوب ره نصیب شدی و  
 ایلعازر چیزای بد ره نصیب شد، لیکن آلی ای آسوده یه و تو د عذاب استی. ۲۶ علاوه  
 ازی د مینکل ازمو و از تو یگ غوجی کته آسته، د اندازه که هر کس بخایه ازینجی سون  
 از تو تیر شنه، تیر شده نمیتنه و ازونجی ام هیچ کس نمیتنه سون ازمو تیر شنه. ۲۷ اوخته  
 او گفت: 'ای آته مه ابراهیم، از تو خواهش مونم که ایلعازر ره د خانه آته مه ریی کنی،  
 ۲۸ چون ما پنج برار درم. او ره ریی کو تا اونا ره باخبر کنه، نشنه که اونا ام د امزی جای  
 رنج-و-عذاب بیه. ۲۹ ابراهیم دزو گفت: 'اونا نوشته های موسی و انبیا ره دره؛ پس باید  
 د تورای ازوا گوش بدیه. ۳۰ او گفت: 'اونا گوش نمیدیه، ای آته مه ابراهیم؛ لیکن اگه  
 یگو کس از مُرده ها د پیش ازوا بوره، اونا از گناه های خو توبه مونه. ۳۱ ابراهیم دزشی  
 گفت: 'اگه د تورای موسی و انبیا گوش ندیه، حتی اگه یگو کس از مُرده ها ام زنده  
 شنه، اونا توره شی ره قبول نمونه.'

۱۷ یگ روز عیسیٰ دَ یارای خُو کُفت: "اِمکان نَدَره که گُمراهیا نیه، مگم وای دَ حالِ کسی که گُمراهی دَ و سِیلِه ازو مییه! <sup>۲</sup> بلده ازو بهتر آسته که سنگِ آسیا دَ گردون شی اوزو شُنه و اُو دَ چُقُوری دریا پورته شُنه نِسَبَت دَزی که یکی امزی ریزه گینا ره گُمراه کنه. <sup>۳</sup> پس احتیاط کُنید.

اگه یگ برارِ ایماندار تُو گُناه کنه، اُو ره سرزنش کُو؛ و اگه توبه کد، اُو ره بُبَخش. <sup>۴</sup> حتی اگه اُو روز هفت دفعه دَ ضِد تُو گُناه کنه و هفت دفعه دَ پیش تُو آمده بُوگه: 'ما توبه مُوئِم، ' تُو اُو ره بُبَخش. "

۵ اوخته رسُولا دَ مولا عیسیٰ کُفت: "ایمان مو ره کلو کُو. "

۶ مولا کُفت: "اگه شُمو دَ اندازه یگ تُخمِ شَرشَم ایمان میدَشْتِید، میتَنِسْتِید که دَمزی درختِ توت بُوگید، 'از ریشِه خُو کنده شُدِه دَ دریا شَنده شو، ' و دِرخت از آید شُمو مُوشُد. "

## مَثَلِ غُلام و بادار

۷ "کی د مینکل شمو د غلام خو که نو از قُلبه کدو یا از گوسپو چَرندو آمده مَوگیه، 'زود شو، بیه د سر دِستَرخو بَشی'؟<sup>۸</sup> آیا دز شی نَموگیه: 'نانِ شاو ره بلده مه تیار کو و کمر خو ره بسته کده مَره خدمت کو تا بَخورم و وچی کنم؛ و بعد ازو خود تو بَخور و وچی کو'؟<sup>۹</sup> آیا شمو از غلام خو بخاطری که امر شمو ره د جای آورده تَشکری مونیډ؟ نه. ۱۰ پس شمو ام وختی پگ چیزای ره که دز شمو امر شده انجام میدید، بگید: 'مو غلام های ناچیز آستی؛ مو فقط چیزی ره که وظیفه مو بود، انجام ددی.'

## مَرِدِ سامری شکرگزار

۱۱ عیسی که سون اورشَلیم ریی بود، او د وخت تیر شدو از سرحدِ سامره و جلیلیه<sup>۱۲</sup> د یگ آغیل داخل شد. دَمز و غیت ده نفر کولی گرفته د دم روی شی آمد و دُور ایسته شده<sup>۱۳</sup> د آواز بلند گفت: "یا مولا عیسی، دز مو رحم کو!"

۱۴ عیسی سون ازوا توخ کده گفت: "بورید و خودون ره د پیشوایو نشو بدید." اونا د حالیکه مورفت از مَرَضِ کولی پاک شد. ۱۵ یکی ازوا وختی دید که جور شده، دُور خورد و قد آواز بلند خدا ره حمد-و-ثنا گفت. ۱۶ و خود ره د پیش پای عیسی پورته کده از شی شکرگزاری کد. ای آدم یگ سامری بود.



۱۷ عیسیٰ پُرسان کده گُفت: ”آیا ده نفر نَبویدید که پاک شُدید؟ پس اُمُو نه نفر دِیگه کُجا آسته؟“<sup>۱۸</sup> آیا هیچ کس د مینکل ازوا پیدا نَشُد که دَور خورده خُدا ره حمد-و-ثنا بُگیه بَغیر امزی بیگنه؟“<sup>۱۹</sup> اوخته عیسیٰ دَزُو گُفت: ”باله شو و بورُو. ایمان تُو، تُو ره جور کد.“

## پیشگویی ظهُورِ مسیح

۲۰ یگ روز فریسیا از عیسیٰ پُرسان کد که پادشاهی خُدا چی وخت مییه؟ او د جواب ازوا گُفت: ”پادشاهی خُدا قد نشانی ها نَمییه که دیده شُنه؛“<sup>۲۱</sup> و نه ام مردُم مُوگه که ’اینه، د اینجی آسته‘ یا ’اونه، د اُونجی آسته‘، چُون د حقیقت پادشاهی خُدا د مینکل شُمُو آسته.“<sup>۲۲</sup> بعد ازُو د یارای خُو گُفت: ”روزای مییه که آرزو مُونید یکی از روزای «باچه انسان» ره بِنگرید، ولے دیده نَمیتَید. <sup>۲۳</sup> مردُم دَز شُمُو مُوگه، ’اینه، د اینجی آسته‘ یا ’اونه، د اُونجی آسته‘، نَرَوید و اونا ره دُمبال نَکنید، <sup>۲۴</sup> چُون رقمی که آتَشک میزنه و آسمو ره از یگ طرف تا دِیگه طرف شی روشو مونه، «باچه انسان» ام د روزی اَمَدون خُو اُمُو رقم آسته. <sup>۲۵</sup> مگم اوّل لازم آسته که «باچه انسان» کَلو رَنج-و-عذاب بِنگره و د وسیله امزی نسل رد شُنه. <sup>۲۶</sup> اُمُو رقم که د روزای نوح بُود، د روزای «باچه انسان» ام اُمُو رقم موشه. <sup>۲۷</sup> د روزای نوح مردُم مُوخورد و وُچی مُوکد و خاتُو میِگرفت و شُوی مُوکد تا روزی که نوح د کِشتی داخل شد و طوفان اَمده پگ ازوا ره نابُود کد. <sup>۲۸</sup> د روزای لوط ام اُمُو رقم بُود: مردُم مُوخورد و وُچی مُوکد و مشغُول خَرید و فروش، کِشت-و-کار و خانه

آباد کدو بُود. <sup>۲۹</sup> لیکن دَ روزی که لوط از شارِ سَدوم بُرُ شد، آتیش و گوگرد از آسمو بارید و پگ ازوا ره نابود کد. <sup>۳۰</sup> دَ روزی که «باچه انسان» ظاهرِ موشه ام امو رقم موشه.

<sup>۳۱</sup> دمزو روز کسی که دَ بله بام آسته و یگو چیز شی دَ مَنه خانه منده، بلده گرفتون شی تاه نشنه و کسی که دَ سر کِشت آسته، ام پس دَ خانه نروه. <sup>۳۲</sup> سرگذشتِ خاتونِ لوط ره دَ یاد خُو بیرید! <sup>۳۳</sup> هر کسی که بخایه جان خُو ره حفظ کنه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که جان خُو ره از دست بدیه، او ره دَ دست میره. <sup>۳۴</sup> ما دز شمو مَوگیم، دَ امزو شاو دُو نفرِ که دَ یگ جاگه خاو آسته، یگ شی بُرده موشه و دیگه شی مومنه. <sup>۳۵</sup> دُو خاتو که دَ یگ جای دستاس مونه، یگ شی بُرده موشه و دیگه شی مومنه. <sup>۳۶</sup> [دَ امزی رقم دُو نفرِ که دَ سر کِشت آسته، یگ شی بُرده موشه و دیگه شی مومنه.]

<sup>۳۷</sup> اوخته یارای شی پُرسان کد: “دَ کُجا، یا مولا؟” عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: “دَ هر جای که لاش بَشه، لاشخورا ام دَ امونجی جم موشه.”

مَثَلِ خاتونِ بیوه و قاضی بے انصاف

۱۸ عیسی دَ یارای خُو یگ مَثَل اُورده اونا ره تشویق کد که اونا همیشه دُعا کنه و ناامید نشنه. <sup>۲</sup> او گُفت: “دَ یگ شار یگ قاضی بُود که نه از خدا ترس دشت و نه دَ غم

مردم بود. <sup>۳</sup> دَ امزُو شارِ یگِ خاتونِ بیوه بود که همیشه دَ پیشِ ازُو میمَد و موگفت: 'دَ برابرِ مُخالِفِ مه دَ حقِ مه اِنصافِ کُو. ' <sup>۴</sup> قاضی تا یگِ مَدَت دَ غَمِ شی نَشُد، مگم دَ آخرِ قد خود خُو گُفت: 'اگرچه از خُدا ترسِ نَدَرُم و دَ غَمِ مَرُدُم ام نِییم، <sup>۵</sup> ولے بخاطری که امی خاتو بلده مه دَرِدِ سر شُدِه، ما دَ دادِ شی میرسُم تا دایمِ آمده مَرِه دَ تَنگِ نَکنه. ' <sup>۶</sup> بعد ازُو مولا عیسیٰ گُفت: 'شُمو شنیدید که قاضی بے اِنصافِ چی گُفت! <sup>۷</sup> پس آیا خُدا دَ حقِ اِنتِخابِ شُدِه های خُو که شاو و روز دَ پیشِ ازُو ناله-و-فریادِ مونه، اِنصافِ نَمونه؟ آیا او دَ اِنصافِ کدو دَ حقِ ازوا دیر مونه؟ <sup>۸</sup> ما دَزِ شُمو موگیم که او زود دَ حقِ ازوا اِنصافِ مونه. مگم وختیکه «باچه اِنسان» مییه، آیا او ایمان ره دَ مَرُدُمِ رُوی زمی پیدا میتنه؟'

## مَثَلِ دُعایِ آدَمِ فَرِیسی و یگِ مالیه‌گیر

<sup>۹</sup> بعد ازُو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَ بعضی کسای که دَ بِلِه خود خُو اِطْمینانِ دَشت و دِیگرو ره خار-و-حقیرِ حسابِ موکد، گُفت: <sup>۱۰</sup> "دُو نفر دَ خانِه خُدا رفت که عِبادتِ کنه، یگِ شی فَرِیسی بود و دِیگِه شی یگِ مالیه‌گیر. <sup>۱۱</sup> اوخته فَرِیسی تنهای خُو ایسته شُدِه اینی رقمِ دُعا کد: 'ای خُدا، تُو ره شُکرِ مُونُم که ما مِثَلِ دِیگِه مَرُدُمِ اَلّی حَرِیص، ظالِم و زِناکارِ نِییم و نَه ام مِثَلِ امزی مالیه‌گیرِ اَسْتُم. <sup>۱۲</sup> ما هفتِه دُو دفعه روزه میگیرُم و از هر عایدِ خُو دَه-یگِ میدُم.'

<sup>۱۳</sup> مگم مالیه‌گیرِ دُور ایسته شُدُد و حتی سُونِ آسمو ام توخِ نَمو کد، بلکه دَ سینه خُو زده

مُوكُفْت: 'خُدایا، دَز مه گُناهكار رَحْم كُو!' <sup>۱۴</sup> ما دَز شُمو مُوكُم كه ای آدَم مالیه گِیر عادِل حساب شُدِه دَ خانِه خُو رِفْت نِسبَت دَزُو آدَم دِیگِه. چُون هر كسی كه خود ره بالِه حساب كنه، خار-و-ذَلیل مُوشِه و هر كسی كه خود ره خار-و-ذَلیل حساب كنه، سربلند مُوشِه.

## عیسیٰ بچکیچای ریزه ره بَرکت میدیه

<sup>۱۵</sup> مردُم حتی بچکیچای ریزه ره دَ پیشِ عیسیٰ میورد تا دَ سرِ ازوا دِست بِکُشه. مگم وختیکه یارای شی ای کار ره دید، اونا مردُم ره سرزنش کد. <sup>۱۶</sup> لیکن عیسیٰ بچکیچای ریزه ره کوی کد و دَ یارا گُفت: "بیلید که بچکیچای ریزه پیشِ ازمه بییه و اونا ره مَنع نَکُنید، چراکه پادشاهی خُدا دَمزی رقم کسا تعلقِ دَرِه. <sup>۱۷</sup> ما حقیقت ره دَز شُمو مُوكُم، هر کسی که پادشاهی خُدا ره رقمِ یگ بچکیچه قبول نَکُنه، او هرگز دَ زشی داخل نَمُوشِه."

## آدَم دَوْلَتَمَند و زَندگی اَبَدی

<sup>۱۸</sup> یکی از رهبرا از عیسیٰ سوال کده گُفت: "ای اُستادِ نیک، ما چیز کار کُنم تا صاحبِ زَندگی اَبَدی شُنم؟" <sup>۱۹</sup> عیسیٰ ازو پُرسان کد: "چرا مَرِه نیک مُوگی؟ هیچ کس نیک نییه بَغیر از خُدا و بَس. <sup>۲۰</sup> تُو احکامِ شریعت ره میدنی که مُوگِه: 'زنا نَکو، قتل نَکو، دُزی نَکو، شاهدی دروغ نَدی، آته و آبه خُو ره اِحترام کُو.'"

۲۱ اُمُو آدَم دَ جَوَاب شَي كُفَت: ”مَ پَگِ اَمزِيَا رِه اَز رِيژِگِي دَ جَاي اُورِدِيْم.“

۲۲ عِيَسَى وَخْتِيكِه اِي رِه شَنِيد، دَزُو كُفَت: ”هَنوز يِگ چِيَز كَم دَرِي؛ تَمَام دَارَايِي خُو رِه سَوَدَا كُو وَ پِيَسِه شَي رِه دَ غَرِيْبَا بَدِي؛ اَوخْتِه تُو دَ عَالَمِ بَالِه صَاحِبِ يِگ كَنج مُوشِي. بَعْد اَزُو بِيِه وَ اَز مِه پِيَرُوِي كُو.“ ۲۳ وَخْتِيكِه اِي تَوْرِه رِه شَنِيد اُو غَمَكِي شُد، چِرَاكِه غَدَر دَوْلْتَمَنَد بُوَد. ۲۴ عِيَسَى كِه اُو رِه غَمَكِي دِيد، كُفَت: ”چِيَقَس سَخْت اَسْتِه كِه اَدْمَاي دَوْلْتَمَنَد دَ پَادشَاهِي خُدا دَاخِل شَنِه! ۲۵ تِير شُدُون اَشْتَر اَز نِيْفِه سِيَزُو اَسُوْتَر اَسْتِه نِسَبَت دَ دَاخِل شُدُون اَدَم دَوْلْتَمَنَد دَ پَادشَاهِي خُدا.“ ۲۶ كَسَاي كِه اِي تَوْرِه رِه شَنِيد، كُفَت: ”پَس كِي مِيْتَنِه نِجَات پِيْدَا كُنِه؟“

۲۷ مَكَم عِيَسَى كُفَت: ”چِيَزِي كِه بَلَدِه اِنْسَان نَامْمَكِن اَسْتِه، بَلَدِه خُدا مُمَكِن اَسْتِه.“

۲۸ پَتْرُس كُفَت: ”اَيْنِه، مَو خَانِه-و-زَنْدَگِي خُو رِه اِيلِه كَدِے وَ اَز تُو پِيَرُوِي مُونِي.“

۲۹ عِيَسَى دَزُوا كُفَت: ”مَ حَقِيْقَت رِه دَز شُمُو مُوَكُم، هِيچ كَسِي رِه پِيْدَا نَمِيْتَنِيْد كِه خَانِه يَا خَاَتُو يَا بَجَكِيچَا يَا بَرَارُو وَ يَا اَتِه-و-اَبِه خُو رِه بَخَاطِرِ پَادشَاهِي خُدا اِيلِه كُنِه ۳۰ وَ چَنْدِيْن بَرَابَر شَي رِه دَ اَمزِي دُنْيَا پَس دَ دِسْت نِيْرِه وَ دَ عَالَمِي كِه مِيِيِه صَاحِبِ زَنْدَگِي اَبَدِي نَشْنِه.“

سومنه پیشگویی عیسیٰ د باره مرگ و دوباره زنده شدن شی

<sup>۳۱</sup> بعد ازو عیسیٰ امو دوازده یار خو ره د یگ گوشه بُرد و دزوا کُفت: ”اینه، مو د اورشلیم موری و هر چیزی که د وسیله انبیا د باره «باچه انسان» نوشته شده، پوره موشه. <sup>۳۲</sup> چون او د دست مردمای غیر یهود دده موشه و اونا او ره ریشخند و توهین مونه و د بله شی تَف اندخته <sup>۳۳</sup> او ره قمچی میزنه و او ره موکشه. و له او د روز سوم دوباره زنده موشه. ” <sup>۳۴</sup> مگم یارای شی هیچ کدم امزی چیزا ره نفامید و امی توره شی ازوا پوشیده مند، یعنی چیزای که گفته شد، اونا پی نبرد.

## شفای گدایگر کور

<sup>۳۵</sup> وختیکه عیسیٰ د نزدیک شار اریحا رسید، یگ آدم کور د بغل راه ششته بود و گدایی موکد. <sup>۳۶</sup> وختی آواز جمعیتی ره که تیر موشد شنید، او پرسان کد: ”چی گپ آسته؟“

<sup>۳۷</sup> بعضی ها دزو کُفت: ”عیسای ناصره تیر موشه.“ <sup>۳۸</sup> اوخته او چیغ زده کُفت: ”آی عیسیٰ باچه داوود، د بله مه رحم کو!“

<sup>۳۹</sup> کسای که پیش پیش مورفت د بله ازو هیبت کد که چپ شنه. مگم او دیگه ام بلندتر چیغ زده کُفت: ”آی باچه داوود، د بله مه رحم کو!“

<sup>۴۰</sup> اوخته عیسیٰ ایسته شد و امر کد که او نفر ره دَ پیش شی بیره. و غَیتیکه او نزدیک آمد، عیسیٰ از شی پُرسان کد: <sup>۴۱</sup> ”از مه چی میخاهی که بلده تُو انجام بَدیم؟“

آدم کور گُفت: ”یا مولا، ما میخایم که بسم پینا شنم.“

<sup>۴۲</sup> عیسیٰ دز شی گُفت: ”پینا شو! ایمان تُو، تُو ره شفا دَد.“

<sup>۴۳</sup> او فوراً دوباره پینا شد و خدا ره ستایش کده از دُمبالِ عیسیٰ ری شی شد. وختیکه مردم ای کار ره دید پگ شی خدا ره حمد-و-ثنا گُفت.

## زکای مالیه گیر

**۱۹** عیسیٰ د اریحا داخل شد تا از منه شار تیر شنه. <sup>۲</sup> د اونجی یگ آدم د نام زکا بود که او رئیس مالیه گیرا و آدم دولت مند بود. <sup>۳</sup> او میخواست بنگره که عیسیٰ کی آسته، مگم بخاطر بیر-و-بار مردم نتنست که بنگره، چون قد شی کوتاه بود. <sup>۴</sup> اوخته او پیش دویده د یگ درخت انجیر باله شد که عیسیٰ ره بنگره، چراکه او امزو راه تیر موشد.

<sup>۵</sup> وختیکه عیسیٰ د امزو جای رسید، او باله توخ کد و دز شی گُفت: ”زکا، زود از درخت تاه شو، چون امروز باید د خانه تُو بشینم.“ <sup>۶</sup> پس او دستی تاه آمده قد خوشی عیسیٰ ره د

خانه خُو بُرد. <sup>۷</sup> اوخته پگِ کسای که ای واقعه ره دید، نقِ نقِ کده گُفت: ”اُو دَ خانه یگِ آدمِ گناهکار رفته مهمو شد.“

<sup>۸</sup> مگم زکا ایسته شده دَ مولا عیسی گُفت: ”یا مولا، اینه، ما نیمِ دارایی خُو ره دَ غریبا مُوبخشم و اگه از یگو کس کُدم چیز ره بازی دده گِرفته بشم، چار چند شی ره پس میدم.“

<sup>۹</sup> عیسی دَزو گُفت: ”امروز نجات دَ ای خانه آمد، چراکه ای نفر ام اولاده ابراهیم آسته. <sup>۱۰</sup> چون «باچه انسان» آمده تا گم شده ها ره بپاله و نجات بدیه.“

یگِ مَثَل دَ باره مسیح و پادشاهی آینده شی

<sup>۱۱</sup> دَ حالیکه اونا دَ امزی توره گوش میدد، عیسی ادامه دده یگِ مَثَل اُورد، چراکه اُو دَ نزدیک اورشلیم بود و اونا فکر مُوكد که پادشاهی خُدا دَ امزو زمان قد داخل شُدونِ عیسی دَ اورشلیم ظاهر موشه. <sup>۱۲</sup> و اُو گُفت: ”یگِ آدمِ نامتو دَ یگِ سرزمینِ دُور ریی بُود تا مقامِ پادشاهی ره بلده خُو حاصل کنه و پس دَ جای خُو بییه. <sup>۱۳</sup> اوخته اُو ده نفر از غلامای خُو ره کوی کد و بلده ازوا ده خلطه پیسه دده گُفت: ’قد امزبا تجارت کُنید تا وختیکه ما پس بییم. <sup>۱۴</sup> لیکن باشنده های مُلک شی امزو آدم بد مُوبرد و اونا قاصدا ره از پُشت شی ریی کده دَ شهنشاه گُفت: ’مونمیخاهی که ای آدم دَ سرِ ازمو پادشاهی کنه.‘



۱۵ وختیکه او مقام پادشاهی ره حاصل کده پس آمد، او امر کد تا امو غلاما کوی شنه که او دزوا پیسه دده بود. او میخواست پی بیره که هر کدم شی چیقس فایده کده. ۱۶ اوخته اولنه آمده گفت: 'صاحب، خلطه پیسه تو ده خلطه پیسه دیگه فایده کده.' ۱۷ پادشاه دزو گفت: 'آفرین، ای غلام خوب. ازی که تو د باره چیز کم راست-و-صادق بودی، تو حکمران ده شار بش.' ۱۸ دو منه شی آمده گفت: 'صاحب، خلطه پیسه تو پنج خلطه پیسه دیگه فایده کده.' ۱۹ پادشاه دزو گفت: 'تو د بله پنج شار حکمرانی کو.'

۲۰ بعد ازو سو منه آمده گفت: 'صاحب، اینه خلطه پیسه تو. ما ای ره د یگ رخت پیچنده نگاه کدم، چون از تو ترس خوردم، چراکه تو یگ آدم سختگیر استی؛ چیزی ره که د پیش کس نه ایشته، از شی میگیری و چیزی ره که کشت نکده، درو مونی.' ۲۱ پادشاه دزو گفت: 'ای غلام شریر! ما تو ره قد توره های خود تو قضاوت مونم! تو میدنستی که ما سختگیر استم، چیزی ره که نه ایشتم میگیرم و چیزی ره که کشت نکدیم درو مونم؛ پس چرا پیسه مره د صراف نددی تا وختیکه پس آمده بودم، او ره قد فایده شی میگرفتیم؟'

۲۴ اوخته د حاضر باشا گفت: 'خلطه پیسه ره ازو بگیرید و د کسی بدید که ده خلطه پیسه دره.' ۲۵ اونا گفت: 'صاحب، او فعلاً ده خلطه پیسه دره.' ۲۶ پادشاه گفت: 'ما دز شمو موگیم، هرکسی که دره دزو دیگه ام دده موشه، مگم هرکسی که ندره، چیزی ره که دره

ام از شی گرفته موشه. <sup>۲۷</sup> و آلی دُشمنای مَره که نَمیخاست ما دَ بِلَه ازوا حُکمرانی کنم،  
اونا ره دَ اینجی بیرید و دَ حُضور مه بُکشید. ”

## داخل شُدونِ عیسیٰ دَ شارِ اورشلیم

<sup>۲۸</sup> بعد از گفتونِ امزی مَثَل، عیسیٰ پیش شُدِه سُون اورشلیم رَی شُد. <sup>۲۹</sup> وختیکه اُو دَ بیت  
فاجی و دَ بیت عَنیا رسید، دَ جایی که کوه زیتون گفته موشد، دُو نفر از یارای خُو ره رَی  
کده <sup>۳۰</sup> دَزوا گُفت: ” دَ آغیلی که رُوی دَ رُوی آسته بورید. وختیکه دَز شی داخل شُنید،  
یگ کُرِه اَلاغ ره پیدا مُونید که دَ اُونجی بسته یه و هرگز کس دَ بِلَه ازو سوار نَشُدِه؛ اُو ره  
واز کده بیرید. <sup>۳۱</sup> اگه یگو کس از شمو پُرسان کنه که ‘چرا ای ره واز مُونید؟’ فقط دَزو  
بُگید که ‘مولا ای ره لازم دَره.’ ”

<sup>۳۲</sup> پس نفرای ره که رَی کُد حَرکت کد و امو رقم که دَزوا گُفتد، کُرِه اَلاغ ره پیدا کد.  
<sup>۳۳</sup> وختیکه کُرِه اَلاغ ره واز مَوکد، صاحبای شی ازوا پُرسان کده گُفت: ” چرا کُرِه اَلاغ ره  
واز مُونید؟ ” <sup>۳۴</sup> یارا گُفت: ” مولا ای ره لازم دَره. ” <sup>۳۵</sup> پس اونا کُرِه اَلاغ ره دَ پیشِ عیسیٰ  
اُورد و چَپن های خُو ره دَ بِلَه شی اَندخته عیسیٰ ره دَ بِلَه شی سوار کد. <sup>۳۶</sup> و امی که  
عیسیٰ رَی شُد، مردُم چَپن های خُو ره دَ راهِ شی دَ اوار کدو شُد.

<sup>۳۷</sup> وختیکه دَ نزدیکِ سرشیوکی کوه زیتون رسید، پگ جمعیتِ پیروای شی دَ خوشحالی

کدو شد و خدا ره بلده تمام مُعجزای که دیدد قد آوازِ بلند ستایش کده <sup>۳۸</sup>گفت:

”مبارک آسته پادشاهی که د نام خداوند مییه!

صُـلح-و-سلاَمتی دَ عالمِ باله

و بزرگی-و-جلال دَ بلندترین جای عالمِ باله!

<sup>۳۹</sup>اوخته بعضی از فریسیا از مینکل جمعیتِ مردمُ گفت: ”استاد، پیروای خو ره سرزنش کو که چپ شنه!“

<sup>۴۰</sup>عیسی دَ جوابِ ازوا گفت: ”ما دز شمو موگیم، اگه اونا چپ شنه، سنگا دَ صدا مییه.“

<sup>۴۱</sup>وختیکه عیسی دَ اورشلیم نزدیک شده شار ره دید، دَ چخرا کدو شد <sup>۴۲</sup>و گفت: ”کشکه تو ام امروز پی موبردی که چیزخیل صلح-و-سلامتی میره؛ مگم آلی امو چیزا از چیمای تو تاشه منده. <sup>۴۳</sup>پس روزای دَ بله تو مییه که دشمنای تو دَ گرداگرد تو سنگر جور مونه و گرد تو ره گرفته از هر طرف تو ره محاصره مونه. <sup>۴۴</sup>اونا تو ره دَ خاک برابر کده بچکیچای تو ره دَ مننه تو نابود موکنه و نميله که دَ مننه تو یگ سنگ ام دَ بله دیگه سنگ باقی بمنه، چون تو زمانی ره که خدا دَ بله تو نظر کد، پی نبردی.“

## بُر کدوِن سَوَدَاگِرَا از خَانِه خُدا

<sup>۴۵</sup> بعد ازو عیسیٰ داخلِ خَانِه خُدا رفت و دَ بُر کدوِن کَسای شُرُوع کد که دَ اُونجی خَرید-و-  
فروش مُوکد <sup>۴۶</sup> و کُفت: ”نوشته شُدِه که

‘خَانِه مه جای عِبَادت اَسْتِه، ‘مگم شُمو ای ره غَارِ دُزَا جور کدید!’

<sup>۴۷</sup> ازو بعد عیسیٰ هر روز دَ خَانِه خُدا تَعْلیم مِیْدَد، مگم پیشوایوِن عالی مقام، عالِمای دین  
و کُتِه کَلونای قوم پُشتِ یگ فرصت مِیگشت که اُو ره از بَین بُبرِه، <sup>۴۸</sup> لیکن هیچ فرصت  
پیدا نَتَنست، چراکه تمامِ مَرْدُم دِلَبَسْتِه تورا ی شُدُد که ازو مِیْشِنید.

## قُدْرَت و اِخْتِیاراتِ عِیْسِیٰ

۲۰ یگ روز دَ حَالِیکِه عِیْسِیٰ دَ خَانِه خُدا مَرْدُم ره تَعْلیم مِیْدَد و خوشخبری ره اِعلان  
مُوکد، پیشوایوِن عالی مقام، عالِمای دین و رِیش سفیدا اَمَد <sup>۲</sup> و سوال کده کُفت: ”دَز مو  
بُگی که قد کُدم اِخْتِیار ای کارا ره مونی و کی ای اِخْتِیار ره دَز تو دَدِه؟“

<sup>۳</sup> اُو دَ جوابِ ازوا کُفت: ”ما ام از شُمو یگ سوال پُرسان مُونم و شُمو دَز مه جواب بَدید:  
<sup>۴</sup> آیا غُسلِ تَعْمِیدِ یحییٰ از عالمِ باله بُود یا از انسان؟“ <sup>۵</sup> اونا قد یگدیگِه خُو مشوره کده

گفت: "اگه بُگی که از عالمِ باله بُود، اوخته او مُوگيه، 'پس چرا دَزُو ايمان نَوُرديد؟' <sup>۶</sup> و اگه بُگی که از انسان بُود، مردُم پگ شی مو ره سنگسار مُونه، چُون اونا عقیده دَره که یحییٰ پیغمبر بُود." <sup>۷</sup> پس اونا دَ جواب شی گفت: "مو نَمیدنی که از کجا بُود."

<sup>۸</sup> اوخته عیسیٰ دَزُوا گفت: "ما ام دَز شُمو نَموگم که قد کُدم اختیار ای کارا ره انجام میدیم."

## مَثَلِ باغوانای ظالم

<sup>۹</sup> بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَ مردُم گفت: "یگ آدم یگ باغِ انگور جور کد و او ره دَ باغوانا اجاره دَد و خود شی بلده کلو وخت دَ سفر رفت. <sup>۱۰</sup> دَ فصلِ انگور او یگ غلام خُو ره دَ پیشِ باغوانا رَبی کد تا اونا حق شی ره از حاصلِ باغِ انگور بدیه؛ مگم باغوانا غلام ره لَت-و-کوب کده دِست خالی رَبی کد. <sup>۱۱</sup> اوخته او یگ غلامِ دیگه ره رَبی کد؛ مگم اونا او ره ام لَت-و-کوب کده تحقیر کد و دِست خالی رَبی کد. <sup>۱۲</sup> بعد ازو غلامِ سِوَم خُو ره رَبی کد؛ مگم اونا او ره ام زخمی کده از باغِ بُرو پورته کد. <sup>۱۳</sup> پس صاحبِ باغِ قد خود خُو گفت: 'چیز کار کنم؟ بیه، باچه دوست دشتنی خُو ره رَبی مونم؛ شاید اونا دَزُو احترام کنه!' <sup>۱۴</sup> مگم وختی باغوانا او ره دید، اونا دَ بَین خُو مشوره کده گفت: 'اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بُکشی تا میراث شی از مو شنه.' <sup>۱۵</sup> پس اونا او ره از باغِ انگور بُرو پورته کد و کُشت."

آلی صاحبِ باغِ قد ازوا چیز کار مونه؟<sup>۱۶</sup> او مییه و امو باغوانا ره نابود مونه و باغ انگور  
ره دَ دیگه نفراتسلیم مونه.

وختیکه مردم ای تورا ره شنید، اونا گُفت: ”خدا نکنه.“

<sup>۱۷</sup> عیسی سون ازوا توخ کده گُفت: ”پس مقصدِ امزی نوشته چی آسته که موهیه:

’سنگی ره که اُستاکارا رد کد

سنگِ مِه تادو شُده.

<sup>۱۸</sup> هر کسی که دَ بِلِه امزو سنگ بفته تکه-و-پرچه موشه؛

و اگه امو سنگ دَ بِلِه کدم کس بفته، او ره جو جو مونه.“

<sup>۱۹</sup> وختی پیشوایونِ عالی مقام و عالمای دین پی بُرد که ای مثل ره دَ ضدِ ازوا گُفته، اونا  
قصد کد که او ره دَ امزو ساعت دستگیر کنه، مگم اونا از مردم ترس خورد.

۲۰ پس نظرِ ازوا دَ عیسیٰ بُود و اونا جاسوسای خُو ره ام ریی کد. امو جاسوسا خود ره راستکار نشو میدد تا عیسیٰ ره قد توره خود شی دَ دام بندزه و تا او ره دَ حکمران و اختیاردارای والی تسلیم کنه. ۲۱ اوخته اونا ازو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، مو میدنی که توره تُو و تعلیم تُو دُرست آسته و از کس طرفداری نمونی، بلکه راهِ خدا ره دَ راستی تعلیم میدی. ۲۲ آیا مالیه ددو دَ قیصر بلده مو روا آسته یا نه؟“

۲۳ لیکن عیسیٰ که حيله-و-مکرِ ازوا ره فامید، دزوا گُفت: ۲۴ ”یگ سکه یگ دیناری ره دز مه نشو بدید. امی عکس و نشان از کی آسته؟“

اونا گُفت: ”از قیصر. ۲۵ عیسیٰ دزوا گُفت: ”پس چیزی ره که از قیصر آسته دَ قیصر بدید و چیزی ره که از خدا آسته دَ خدا.“

۲۶ خلاصه، اونا نتنست که او ره دَ پیشِ مردمِ قد توره شی دَ دام بندزه و اونا از جوابِ ازو خيرو شده چپ مند.

## بَحْث دَ بَارِه قِيَامَت

<sup>۲۷</sup> اوخته بعضی از صدوقیا که مُنکرِ قیامت آسته دَ پیشِ عیسیٰ اَمَد <sup>۲۸</sup> و ازو سوال کده گُفت: ”اُستاد، مُوسیٰ بلده ازمو نُوشته کده که اگه برارِ یگ آدم بُمَره و خاتون شی بے اولاد دَ جای شی بَمَنه، او آدم باید قد امزو خاتو توی کنه و بلده برارِ خو اولاد پیدا کنه. <sup>۲۹</sup> یگ زمان هفت برار بُوَد؛ اولنه شی خاتو گِرِفته بے اولاد مُرد. <sup>۳۰</sup> بعد ازو دوَمنه <sup>۳۱</sup> و سِومنه ام امُو خاتو ره گِرِفْت تا برارِ هفتم و پگ شی بے اولاد مُرد. <sup>۳۲</sup> دَ آخرِ امُو خاتو ام مُرد. <sup>۳۳</sup> پس دَ روزِ قیامت او خاتون کُدم ازوا موشه؟ چُون هر هفت شی او ره خاتو کُدد.“

<sup>۳۴</sup> عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”مردُمای امزی عالم خاتو میگیره و شوی مونه. <sup>۳۵</sup> مگم کسای که لایقِ عالمِ باله و قیامتِ مُرده ها آسته، نه خاتو میگیره و نه شوی موكنه. <sup>۳۶</sup> دَ حقیقت اونا نَمومره، چراکه اونا مثلِ ملایکه ها آسته و بچکیچای خُدا گُفته موشه و مردُمای آسته که قیامت ره تجربه مونه. <sup>۳۷</sup> مگم دَ باره قیامتِ مُرده ها، مُوسیٰ خود شی دَ مَوْضوعِ «بُوْته سوزان» واضح کد وختیکه خُداوند ره خُدای ابراهیم، خُدای اسحاق و خُدای یعقوب گُفت. <sup>۳۸</sup> پس او خُدای مُرده ها نییه، بلکه خُدای زنده ها آسته، چُون دَ پیشِ ازو پگ زنده یه.“

<sup>۳۹</sup> اوخته بعضی از عالمای دین دَ جوابِ شی گُفت: ”اُستاد، خُوب گُفتی.“ <sup>۴۰</sup> و بعد ازو



اونا ديگه جرات نکد که ازو سوال کُنه.

<sup>۴۱</sup> اوخته عیسیٰ دزوا کُفت: ”مردم چطور میتنه بگيه که مسیح اولاده داوود آسته، <sup>۴۲</sup> د حالیکه داوود خود شی د کتاب زبور مَوگيه:

’خداوند د مَولای مه کُفت:

”د دستِ راستِ مه بشی،

<sup>۴۳</sup> تا دشمنای تُو ره تی پیی زیر پای تُو جور کنم.”

<sup>۴۴</sup> پس اگه داوود مسیح ره مَولا مَوگه، چطور میتنه که باچه شی بشه؟”

## ریاکاری

<sup>۴۵</sup> د حالیکه پگِ مردم گوش مَوکد، عیسیٰ د یارای خُو کُفت: <sup>۴۶</sup> ”از عالمای دین خود ره

احتیاط کنید، از کسای که خوش دره قد چپن های دراز ای سُو-و-اوسُو بگرده و د کوچه-

و-بازار احترام شنه؛ اونا خوش دره که د عبادت خانه ها چوکی های مَهم ره دشته بشه و د

مِهمانی ها د باله-جای بشینه. <sup>۴۷</sup> اونا خانه های خاتونوی بیوه ره قورت مونه و از روی

ریاکاری نماز خُو ره دراز مونه. اونا محکومیتِ سخت تر ره مینگره.”

۲۱ عیسیٰ تُوخ کد و دید که مردُمای دُولتَمند هدیه های خُو ره دَ صندُوقِ بَیتِ اُلمال میندزه. <sup>۲</sup> دَمزُو غَیتِ یگِ خاتُونِ بیوهِ غریبِ ره دید که دُو سِکه دَ اُونجی اَندخت. <sup>۳</sup> اوخته عیسیٰ گُفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگُم، امی خاتُونِ بیوهِ غریبِ از پگِ ازوا کده کلوتر اَندخت، <sup>۴</sup> چراکه پگِ ازوا از کلونی دارایی خُو اَندخت، مگم اُو از غریبی خُو تمام دار-و-نَدارِ زندگی خُو ره اَندخت.“

## خرابی خانه خُدا و بلا های اَخرِ زمان

<sup>۵</sup> دَ حالیکه بعضی کسا دَ باره خانه خُدا گپ میزد و مُوگُفت که چطور قد سنگای نُوریند و تُحفه های وَقف شده نَقش-و-نِگار شده، عیسیٰ گُفت:

<sup>۶</sup> ”یگ روز مییه که امزی چیزای که مینگرید، یگ سنگ ام دَ بله دیگه سنگ باقی نَمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زیر مُوشه.“

<sup>۷</sup> اونا ازو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، ای واقعه چی وخت رُخ میدیه و نشانی نزدیک شُدون امزی واقعه چی اُسته؟“

<sup>۸</sup> عیسیٰ گفت: "هوش خُو ره بگیریډ که کس شُمو ره گمراه نکنه. چُون غَدَر کسا دَ نام ازمه مییه و مُوگیه که 'ما امو آسْتُم' و ام مُوگیه 'اخر زمان نزدیک آسته،' از پُشتِ ازوا نروید. <sup>۹</sup> وختیکه خبرِ جنگِ ها و شورِشِ ها ره میشنوید، ترس نَخورید؛ چُون لازم آسته که اوّل امی واقعه ها رُخ بديه، لیکن آخر زمانِ دِستی نَمییه."

<sup>۱۰</sup> و ادامه دده دزوا گفت: "یگ قوم دَ ضدِ قومِ دیگه و یگ مملکت دَ ضدِ مملکتِ دیگه باله موشه؛ <sup>۱۱</sup> زلزله های سخت رُخ میدیه و دَ جای های مُختلف قحطی ها و مَرَضِ وُبا پیدا موشه و نشانی های ترسناک و علامت های بزرگ از آسمو ظاهر موشه. <sup>۱۲</sup> مگم پیش از تمام امزی واقعه ها مردُم شُمو ره دِستگیر کده آزار-و-آذیت مونه و بخاطرِ نامِ ازمه شُمو ره دَ شورایِ عبادتِ خانه ها تسلیم مونه، دَ بندی خانه ها میندزه و دَ حُضورِ پادشایو و والی ها موبره. <sup>۱۳</sup> مگم ای بلده شُمو یگ فرصت آسته که دَ باره ازمه شاهدی بديد. <sup>۱۴</sup> دَ فکر شُمو بشه که پیش از پیش آمادگی نگیریډ که بلده دِفاع از خود چی بگید، <sup>۱۵</sup> چُون ما دَز شُمو قُدرتِ بیان و حکمت میدیم، تا هیچ کُدم از مُخالفین شُمو توانِ مُقاومت و رد کدونِ توره شُمو ره ندشته بشه. <sup>۱۶</sup> حتی آته و آبه، برارو، قوما و دوستای شُمو، شُمو ره دَ دُشمو تسلیم مونه و بعضی های شُمو ره دَ قتل میرسنه. <sup>۱۷</sup> پگِ مردُم بخاطرِ نامِ ازمه از شُمو بد موبره. <sup>۱۸</sup> مگم یگ تارِ موی از سر شُمو ضایع نموشه. <sup>۱۹</sup> شُمو دَ وسیله صبر-و-حوصله جان های خُو ره نجات میدید."

## پیشگویی د باره تباھی شار اورشلیم

<sup>۲۰</sup> وختی مینگرید که اورشلیم د وسیله لشکرها محاصره شده، بدید که تباھی شی نزدیک آسته. <sup>۲۱</sup> اوخته کسای که د یهودیه آسته د کوهها دوتا کنه و کسای که د شار آسته بر شنه و کسای که د اطراف آسته د شار داخل نشنه؛ <sup>۲۲</sup> چون امو روزا، روزای انتقام آسته تا تمام چیزای که نوشته شده پوره شنه. <sup>۲۳</sup> وای د حال خاتونوی که شکامتو بشه یا نلغه شیرخور دشته بشه، چراکه مصیبت سخت د بله زمی مییه و غضب خدا د سر امزی قوم نازل موشه. <sup>۲۴</sup> اونا د دم شمشیر موفته یا د مینکل تمام ملت های غیر یهود اسیر برده موشه و اورشلیم د وسیله مردمای غیر یهود پایمال موشه تا وختیکه دورون مردمای غیر یهود تیر شنه.

## پس آمدون مسیح

<sup>۲۵</sup> بعد ازو د آفتو، ماهتو و ستارهها نشانیها ظاهر موشه و د روی زمی پریشانی د مینکل ملت های مییه که د وسیله غرش و جلپه های دریا گنگس-و-گیج شده. <sup>۲۶</sup> مردم د باره چیزی که د بله دنیا آمدنی آسته بوی بر شده از ترس بے حال موشه، چون قدرت های آسمونا تکان موخوره. <sup>۲۷</sup> اوخته اونا «باچه انسان» ره مینگره که د بله اورخن قدرت و جلال بزرگ مییه. <sup>۲۸</sup> پس وختیکه رخ د دون امزی چیزا شروع موشه، ایسته شنید و سر

های خورِه باله کُنید، چراکه نجات شمو نزدیک آسته.

## پند از مثلِ درختِ انجیر

<sup>۲۹</sup> بعد ازو عیسیٰ بلده ازوا اینی مثل ره گُفت: ”درختِ انجیر و دیگه درختا ره بنگرید.

<sup>۳۰</sup> امی که بلگای ازوا بر موشه، شمو مینگرید و موفامید که آلی تایستو نزدیک آسته.

<sup>۳۱</sup> امی رقم شمو ام وختی مینگرید که ای چیزا واقع موشه، بفامید که پادشاهی خُدا

نزدیک شده.

<sup>۳۲</sup> ما حقیقت ره دَز شمو موگم، تا تمام امزی چیزا واقع نشنه، ای نسل از بین نَموره.

<sup>۳۳</sup> آسمو و زمی از بین موره، ولے کلام ازمه هرگز از بین نَموره.

## انتظار بلده پس آمدونِ مسیح

<sup>۳۴</sup> پس هوش خورِه بگرید، نشنه که دل های شمو زیر بار عیاشی، نشه و تشویشای

زندگی بوره و امو روز بے بلغه شمو ره رقم یگ دام گرفتار مونه. <sup>۳۵</sup> چون او روز د بله پگ

باشنده های روی زمی مییه. <sup>۳۶</sup> پس همیشه آماده بشید و دُعا کُنید تا توانایی شی ره دشته

بشید که از تمام امزی چیزای که رُخ دَدنی آسته خلاصی پیدا کُنید و د حُضور «باچه

انسان» ایسته شُنید.

۳۷ دَمزى رِقْمِ عِيسَى دَ غَيْتِ رُوزِ دَ خانِه خُدا تَعَلِيمِ مَيِدَد و دَ وختِ شاو از شار بُر شُدِه شاو  
ره دَ يِگ کوه که کوه زَبْتُون کُفْتِه مُوشُد، تير مُوکد. ۳۸ و مُردُم صَباح گاه دَ پيش ازو دَ خانِه  
خُدا ميمَد تا تَعَلِيمِ شى ره گوش بگيره.

## تصميمِ قتلِ عيسى

۲۲ ۱ عِيدِ فطيرِ که عِيدِ پَصَحِ ام کُفْتِه مُوشُد، نَزديک بُود. ۲ پيشوايونِ عالِي مقام و  
عالمای دين دَ تلاشِ ازى بُود که عيسى ره خَپ-و-چَپ دَ قتلِ بَرَسَنه، چُون اونا از مُردُم  
ترس مُوخورد.

۳ دَمزُو غَيْتِ شَيْطُو دَ پُوستِ يَهُودا که اسخريوطى کُفْتِه مُوشُد و يکى از دوازده يارای  
عيسى بُود، دَر اَمَد؛ ۴ و اُو رفته قد پيشوايونِ عالِي مقام و قومندانای مُحافِظِينِ خانِه خُدا  
مَشورَه کد که چى رِقْمِ عيسى ره دَزوا تَسليمِ کُنِه. ۵ اونا خوشحال شُد و قَوْلِ دَد که بَلدِه  
ازو پيسه مِيدِه. ۶ يَهُودا قَبُولِ کد و پُشتِ يِگ فرصتِ مِيگشت تا دَ نَبُودِ مُردُمِ عيسى ره  
دَزوا تَسليمِ کُنِه.

## آخري شامِ عيسيٰ قد ياراي شي

<sup>۷</sup> پس روزِ عيدِ فطيرِ كه دمزو روزِ باره پصح بايد قرباني شنه رسيد. <sup>۸</sup> اوخته عيسيٰ پترس و يوحنا ره ربي كده گُفت: ”بوريد و نانِ پصح ره بلده مو تيار كنيد تا بخوري.“ <sup>۹</sup> اونا پُرسان كد: ”د كجا ميخاهي كه نان ره تيار كني؟“ <sup>۱۰</sup> او دزوا گُفت: ”وختيکه د شار داخل موشيد، يگ آدم قد شمو روي د روي موشه كه يگ كوزه او ره موبره. از پشتِ ازو بوريد و د خانه كه او موره داخل شنيد“ <sup>۱۱</sup> و د صاحبِ خانه بگيد، ’مُگيه، مهمونخانه مه د كجا يه تا نانِ پصح ره قد ياراي خو د اونجی بخورم؟‘ <sup>۱۲</sup> اوخته او يگ اتاق كنه ره د باله خانه دز شمو نشو ميديه كه فرش شده آسته. د اونجی بلده مو تيارى بگيريد.“

<sup>۱۳</sup> پس اونا رفت و امو رقم كه عيسيٰ دزوا گُفتد، تمامِ چيزا ره پيدا كد و نانِ پصح ره تيار كد.

<sup>۱۴</sup> وختيکه ساعتِ نان خوردو رسيد عيسيٰ قد دوازه رسولِ خو د سرِ دسترخو ششت.

<sup>۱۵</sup> اوخته او دزوا گُفت: ”ما كلو شوق دشتُم كه امي نانِ پصح ره پيش از رنج-و-عذاب خو قد شمو بخورم.“ <sup>۱۶</sup> چون ما دز شمو موگم كه ديگه نانِ پصح ره نموخورم تا غيتيکه اي قرباني د پادشاهي خدا پوره شنه.“

<sup>۱۷</sup> اوخته او جام ره د دستِ خو گرفته شكرگزارى كد و گُفت: ”اي ره بگيريد و د مينكل

خُو تقسیم کنید، <sup>۱۸</sup> چُون ما دَز شُمُو مُوگَم که بعد ازی از میوه تاگِ انگورِ دیگه وُچی نَمونم تا وختیکه پادشاهی خُدا بییه.

<sup>۱۹</sup> بعد ازو نان ره گِرِفَت و شُکرگزاری کده تُوته کد و دَ یارای خُو دده گُفت: ”ای جِسَم مه آسته که بلده نجات شُمُو دده مُوشه. ای مَراسِم ره دَ یادِ ازمه دَ جای بیرید.“ <sup>۲۰</sup> دَ عَینِ رَقَم، بعد از نان خوردو جام ره گِرِفَت و گُفت: ”ای جام عهدِ نو آسته که قد خُون مه بسته مُوشه؛ خُون مه بلده بخششِ گُناهای شُمُو ریختنده مُوشه. <sup>۲۱</sup> مگم اینه، دِستِ کسی که مَره تسلیم مونه قد ازمه قتی دَ دِستِرخو دِراز مُوشه. <sup>۲۲</sup> «باچه انسان» امو رَقَم که بلده شی تعیین شده، ازی دُنیا موره، مگم وای دَ حالِ کسی که دَ وسیله ازو تسلیم مُوشه!“

<sup>۲۳</sup> اوخته یارا از یگدیگه خُو دَ پُرسان کدو شد که کَدَم شی دِست دَمزی کار میزنه.

## بَحَث دَ باره بزرگی

<sup>۲۴</sup> دَ امزُو غَیت دَ بَینِ یارا جنجال پیدا شد که دَ مینکلِ ازوا کی بزرگتر آسته؟

<sup>۲۵</sup> عیسی دَزوا گُفت: ”پادشاه های مردُمای غیرِ یهُود دَ بله ازوا باداری مونه و صاحبای قُدَرت خودون ره آدمای سَخی میدنه. <sup>۲۶</sup> مگم شُمُو ای رَقَم نَبشید، بلکه بزرگترین دَ بَینِ شُمُو باید مثلِ ریزه‌ترین بشه و رهبرِ مثلِ یگ خدمتگار. <sup>۲۷</sup> چُون کی بزرگ آسته: کسی که



دَ سِرِ دِستَرخو مِيشِينه يا كُسى كه خِدمت مُونه؟ آيا كُسى كه دَ سِرِ دِستَرخو مِيشِينه بَررگتر نِيبه؟ مگم ما دَ مینکل شمو مثل یگ خدمتگار آستُم.

<sup>۲۸</sup> شمو كسای آستید كه دَ آزمایش ها قد مه ایسته بُودید. <sup>۲۹</sup> پس امو رقم كه آته مه دز مه یگ پادشاهی عطا كد، ما ام دز شمو عطا مُونم <sup>۳۰</sup> تا شمو دَ پادشاهی مه دَ دسترخون مه ششته بُخورید و وُچی كنید و دَ تخت ها ششته دَ بِلَه دوازده طایفه اسرائیل قضاوت كُنید.

<sup>۳۱</sup> آي شمعون، آي شمعون، شیطو تقاضا كده كه شمو ره مثل گندم از ایلگِ وِسوسه تیر كُنه، <sup>۳۲</sup> مگم ما بلده تُو دُعا كدم، تا ایمان تُو از بین نَرُوه. و غیتیکه تُو پس سُون خُدا مِیبی، برارونِ ایماندار خُو ره تقویت كُو.

<sup>۳۳</sup> پترُس دزشی كُفت: ”یا مولا، ما حاضرِ آستُم كه قد تُو دَ بندی خانه بورم و حتی بُمرم.“ <sup>۳۴</sup> عیسی كُفت: ”پترُس، ما دز تُو موگم كه امروز خروس بنگ نَمیدیه تاكه تُو سه دفعه مَره انكار كده نگی كه مَره نَمینَخشی.“

پیشگویی عیسی دَ باره خطر های آینده

<sup>۳۵</sup> بعد ازو عیسی ازوا پُرسان كد: ”وختیکه ما شمو ره بدُونِ خَلطِه پِسه، خُرچین و چپلی رِبی كدم، آيا دَ كدم چیز مُحْتَاج شُدید؟“

اونا گُفت: ”نه، د هېچ چيز مُحْتاج نشُدی!“

<sup>۳۶</sup> اوخته او دزوا گُفت: ”مگم آلی هرکسی که خَلطِه پيسه دَره، بايد او ره بگيره و امچنان خُرچين خُو ره. و کسی که شمشير ندره، بايد چپن خُو ره سَودا کده يگ شمشير بخره. <sup>۳۷</sup> چون ما دز شمو مُوگيم که ای نوشته بايد د باره ازمه پوره شنه که مُوگيه: ’او از جمله خطاکارا حساب شد. ’ آره، هر چیزی که د باره ازمه نوشته شده، د حال پوره شدو آسته.“

<sup>۳۸</sup> يارا گُفت: ”يا مولا، اينه، د اينجی دُو شمشير آسته.“

مگم عيسى گُفت: ”بس کنيد!“

دُعای عيسى د کوه زبتون

<sup>۳۹</sup> بعد ازو عيسى بُرو آمد و مُطابقِ عادت خُو د کوه زبتون رفت و يارای شی از پشت ازو رفت. <sup>۴۰</sup> وختیکه او د امزو جای رسيد، دزوا گُفت: ”دعا کنيد تا د آزمایش قرار نگیريد.“

<sup>۴۱</sup> اوخته او د اندازه يگ سنگرس راه ازوا دُورتر رفته زانو زد و دُعا کده گُفت: <sup>۴۲</sup> ”ای آته آسمانی، اگه خاست تُو آسته، ای جام ره از مه دُور کو؛ مگم نه د خاست از مه، بلکه د

خواست-و-اراده خود خو. <sup>۴۳</sup> ” دَمَزُو غَيْتِ از عالمِ باله یگِ ملایکه بلده شی ظاهر شد و او ره قُوتِ دَد. <sup>۴۴</sup> پس عیسی دَ حالیکه سخت کوئیوبار بود قد قُوتِ کَلو دُعا کد و عَرَقِ شی مثلِ قطره های خُونِ دَ زمی میچَقید.

<sup>۴۵</sup> وختیکه او از دُعا کدو باله شده دَ پیشِ یارای خُو آمد و دید که اونا از غَم-و-غُصّه خاو رفته، <sup>۴۶</sup> او دَزوا گُفت: ” چرا خاو کدید؟ باله شُنید و دُعا کُنید تا دَ آزمایش قرار نگیرید. ”

## گرفتار شدنِ عیسی

<sup>۴۷</sup> دَ حالیکه عیسی هنوز توره مُوگُفت، بے بلغه یگِ دُل رسید و یهودا که یکی از دوازده یارا بود، پیشِ پیشِ ازوا میمد. او دَ بیخِ عیسی آمد تا قد شی رُوی ماخی کنه. <sup>۴۸</sup> مگم عیسی دَزو گُفت: ” آی یهودا، آیا «باچه انسان» ره قد یگِ رُوی ماخی تسلیم مونی؟ ”

<sup>۴۹</sup> وختی نفرای گرد-و-بر شی فامید که چی موشه، اونا گُفت: ” یا مولا، آیا مو قد شمشیرای خُو حمله کنی؟ ” <sup>۵۰</sup> اوخته یکی ازوا غلامِ پیشوای بزرگ ره زَد و گوشِ راست شی ره منٹی کد.

<sup>۵۱</sup> مگم عیسی گُفت: ” بس کُنید ای کارا ره! ” و گوشِ ازو ره دِست زده او ره شفا دَد.

<sup>۵۲</sup> بعد ازو عیسی دَ پیشوایونِ عالی مقام، قومندانای پیردارای خانه خُدا و ربش سفیدای

که بلده دستگیر کدون شی آمدد گُفت: ”آیا ما راهزن اَسْتُم که قد شمشیر و سوټه پُشت مه اَمَدید؟<sup>۵۳</sup> ما هر روز قد شُمو دَ خانه خُدا بُوَدُم و شُمو دَ بِلَه مه دِست دِراز نَکَدید. مگم ای ساعتِ از شُمو و ساعتِ قُدرتِ تریکی اَسْتَه.“

پتْرُس عیسیٰ ره اِنکارِ مونه

اوخته اونا عیسیٰ ره گِرِفْت و او ره پیش اَندخته دَ خانه پیشوای بزرگ اُورد و پتْرُس از دُور او ره دُمبال مُوكد.<sup>۵۴</sup> پیره‌دارا که دَ مَنه حَولی آتِش دَر دَدَه دَ گِرد شی شِشتُد، پتْرُس ام قد ازوا شِشت.<sup>۵۵</sup> اوخته یگ کنیز او ره دَ روشنی آتِش دید و دَزُو چیم دوخته گُفت: ”ای آدم ام قد ازو بُود.“

مگم پتْرُس اِنکار کده گُفت: ”او خاتو، ما او ره نَمینَخِشُم.“<sup>۵۶</sup>

بعد از کم وخت یگ نفرِ دیگه او ره هُوش کده گُفت: ”تُو ام یکی امزوا اَسْتی.“<sup>۵۷</sup>

پتْرُس گُفت: ”او آدم، ما نِیَسْتُم.“<sup>۵۸</sup>

تقریباً بعد از یگ ساعت یگ نفرِ دیگه تاکید کده گُفت: ”یقیناً، ای آدم ام قد ازو بُود،<sup>۵۹</sup>

چون ای ام از جلیلیه اَسْتَه.“<sup>۶۰</sup> پتْرُس گُفت: ”او آدم، ما هیچ نَموفامم که تُو چیزخیل مُوگی.“

دَ امزُو لحظه، دَ حالیکه اُو هنوز توره مُوگُفت، خُرُوس بَنگ دَد. <sup>۶۱</sup> اوخته مَولا عیسیٰ رُوی خُو ره دَور دَد و سُون پِترُس توخ کد؛ و پِترُس توره مَولا ره دَ یاد خُو اُورد که دَزشی گُفتد: ”امروز پیش از بَنگِ خُرُوس سِه دفعه مَره اِنکار مونی.“ <sup>۶۲</sup> پس پِترُس ازونجی بُرو رفت و زار زار چخرا کد.

## بِے اِحترامی دَ عیسیٰ

<sup>۶۳</sup> نفرای که عیسیٰ ره دَ بَند نِگاه مُو کد دَ ریشخند کدو و زَدونِ ازو شروع کد. <sup>۶۴</sup> اونا چیمای شی ره بسته کُدد و پُرسان کده مُوگُفت: ”نَبُوت کُو، کی تُو ره زَد؟“ <sup>۶۵</sup> و اونا اُو ره غَدر تحقیر-و-توهینِ دِیگه ام کد.

## عیسیٰ دَ پیشِ شورایِ یهودیا

<sup>۶۶</sup> امی که روز واز شُد، شورایِ ریش سفیدای قوم، یعنی پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین جَم شُد و عیسیٰ ره دَ شورا اُورده <sup>۶۷</sup> دَ ز شی گُفت: ”اگه تُو مسیح اَستی، دَ ز مو بُگی.“

اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: ”اگه دَ ز شُمو بُگُم، شُمو باور نُمونید، <sup>۶۸</sup> و اگه از شُمو سوال کُنم، شُمو جواب نَمیدید. <sup>۶۹</sup> مگم ازی اوسُو «باچه اِنسان» دَ دِستِ راستِ خُدایِ قادرِ میثینه.“

۷۰ پگ ازوا چيغ زده گُفت: ”پس تُو باچه خُدا آستي؟“

اُو دزوا گُفت: ”خودون شُمو مُوگيد که ما آستُم.“

۷۱ اوخته اونا گُفت: ”دِیگه مو دَ شاهدي چي ضرورت دَری؟ مو خودون مو از دان شی شنيدي!“

عیسی دَ مرگ محکوم مُوشه

۲۳ اوخته تمام شورا باله شد و عیسی ره دَ پیش پیلاتس بُرد ۲ و دَ بله ازو دَ تهمت کدو شد و گُفت: ”مو ای آدم ره دیدی که قوم مو ره از راه بُر مُونه و مو ره از مالیه ددو بلده قیصر منع مُوکنه و مُوگه که خود شی «مسیح» و پادشاه آسته.“

۳ پیلاتس از عیسی پُرسان کد: ”آیا تُو پادشاه یهودیا آستی؟“

عیسی دَ جواب شی گُفت: ”خود تُو مُوگی.“

۴ اوخته دَ پیشوایونِ عالی مقام و جمعیتِ مردم گُفت: ”ما هیچ دلیل نَمینگرُم که ای آدم ره محکوم کنُم.“ ۵ لیکن اونا پای خُو ره بند کده گُفت: ”اُو دَ سراسر یهودیه مردم ره دَ

وسيله تعليم خو د شور ميره، از جليليه شروع تا اينجی. ” وختی پيلاتوس ای توره ره شنيد، پرسان کد: ”آيا ای آدم از جليليه آسته؟“

و غيتی فاميد که عیسی از جليليه و مربوط سمته هيروديس آسته، او ره د پيش هيروديس ربي کد که او دمزو روزا د اورشليم بود.

امی که هيروديس عیسی ره دید، او غدر خوش شد، چون از کلو وخت میخواست که او ره بنگره، چراکه او د باره شی شنيدد و امید دشت یگو معجزه شی ره بنگره. <sup>۸</sup> او سوال های کلو از عیسی پرسان کد، مگم عیسی دزو هیچ جواب ندد. <sup>۱۰</sup> اوخته پيشوايون عالی مقام و عالماي دين ايسته شده سخت د بله عیسی تهمت کد.

<sup>۱۱</sup> هيروديس و عسکرای شی او ره تحقير-و-توهين کده د بله شی ريشخندی کد و کالای شاهي دزو پوشنده او ره دوباره پيش پيلاتس ربي کد. <sup>۱۲</sup> دمزو روز پيلاتس و هيروديس قد یگدیگه خو دوست شد، چون اونا پيش ازو د بين خو دشمنی دشت.

<sup>۱۳</sup> اوخته پيلاتس پيشوايون عالی مقام، ريش سفيدا و مردم ره طلب کده <sup>۱۴</sup> دزوا گفت: ”شمو ای آدم ره د پيش ازمه آورده ادعا کديد که مردم ره د شور ميره؛ و ما د حضور شمو از شی تحقیق کدم و د امزی آدم هیچ اثری از ادعای که شمو د بله شی مونیید پیدا نکدم <sup>۱۵</sup> و نه ام هيروديس پیدا کد، امزی خاطر ای ره بسم د پيش ازمو ربي کد. اینه، ای

آدم کاری نكده كه سزاوارِ مرگ بشه. <sup>۱۶</sup> پس ما او ره قمچی میزنم و بعد ازو ایله مونم. ”  
<sup>۱۷</sup> [چون او باید د هر عید یگ بندی ره بلده ازوا ایله موكد.]

<sup>۱۸</sup> اوخته پگ ازوا یگجای چیغ زده گُفت: ”ای ره برده گم کو! باراباس ره بلده مو ایله  
بدي!“ <sup>۱۹</sup> باراباس نفری بود كه بخاطر یگ شورش كه د شار رُخ دد و بخاطر قتل د  
بندی خانه اندخته شد.

<sup>۲۰</sup> لیکن پیلاتس كه میخواست عیسی ره ایله كنه، بسم قد ازوا توره گُفت؛ <sup>۲۱</sup> مگم اونا د  
چیغ زدو ادامه دده گُفت: ”د صلیب میخکوب کو، او ره د صلیب میخکوب کو!“  
<sup>۲۲</sup> پیلاتس بلده دفعه سیوم دزوا گُفت: ”چرا، چی بدي كده؟ ما هیچ دلیل نَمینگرُم كه ای  
آدم ره د مرگ محكوم كنم. امزی خاطر ما ای ره قمچی میزنم و ایله میدیم.“

<sup>۲۳</sup> لیکن مردم سخت پای خو ره بند كد و قد آواز بلند چیغ زده درخواست كد كه او د  
صلیب میخکوب شنه. خلاصه چیغ-و-شور ازوا زور شد <sup>۲۴</sup> و پیلاتس حکم كد كه مطابق  
درخواست ازوا عمل شنه. <sup>۲۵</sup> پس باراباس ره كه بخاطر شورش و قتل د بندی خانه بود و  
مردم بلده ایله شدون شی درخواست كد، ایله كد و عیسی ره د خاست ازوا تسلیم كد تا د  
صلیب میخکوب شنه.



## میخکوب شُدونِ عیسیٰ دَ صلیب

<sup>۲۶</sup> وختی عسکرا عیسیٰ ره مُو بُرد، اونا شمعونِ قیروانی ره که از اطراف میمد، گرفت و صلیبِ عیسیٰ ره دَ شانِه شی ایشْت تا او ره از پُشتِ عیسیٰ بُره.

<sup>۲۷</sup> جمعیتِ کُتِه مردُم از پُشتِ شی رِبی بُود و دَ مینکلِ ازوا خاتونوی بُود که سینه میزد و بلده ازو ناله-و-ماتم مُوکد. <sup>۲۸</sup> لیکن عیسیٰ رُوی خُو ره سُون امزُو خاتونو کده گُفت: ”آی دُخترای اورشَلیم، بلده ازمه چخرا نَکنید، بلکه بلده خودون خُو و بچکیچای خُو چخرا کُنید. <sup>۲۹</sup> چُون اینه، روزای مییه که مردُم مُوگه، ’نیک دَ بختِ خاتونوی نازای و رَحْم های که نَزیده و پستونای که هرگز شیر نَدده.‘ <sup>۳۰</sup> اوخته اونا دَ کوه ها مُوگیه ’دَ بله مو کوچ کُنید‘ و دَ تپه ها مُوگیه، ’مو ره بپوشنید.‘ <sup>۳۱</sup> چُون اگه دَ حقِ چیو تر ای کار مُوشه، پس دَ حقِ چیو خُشک چیز کار مُوشه؟“

<sup>۳۲</sup> دَمزُو غیت دُو مُجرِمِ دیگه ره ام پیش اَندخت تا قد عیسیٰ قتی کُشته شُنه. <sup>۳۳</sup> وختی دَ یگ جای دَ نامِ «کاسِه سر» رسید، اونا او ره قد امزُو دُو مُجرِمِ دَ اُونجی دَ صلیب میخکوب کد، یکی ازوا ره دَ دِستِ راست شی و دیگه شی ره دَ دِستِ چپ ازو. <sup>۳۴</sup> اوخته عیسیٰ گُفت: ”آی آتِه آسمانی، امیا ره بَبخش، چُون نَموفامه که چیز کار مونه.“

و عسکرا پشک اَندخته کالای عیسیٰ ره مَنه خُو تقسیم کد. <sup>۳۵</sup> مردُم دَ اُونجی ایسته شُدَد

و توخ مُوکد، مگم کټه کلونا د بِله ازو ریشخندی کده مُوکفت: ”ای دیگر و ره نجات دد؛ آلی خود ره نجات بديه اگه مسیح و انتخاب شده خدا آسته!“

<sup>۳۶</sup> عسکرا ام او ره ریشخند کد. اونا آمده سرکه انگور ره دزو پیش مُوکد <sup>۳۷</sup> و مُوکفت: ”اگه تُو پادشاه یهودیا آستی خود ره نجات بدي!“

<sup>۳۸</sup> د بِله سر شی یگ جرم نامه بُود [که د زیون یونانی، لاتینی و عبرانی نوشته شُد]: ”ای پادشاه یهودیا آسته.“

<sup>۳۹</sup> یکی امزو دُو مُجرم که د صلیب میخکوب شُد، او ره تحقیر-و-توهین کده کُفت: ”آیا تُو مسیح نیستی؟ پس خود خُو و مو ره نجات بدي؟“

<sup>۴۰</sup> مگم دیگه شی او ره سرزنش کده کُفت: ”از خدا نَمیترسی؟ د سر ازتو ام عین رقم حکم شده. <sup>۴۱</sup> و محکومیت ازمو واقعاً برحق آسته، چون مو سزای اعمال خُو ره مینگری، مگم ای آدم هیچ کار بد نکده.“ <sup>۴۲</sup> بعد ازو د عیسی کُفت: ”ای عیسی، وختیکه د پادشاهی خُو رسیدی، مَره ام د یاد خُو بیر.“

<sup>۴۳</sup> عیسی د جواب شی کُفت: ”ما حقیقت ره دز تُو مُوگیم، امی امروز تُو قد ازمه د بهشت داخل موشی.“

## فوتِ عیسیٰ

<sup>۴۴</sup> تقریباً ساعتِ ششمِ ادامه دشت، <sup>۴۵</sup> دَ عینِ حالِ آفتو تریک شد و پرده خانه خدا از مینکل خو دو پاره شد. <sup>۴۶</sup> اوخته عیسیٰ دَ آوازِ بلند چیغ زده گفت: ”آی آته آسمانی، ما روحِ خو ره دَ دستِ از تو میسپارم.“ امی ره گفت و جان دَد.

<sup>۴۷</sup> وختی قومندانِ رومی ای واقعه ره دید، او خدا ره ستایش کده گفت: ”واقعاً که ای آدمِ بے گناه بود.“

<sup>۴۸</sup> تمامِ مردمِ که بلده سیل کدو جَم شُد، وختی ای واقعه ها ره دید، دَ سینه خو زده پس سون خانه های خو رفت. <sup>۴۹</sup> مگم تمامِ کسای که قد عیسیٰ آشنا بود دور ایسته شُد، دَ شمولِ خاتونوی که از جلیلیه دَ دُمال شی آمد، اونا امی چیزا ره توخ موکد.

## دَ فنِ کدونِ عیسیٰ

<sup>۵۰</sup> دَ اونجی یگ آدم دَ نامِ یوسفِ آمد که یکی از اعضای شورای یهود بود و یگ آدم نیک و عادل. <sup>۵۱</sup> او قد نقشه و فیصله شورا دَ باره عیسیٰ موافقت نکد. او از شارِ رامه بود، یکی از شارای که دَ یهودیا تعلق دشت و خود ازو امِ انتظارِ پادشاهی خدا ره می کشید. <sup>۵۲</sup> او دَ پیشِ پیلاتس رفت و جسدِ عیسیٰ ره ازو طلب کد. <sup>۵۳</sup> پس یوسفِ جسدِ مولا ره از

صَلِيب تاه كد و او ره د يگ رختِ كتان پيچنده د قبری كه د قاده كنده شُد ايشت، د جایی كه هيچ كس هرگز دفن نشُد. <sup>۵۴</sup> امو روز، روز تياری بود و روز آرام د حال شروع شُدو بود.

<sup>۵۵</sup> خاتونوی كه از جليليه قد عيسی آمدد د دمبالِ يوسف رفت و اونا ام قبر ره دید و ام ای كه جسدِ عيسی د كجا ايشته شد. <sup>۵۶</sup> اوخته اونا پس د خانه خو آمد و عطر و موادهای خوشبوی ره آماده كد. بعد ازو د روز آرام مطابقِ حكم شريعت آرام گرفت.

## عيسی دوباره زنده موشه

۲۴ روز يگشمبه د وختِ روز واز شُدو اونا موادهای خوشبوی ره كه آماده كدد قد خو گرفته د سر قبر رفت <sup>۲</sup> و دید كه سنگ از دانِ قبر لول دده شده. <sup>۳</sup> مگم وختيکه اونا داخلِ قبر رفت، جسدِ مولا عيسی ره د اونجی پيدا نتست. <sup>۴</sup> د حالیکه اونا خيرو مندُد، بے بلغه دو نفر كه كالای سفید جلو دشت د پالوی ازوا ايسته شد. <sup>۵</sup> خاتونو ترس خورده قد رُوی خو د زمی خم شد، مگم اونا د خاتونو گفت: ”چرا زنده ره د مينکل مرده ها موباليد؟ <sup>۶</sup> او د اينجی نيسته، او دوباره زنده شده. د ياد خو بيريد وختيکه او د جليليه بود چطور قد شمو گپ زده <sup>۷</sup> گفت كه «باچه انسان» بايد د دستِ گناهكارا تسليم دده شنه و د صليب ميخكوب شنه و د روز سوم دوباره زنده شنه.“

<sup>۸</sup> اوخته خاتونو توره عیسیٰ ره دَ یاد خو اورد<sup>۹</sup> و از سر قبر پس آمد و پگ امزی چیزا ره دَ یازده رسول و دیگر و نقل کد. <sup>۱۰</sup> امو خاتونو مریم مجدلیه، یونا، مریم آبه یعقوب و چند خاتون دیگه بود که امی چیزا ره دَ رسولا گُفت. <sup>۱۱</sup> مگم تورای خاتونو بلده ازوا مثل ابله گویی معلوم شد و اونا باور نکد. <sup>۱۲</sup> لیکن پترس باله شد و دَویده دَویده سون قبر رفت؛ وختیکه رسید، خم شده منه قبر ره توخ کد و تنها کفن ره دید و بس. اوخته او خیرو شده پس سون خانه رفت.

## دَ راهِ آغیلِ عمائوس

<sup>۱۳</sup> دمزو روز دُو نفر از پیروا طرفِ یگِ آغیلِ مورفت که عمائوس نام دشت و امو آغیل تقریباً دُو ساعت از اورشلیم دور بود. <sup>۱۴</sup> اونا قد یگدیگه خو دَ باره پگ امزی چیزای که رُخ ددد، توره موگفت. <sup>۱۵</sup> دَ حالیکه اونا توره موگفت و جر-و-بحث موکد، عیسیٰ خود شی دزوا نزدیک شد و قد ازوا همراه شد. <sup>۱۶</sup> مگم از چیمای ازوا قدرت شناس گرفته شد تا عیسیٰ ره شنخته نته. <sup>۱۷</sup> او دزوا گُفت: "شمو دَ بین راه قد یگدیگه خو دَ باره چی نقل مونیید؟"

اونا ایسته شد و غمگی معلوم موشد. <sup>۱۸</sup> اوخته یکی ازوا که کلیوپاس نام دشت دَ جواب شی گُفت: "آیا دَ مینکلِ مسافرا دَ اورشلیم تو تنها کسی آستی که از چیزای که دَ ای روزا رُخ دد خبر ندری؟"

<sup>۱۹</sup> عیسیٰ ازوا پُرسان کد: ”از کدَم چیزا؟“

اونا دزشی گُفت: ”از چیزای که قد عیسیای ناصری رُخ دَد. اُو پیغمبری بُود که دَ حُضُورِ خُدا و تمامِ مرُدُم دَ کُفتار و دَ کِردار خُو قوی بُود. <sup>۲۰</sup> و لے پیشوا یونِ عالی مقام و رهبرای مو اُو ره تسلیم کد تا دَ مرگ محکوم شُنه و اُو دَ صلیب میخکوب شُد، <sup>۲۱</sup> دَ حالیکه مو اُمید دَشتی که اُو اُمو کس آسته که اسرائیل ره نجات میدیه. دَ پالوی پگِ امزی توره ها فِعلاً سه روز امزو واقعہ تیر شُد. <sup>۲۲</sup> علاوه ازی، چند خاتُو که از جَمِ ازمویه، مو ره خیرو کد، چُون اونا امروز صَباح گاه دَ سرِ قبر رفت <sup>۲۳</sup> و جَسَدِ عیسیٰ ره پیدا نَتَنست. اوخته اونا پس آمد و دَز مو نقل کد که ملایکه ها ره دَ رویا دیده و ملایکه ها گُفته که عیسیٰ زنده شُد. <sup>۲۴</sup> پس چند نفر ازمو سرِ قبر رفت و وَضِعیت ره اُمو رقم دید که خاتُونو نقل کُد؛ لیکن اونا عیسیٰ ره ندید.“

<sup>۲۵</sup> اوخته عیسیٰ دزوا گُفت: ”ای آدمای نافام و کُند ذهن، باور کدونِ پگِ تورای پیغمبرا چیقس بلده شُمو سخت آسته! <sup>۲۶</sup> آیا لازم نَبُود که مسیح امی رنج ها ره بِنگره و بعد ازو دَ بزرگی-و-جلال خُو برسه؟“ <sup>۲۷</sup> اوخته اُو از نوشته های مُوسیٰ و پگِ پیغمبرا شروع کده چیزای ره که دَ باره خود شی دَ تمامِ نوشته های مُقَدَّس بُود، بلده ازوا تشریح کد.

<sup>۲۸</sup> امی که اونا دَ آغیلِ عِمائوس نزدیک شُد، عیسیٰ رقمی رفتار کد که پیشتر مورِه. <sup>۲۹</sup> مگم اونا سخت شَلّه شُد. گُفت: ”لُطفاً قد ازمو بَمَن، چراکه روز تیر شُد و شام نزدیک

آسته. پس عیسیٰ داخلِ رفت تا قد ازوا بُمنه.

<sup>۳۰</sup> وختیکه عیسیٰ قد ازوا دَ سرِ دسترخو شِشت، اونا ره گِرِفته شُکرگزاری کد و تُوته کده دزوا دَد. <sup>۳۱</sup> بے بلغه چیمای ازوا واز شد و اونا او ره شِنخت؛ و او از نظرِ ازوا غیب شد. <sup>۳۲</sup> اوخته اونا قد یگدیگه خُو گُفت: ”آیا دلِ های مو دَ درون مو نَمیتپید وختیکه او دَ راه قد ازمو توره موگُفت و نوشته های مُقَدَّس ره بلده مو تشریح موکد؟“

<sup>۳۳</sup> و اونا دَمزُو ساعت باله شده پس دَ اورشلیم رفت. دَ اونجی اونا یازده یارِ عیسیٰ و مردُمای ره که قد ازوا جم شد، پیدا کد <sup>۳۴</sup> که اونا موگُفت: ”مولا عیسیٰ واقعاً دُوباره زنده شده و دَ شِمعون ظاهر شده!“

<sup>۳۵</sup> اوخته امو دُو نفر ام نقل کد که دَ راه چی رُخ دَد و چی رقم اونا عیسیٰ ره دَ وختِ نان تُوته کدو شِنخت.

عیسیٰ دَ یارای خُو ظاهر موشه

<sup>۳۶</sup> دَ حالیکه اونا دَ امزی باره توره موگُفت، بے بلغه عیسیٰ خود شی دَ مینکل ازوا ایسته شد و دزوا گُفت: سلام علیکم.

<sup>۳۷</sup> مگم اونا وَحْشَت زده شده ترس خورد و فکر کد که یگ ره روح ره مینگره. <sup>۳۸</sup> عیسیٰ

دَزُوا كُفْت: ”بِجِي تَرَس خورِدِيد؟ چَرَا دَ دِل هَاي شُمو شَك پِيدَا مُوشَه؟<sup>٣٩</sup> دِستَا و پايَاي مَرَه تُوخ كُنِيد؛ بِنِگَرِيد كِه خُود مَه اَسْتُم. دَز مَه دِست بَزَنِيد و بِنِگَرِيد، چُون رُوح گوشت و اسْتُغُو نَدَرَه، مِگَم رَقْمِي كِه مِينِگَرِيد مَا دَرُم.“

<sup>٤٠</sup> وختِيكِه اَمِي توره رَه كُفْت اُو دِستَا و پايَاي خُو رَه دَزُوا نِشو دَد. <sup>٤١</sup> دَ حَالِيكِه اُونَا خُوش و خِيرو بُوَد و هِنُوز نَمِيْتَنِست باوَر كَنَه، اُو دَزُوا كُفْت: ”كُدَم چِيَز دَ اِينجِي بَلَدَه خُورْدُو دَرِيد؟“ <sup>٤٢</sup> اُونَا يِگ مِقْدَار مَاهِي بَرِيو كَدَه بَلَدَه اَزُو دَد <sup>٤٣</sup> و اُو مَاهِي رَه كِرِفْتَه دَ پِيش رُوي اَزُوا خُورْد.

<sup>٤٤</sup> اوخته عيسِي دَزُوا كُفْت: ”اِينِي توراِي اَسْتَه كِه وختِي قَد شُمو بُوْدُم كُفْتُم، هَر چِيَزِي كِه دَ تَوْرَاتِ مُوسِي، نُوشتَه هَاي اَنْبِيَا و زُبُور دَ بارَه مَه نُوشتَه شُدَه، بَايد پُوره شُنه.“

<sup>٤٥</sup> بَعْد اَزُو عيسِي دِهْنَاي اَزُوا رَه رُوشُو كَد تا نُوشتَه هَاي مُقَدَّس رَه پِي بُرَه <sup>٤٦</sup> و دَزُوا كُفْت: ”اِينِي رَقْم نُوشتَه شُدَه، مَسِيح بَايد رَنج-و-عَذَاب بِنِگَرَه و دَ رُوزِ سِوَم اَز مُرْدَه هَا دُوبَارَه زِنْدَه شُنه؛ <sup>٤٧</sup> و توبَه و بَخْشِش كُناها دَ نَام اَزُو دَ تَمَام مِلَّت هَا اِعْلان شُنه و شُرُوعِ شِي اَز اورشليم بَشَه. <sup>٤٨</sup> شُمو شَاهِدِ امزِي چِيَزَا اَسْتِيد. <sup>٤٩</sup> اِينَه، مَا رُوح اَلْقُدْس رَه كِه اَتَه مَه وَعَدَه كَدَه، دَز شُمو رَبِي مُونُم. پَس دَ شَار بُمْنِيد تا وختِيكِه اَز عَالَمِ بَالَه قَد قُدْرَتِ رُوحِ اَلْقُدْسِ پُوشَنْدَه شُنِيد.“



## رفتونِ عیسیٰ دَ عالمِ باله

<sup>۵۰</sup> اوخته عیسیٰ اونا ره تا بیتِ عنیا بُرد و دَ اُونجی دِستای خُو ره باله کده اونا ره بَرکت دَد. <sup>۵۱</sup> دَ حالیکه اونا ره بَرکت مِیدد، ازوا جدا شُده طرفِ آسمو بُرده شُده. <sup>۵۲</sup> یارا اُو ره سَجده کد و قد خوشی کلو پس دَ اورشَلیم اَمَد. <sup>۵۳</sup> دَ اُونجی اونا همیشه دَ خانه خُدا بُود و خُدا ره حمد-و-ثنا مُوگُفت.